Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын
даргын 2020 оны 100 тоот тушаалын
7 дугаар хавсралт

Эдийн засаг, хөгжлийн яам

2023 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦЭС-Н ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

№	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэл-ийн хувь
Гурав. Хуулиар тусгайлан олгосон чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилт, арга хэмжээ							
3.1.	Макро эдийн засгийн тэнцвэрт байдал, үр ашиг, өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх бодлогын тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлж, макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүдийн төсөөлөл, төлөвлөлтийг боловсруулна.	-	-	-	-	Макро эдийн засгийн тэнцвэрт байдал, үр ашиг, өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх бодлогын тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлж, макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүдийн төсөөлөл, төлөвлөлтийг боловсруулах хүрээнд Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө, Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төслийг боловсруулахад шаардлагатай макро	100%

						эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүдийн тооцоо, төсөөллийг боловсруулж, танилцуулга бэлтгэсэн. Мөн Монгол Улсын Засгийн газраас 2024 онд баримтлах бодлого тэргүүлэх чиглэлийг 1/ Эдийн засгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлэх, 2/ Экспортыг нэмэгдүүлэх, 3 /Зохицуулалтыг хялбарчилж, бизнесийг дэмжих, 4/ Салбаруудыг татааснаас чөлөөлж, цогц шинэчлэл хийх, 5/ Хөрөнгө оруулалтыг дэмжиж, эдийн засгийг төрөлжүүлэх, 6/ Амьдралын чанарыг дээшлүүлэх хүрээнд бодлогын чиглэл, арга хэмжээг тодорхойлсон. 2024 онд эдийн засаг 7.0 хувиар өсөхөөр төсөөлж байна. Уул уурхайн бүтээгдэхүүнүүд, нүүрсний олборлолт, Оюутолгойн гүний уурхайн олборлолт эрчимжиж, зэсийн баяжмал дахь	

						агууламж нэмэгдсэнээр уул уурхай, түүнээс хамааралтай тээврийн салбарын өсөлт эдийн засгийн өсөлтийн гуравны нэг орчмыг бүрдүүлнэ. Улсын инфляц 2023 оны 8 дугаар сард 10.0 хувьтай гарсан бол 2023 оны эцэст нэг оронтой тоонд хүрэх төлөвтэй байна. Харин 2024 онд Засгийн газар, төв банкнаас макро эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангах хүрээнд төсөв, мөнгөний хатуу бодлогыг хэрэгжүүлж байна. Мөн экспортын орлогыг нэмэгдүүлж, валютын бодит мөнгөн орлогыг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээний үр дүнд гадаад валютын албан нөөц нэмэгдэж байна. 2023 онд экспорт 13.1 тэрбум ам.доллар, импорт 9.5 тэрбум ам.долларт хүрч, гадаад худалдаа 3.6 тэрбум ам.долларын ашигтай гарах төлөвтэй байгаа ба	

						2024 онд экспорт 15.4 тэрбум ам.доллар, импорт 10.0 тэрбум ам.долларт хүрч, гадаад худалдаа 5.4 тэрбум ам.долларын ашигтай гарахаар төсөөлж байна.	
3.1.1	Монгол Улсын эдийн засгийн хөгжлийн тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлж дунд, богино хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тусгаж, бодлого зохицуулалтаар хангана.	-	Эдийн засгийн тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлох.	Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны 23 дугаар тогтоол "Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөө" батлагдсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Монгол Улсын 2024 оны эдийн засгийн тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлж, танилцуулсан байна. /1 танилцуулга/	Монгол Улсын 2024 оны эдийн засгийн тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлж, танилцуулгыг бэлдэж хүргүүлсэн. Засгийн газраас 2024 онд баримтлах бодлого, тэргүүлэх чиглэлд: 1/ Эдийн засгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлэх: Эдийн засгийг тогтворжуулах хүрээнд 2022-2023 онуудад авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүнг хадгалж, 2024 онд макро тогтвортой орчныг дэмжсэн төсөв, мөнгөний бодлогыг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж, улсын зээлжих зэрэглэлийг нэг шатаар ахиулна. 2/ Экспортыг нэмэгдүүлэх: Эдийн засгийн суурийг тэлэх, төрөлжүүлэх хүрээнд уул уурхайн болон уул	100%

						уурхайн бус экспортыг нэмэгдүүлэх арга хэмжээг 2024 онд үргэлжлүүлэн авч хэрэгжүүлнэ 3 /Зохицуулалтыг хялбарчилж, бизнесийг дэмжих: Аливаа төрлийн бизнес эрхлэхэд тулгарч буй саад бэрхшээлийг шийдвэрлэх чиглэлд төрийн зохицуулалтыг хялбарчилж, хувийн секторын чөлөөт өрсөлдөөнийг дэмжих арга хэмжээг 2024 онд авч хэрэгжүүлнэ. Энэ хүрээнд бизнесийн бүх төрлийн үйл ажиллагаанд байгаль орчны үнэлгээ хийлгэхийг шаардаж буй зохицуулалтыг оновчтой болгож, хялбаршуулна. 4/ Салбаруудыг татаасаас чөлөөлж, цогц шинэчлэл хийх: Эдийн засгийн салбаруудын өрсөлдөөнийг дэмжих, зах зээл дэх төрийн оролцоог бууруулах чиглэлд 2024 онд хөдөө аж ахуйн салбарт бодлогын цогц шинэчлэл хийх,	

						Улаанбаатар хотын агаарын бохирдлыг бууруулах, нийтийн тээврийн тогтолцоог шинэчлэхэд чиглэсэн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ. 5/ Хөрөнгө оруулалтыг дэмжиж, эдийн засгийг төрөлжүүлэх: Эдийн засгийг төрөлжүүлэх, бүтээгдэхүүнүүдийн боловсруулалтын түвшнийг шат шатаар ахиулах хүрээнд хөрөнгө оруулалтын орчныг сайжруулж, уул уурхайн болон уул уурхайн бус салбарын үйлдвэрлэлийг дэмжинэ. 6/ Амьдралын чанарыг дээшлүүлэх: Боловсрол, эрүүл мэндийн салбарт шинэчлэл хийх, иргэдийн нийгмийн баталгааг сайжруулах чиглэлд 2024 онд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.	
3.1.2	Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө боловсруулахад шаардлагатай макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүдийн тооцоо, төсөөллийн	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тооцоо, төсөөллийн танилцуулгын тоо	Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны 23 дугаар тогтоол "Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны	Эхний хагас жилд: Макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүдийн дунд хугацааны тооцоо, төсөөллийн танилцуулгыг	Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөний макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүдийн тооцоо, төсөөлөл, түүний танилцуулгыг	100%

	танилцуулгыг гүйцэтгэж, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн, УИХ-д өргөн мэдүүлнэ.			төлөвлөгөө" батлагдсан.	боловсруулсан байна. /1 удаа/ Жилийн эцэст: -	бэлдэж хүргүүлсэн. “Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө батлах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг 2023.04.28-нд УИХ-д өргөн мэдүүлсэн бөгөөд, 2023.05.30-ний өдөр УИХ нэгдсэн чуулганаар батлуулсан. Макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүд: Нэрлэсэн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2022 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 52.9 их наяд төгрөгт хүрч, өмнөх оноос 21.4 хувиар, 2015 оны зэрэгцүүлэх үнээр тооцсон бодит ДНБ 28.4 их наяд төгрөг болж, өмнөх оноос 4.8 хувиар тус тус өссөн. Эдийн засгийн нийт эрэлт 2022 онд хүлээлтээс давж сэргэсэн байна. Өрхийн хэрэглээ 2022 онд 7.4 хувиар, үндсэн хөрөнгийн хуримтлал 15.5 хувиар өссөн нь нийт эрэлтийг дэмжсэн бол цэвэр экспорт 29.3 хувиар буурсан нь нийт	

						эрэлтэд сөрөг нөлөө үзүүлсэн байна. Өрхийн хэрэглээ 2022 онд өссөн нь цар тахлын өмнөх 2019 оны түвшнээс 3.2 хувиар давсан байна. Өрхийн нийт хэрэглээ өсөж байгаа ч Үндэсний статистикийн хорооны тоон мэдээллээр 2022 онд бодит орлого 0.7 хувиар буурсан байна. Жилийн инфляц 2022 оны эцэст улсын хэмжээнд 13.2 хувь гарлаа. Инфляц 2022 оны 6 дугаар сард хамгийн оргилдоо буюу 16.1 хувьд хүрсэн бол сүүлийн хагас жилд аажмаар буурч байна. Гадаад зах зээлд хүнсний бүтээгдэхүүний үнэ буурсан, гадаад валютын албан нөөц өссөн зэргээс шалтгаалан оны сүүлийн саруудад инфляцын түвшин буурсан хэдий ч Монголбанкны зорилтот түвшнээс хоёр дахин өндөр хэвээр байна. Монгол улс 2022 онд 162 улстай худалдаа хийж,	

						гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 21.2 тэрбум ам.доллар болж, өмнөх оноос 32.1 хувиар өссөн бол гадаад худалдааны тэнцэл 3.2 тэрбум ам.долларын ашигтай гарлаа. Экспорт өмнөх оны мөн үеэс 35.7 хувиар өсөж 12.5 тэрбум ам.долларт хүрэхэд нүүрсний экспорт 135.5 хувиар буюу 3.7 тэрбум ам.доллароор өссөн нь голлон нөлөөлөв.	
3.1.3	Монгол Улсын тухайн оны төсвийн тухай хуулийн төслийг боловсруулахад шаардлагатай макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүдийн тооцоо, төсөөллийн танилцуулгыг боловсруулж, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, УИХ-д өргөн мэдүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тооцоо төсөөллийн танилцуулгын тоо	Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуульд танилцуулга, холбогдох тооцоо, төсөөлөл хийж, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, УИХ-аар батлуулсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Макро эдийн засгийн нөхцөл байдал, 2024 оны тооцоо, төсөөлөл, тэргүүлэх чиглэлийн танилцуулгыг боловсруулсан байна. /1 удаа/	Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төслийг боловсруулахад шаардлагатай макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүдийн тооцоо, төсөөллийг хийж, танилцуулга боловсруулж, Сангийн яаманд хүргүүлсэн. Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төслийг 2023.09.29-ний өдөр УИХ-д өргөн мэдүүлж, 2023.11.10-ны өдөр УИХ-ын чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар батлуулсан. Эдийн засгийн өсөлт 2023	100%

						оны жилийн эцэст 6.0 хувьд хүрэхээр төсөөлж байна. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний гадаад эрэлт өндөр, экспорт тогтвортой нэмэгдэж, 2023 оны сүүлийн хагаст уул уурхайн салбар (нүүрс олборлолт, зэсийн баяжмалын үйлдвэрлэл) эдийн засгийн өсөлтийг голлон дэмжсэн хэвээр байна. 2024 онд эдийн засаг 7.0 хувиар өсөхөөр төсөөлж байна. Уул уурхайн бүтээгдэхүүнүүд, нүүрсний олборлолт, Оюутолгойн гүний уурхайн олборлолт эрчимжиж, зэсийн баяжмал дахь агууламж нэмэгдсэнээр уул уурхай, түүнээс хамааралтай тээврийн салбарын өсөлт эдийн засгийн өсөлтийн гуравны нэг орчмыг бүрдүүлнэ. Улсын инфляц 2023 оны 8 дугаар сард 10.0 хувьтай гарсан бол 2023 оны эцэст нэг оронтой тоонд хүрэх	

						төлөвтэй байна. Харин 2024 онд Засгийн газар, төв банкнаас макро эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангах хүрээнд төсөв, мөнгөний хатуу бодлогыг хэрэгжүүлж байна. Мөн экспортын орлогыг нэмэгдүүлж, валютын бодит мөнгөн орлогыг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээний үр дүнд гадаад валютын албан нөөц нэмэгдэж байна. 2023 онд экспорт 13.1 тэрбум ам.доллар, импорт 9.5 тэрбум ам.долларт хүрч, гадаад худалдаа 3.6 тэрбум ам.долларын ашигтай гарах төлөвтэй байгаа ба 2024 онд экспорт 15.4 тэрбум ам.доллар, импорт 10.0 тэрбум ам.долларт хүрч, гадаад худалдаа 5.4 тэрбум ам.долларын ашигтай гарахаар төсөөлж байна.	
3.1.4	Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийг	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Тооцоо, төсөөллийн танилцуулгын тоо	Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуульд	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Макро эдийн засгийн нөхцөл	Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026	100%

	боловсруулахад шаардлагатай макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүдийн тооцоо, төсөөлөл, танилцуулгыг боловсруулж, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, УИХ-д өргөн мэдүүлнэ.			танилцуулга, холбогдох тооцоо, төсөөлөл хийж, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, УИХ-аар батлуулсан.	байдал, 2024-2026 оны тооцоо, төсөөллийн танилцуулгыг боловсруулсан байна. /1 удаа/	оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл боловсруулахад шаардлагатай макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүдийн тооцоо, төсөөлөл хийж, танилцуулгыг боловсруулсан. Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хуулийг 2023.04.28-нд УИХ-д өргөн мэдүүлж 2023.05.30-ны өдөр УИХ-ын чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар батлуулсан. Макро эдийн засгийн танилцуулгыг 1/ Дэлхийн эдийн засгийн төлөв, 2/ Уул уурхайн бүтээгдэхүүний зах зээлийн хандлага, 3/ Монгол Улсын эдийн засгийн 2022 оны урьдчилсан гүйцэтгэл, 4/ Эдийн засгийн 2023 оны хүлээгдэж буй гүйцэтгэл, 5/ Макро эдийн засгийн 2024 оны хандлага, 2025-2026 оны төсөөлөл, бодлогын чиглэл гэсэн	

						агуулгын хүрээнд бэлтгэсэн.	
3.2.	Макро эдийн засгийн судалгааг хийж, эдийн засгийн тэнцвэрт байдал, үр ашгийг нэмэгдүүлэх бодлогын тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлно.	-	-	-	-	Монгол Улсын 2024 оны Улсын хөгжлийн төлөвлөгөө, 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, 2024 оны төсвийн тухай хуулийн танилцуулгад Засгийн газраас 2024 онд баримтлах бодлого, тэргүүлэх чиглэлийг тус тус нэгтгэж тодорхойлсон. Тухайлбал, эдийн засгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлэх, экспортыг нэмэгдүүлэх, зохицуулалтыг хялбарчлах, бизнесийг дэмжих, салбаруудын татааснаас чөлөөлж, цогц шинэчлэл хийх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжиж, эдийн засгийг төрөлжүүлэх, амьдралын чанарыг дээшлүүлэх зэрэг нийт 8 зорилтын хүрээнд холбогдох арга хэмжээний саналыг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөөд байна.	100%

3.2.1	Эдийн засгийн нөхцөл байдалд улирал (Macro diagnostics) тутам дүн шинжилгээ хийж, танилцуулга боловсруулж, танилцуулна.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Дүн шинжилгээний тоо	Монгол Улсын 2022 оны эдийн засгийн нөхцөл байдал, жилийн эцсийн гүйцэтгэл хийж танилцуулсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Дүн шинжилгээ хийж, танилцуулсан байна. /1 танилцуулга/	Макро эдийн засгийн 2023 оны 1-3 дугаар улирлын статистик гүйцэтгэлд дүн шинжилгээ хийж, танилцуулга боловсруулж, яамны цахим хуудсанд байршуулсан. Уг танилцуулгыг 1/Макро эдийн засгийн өнөөгийн нөхцөл байдал, хүлээгдэж буй гүйцэтгэл, 2/ Макро эдийн засгийн 2024 оны чиг хандлага, төсөөлөл, 3/ Засгийн газраас 2024 онд баримтлах бодлого, тэргүүлэх чиглэл, 4/ Болзошгүй эрсдэлийн тойм гэсэн сэдвийн хүрээнд боловсруулсан ба дараах холбоосоор орж танилцах боломжтой: http://med.gov.mn/print	100%
3.2.2	Макро эдийн засгийн богино, дунд хугацааны загваруудыг хөгжүүлж, макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүдийн тооцоо, төсөөлөлд ашиглана.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Хөгжүүлсэн загварын тоо	Мэдээллийн дата баазыг бүрдүүлж, туршилт тооцооллуудыг гүйцэтгэсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Загвар хөгжүүлсэн байна. /1 загвар/	Макро эдийн засгийн тоон үзүүлэлтүүдийн тооцоо, төсөөллийг Excel программд суурилсан загвар, хэрэгслийг шинэчлэн сайжруулан ажилласан. Мөн GAP загварт төсвийн бодлогын үзүүлэх	100%

						нөлөөг тусгаж хөгжүүлж, тоон өгөгдлийг бэлтгэсэн. Mathlab программыг ашиглан сүүлийн улиралд GAP загварыг ашиглаж макро эдийн засгийн үзүүлэлтийн шинжилгээг хийсэн.	
3.2.3	Гадаад валютын улсын нөөцийг нэмэгдүүлэх тухай Засгийн газрын 2022 оны 362-р тогтоолын хэрэгжилтийг хангуулж ажиллана.	Үйл ажиллагаааны зардлаар	ЗГ-ын хуралдаанд танилцуулсан тоо	Засгийн газрын 2022 оны 10 сард 362 дугаар тогтоол батлагдсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Валютын орлогыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр хийсэн ажил, асуудлыг дүгнэн тухай бүр Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулах, бодлогын шийдвэр гаргуулсан байна.	"Гадаад валютын улсын нөөцийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр авах зарим арга хэмжээний тухай" Засгийн газрын 2022 оны 362 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийн явцыг нийт 12 удаа Засгийн хуралдаанд танилцуулж, цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээг Засгийн газрын тэмдэглэлүүдэд тусгуулж холбогдох байгууллагад үүрэг болгож ажилласан. Засгийн газрын 2022 оны 362 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангуулах хүрээнд валютын орлого төвлөрүүлэх, экспорт, тээвэрлэлтийг нэмэгдүүлэх, гааль, татварын автомат	100%

						бүрдүүлэлтийн систем бий болгох, хяналтыг сайжруулах, ашигт малтмалын олборлолт, боловсруулалт, тээвэрлэлтийн гэрээг ил тод болгох чиглэлээр холбогдох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсэн. Үр дүнд 2022 оны 8 дугаар сард 2.7 тэрбум ам.долларт хүрч буураад байсан гадаад валютын албан нөөц 2023 оны 10 дугаар сарын эцсийн байдлаар 4 тэрбум ам.долларт хүрч нэмэгдсэн. Гадаад валютын нөөц нэмэгдсэн нь эдийн засаг сэргэж, инфляцын түвшин буурч, гадаад валютын зах зээл тогтворжиход чухал хувь нэмэр оруулж байна. Үндэсний статистикийн хорооны тооцоогоор дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2023 оны эхний гурван улиралд 6.9 хувиар өслөө. Экспортыг нэмэгдүүлэх арга хэмжээний үр дүнд өмнөх оны мөн үед 20	

						хувийн уналттай байсан уул уурхайн салбарын үйлдвэрлэл энэ оны эхний 9 сард 33хувиар өсөж, нийт эдийн засгийн өсөлтийг дэмжсэн байна. Гадаад валютын албан нөөц нэмэгдэж, валютын зах зээл тогтворжсоноор импортын бараа, бүтээгдэхүүний үнийн өсөлт саарч, өмнөх онд 17 хувьд хүрч байсан инфляц 2023 оны 10 дугаар сарын эцэст 9 хувьд хүрч буурсан. Экспортыг нэмэгдүүлэх арга хэмжээний үр дүнд 2023 оны эхний 9 сарын байдлаар нүүрсний экспорт 46.8 сая тоннд хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 27.8 сая тонноор, зэсийн баяжмалын экспорт 1,152 мянган тоннд хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 5 хувиар, төмрийн хүдрийн экспорт 4.2 сая тоннд хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 33 хувиар, газрын тосны экспорт 3.2 сая баррельд хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс	

						2 сая баррелиар тус тус өссөн.	
3.2.4	Макро эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангах, голлох салбаруудын бүтээмжийг нэмэгдүүлэхэд шаардлагатай бодлогын шийдвэр гаргалтын саналыг боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	ЗГ-ын хуралдаанд танилцуулсан тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Макро эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангах, голлох салбаруудын бүтээмжийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр судалж, тухай бүр Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулах, бодлогын шийдвэр гаргуулсан байна.	Макро эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангах чиглэлээр авах зарим арга хэмжээний тухай Засгийн газрын 233 дугаар тогтоол 2023 оны 06 дугаар сарын 21-ны өдөр батлагдсан. Уг тогтоолын хэрэгжилтийг хангах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг хөгжлийн сайдын 2023 оны 09 дүгээр сарын 08-ны өдрийн А/58 дугаар тушаалаар байгуулсан. Уг тогтоолын хэрэгжилтийг 2023 оны 11 дүгээр сарын 1-ний өдрийн Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулж хэрэгжилтийг ханган ажилласан. Мөн Засгийн газрын хуралдааны 11 дүгээр сарын 1-ний өдрийн 44 дүгээр тэмдэглэл гарсан.	100%
3.2.5	Засгийн газрын бусад байгууллагатай хамтран улсын эдийн засгийн	Үйл ажиллагааны зардлаар	Ажлын хэсэгт гүйцэтгэсэн тооцоолол,	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст:	Үндэсний баялгийн сангийн тухай хуулийн төсөл боловсруулах	100%

	томоохон төслүүдийн ОУ-ын гэрээг байгуулах, хуулийн болон журмын төсөл боловсруулах ажлын хэсгүүдэд оролцож, хамтран ажиллана.		судалгаа, танилцуулгын тоо		Тухай бүр гүйцэтгэнэ.	ажлын хэсэгт суурь судалгаа, Хөгжлийн сангийн загвар, хуулийн төслийг Засгийн газар, Улсын Их Хурлын даргад танилцуулах танилцуулгыг бэлтгэж хамтран ажилласан. - Монгол Улсаас Оросын холбооны Улсад нийлүүлж буй бараа бүтээгдэхүүнд ногдуулж буй татварын хэмжээг бууруулах, худалдаан дахь техникийн саад тотгорыг багасгах зорилгоор Чөлөөт худалдааны түр хэлэлцээр байгуулах асуудлаарх ажлын хэсэгт ажиллаж байна. - Монгол Улсын Их Хурлын 19 дүгээр тогтоолын хэрэгжилт болон ноос ноолуурын боловсруулалтын түвшинг нэмэгдүүлэхтэйгээр холбоотойгоор хялгас ялгахаас дээш боловсруулалт хийх үйлдвэрүүдийн хүчин чадлыг тодорхойлох, дүгнэлт гаргах үүрэг бүхий ажлын хэсэг байгуулах Монгол Улсын Их Хурлын	

						Үйлдвэржилтийн бодлогын байнгын хорооны даргын 2023.10.27-ны өдрийн 06 дугаар тушаал гарсан. Уг ажлын хэсгийн ажлын хүрээнд ноос, ноолуурын үйлдвэрүүдтэй танилцаж, хүчин чадлыг тодорхойлох ажилд оролцож ажилласан. - Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт орж, Дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэл боловсруулж батлуулах чиг үүрэг ЭЗХЯ-д шилжсэнтэй холбоотойгоор олон улсад мөрдөгдөж байгаа дунд хугацааны төсвийн хүрээ, төсвийн дунд хугацааны бодлогын талаар Олон улсын валютын сан, Дэлхийн банкны гаргасан судалгааны материал, Өмнөд Африкийн гарын авлага зэрэг холбогдох баримт бичиг, судалгааны материалуудыг судлан Монгол Улсад нэвтрүүлэх боломжтой эсэх	

						талаар судалсан. Энэ хүрээнд цаашид ажлын хэсэг байгуулах, холбогдох яамд байгууллагатай хамтарч ажиллах ажлууд төлөвлөгдөж байна.	
3.3.	Эдийн засгийн нөхцөл байдал дүн шинжилгээ хийж, эдийн засагт тулгарч болзошгүй гадаад, дотоод эрсдэлийг тодорхойлно.	-	-	-	-	Эдийн засагт учрах эрсдэлийг дараах агуулгын хүрээнд судалж, Монгол Улсын 2024 оны төсвийн танилцуулгад тоймлон тусгасан. Үүнд, Орос-Украйны нөхцөл байдал, санхүүгийн салбарын эмзэг байдал, эрчим хүчний хангамж, мал, амьтны өвчин, цаг агаар, ган, зуд, тээвэр, логистикийн хүндрэл, дэлхий нийтэд хүнсний үнэ өсөх, зээлжих зэрэглэл буурах болон аливаа төрлийн хоригт орохоос сэргийлэх эрсдэлийг тус тус тусгасан болно.	100%
3.3.1	Макро эдийн засгийн голлох үзүүлэлтүүдийн статистикийн сарын гүйцэтгэлээр мэдээллийн сан үүсгэж,	Үйл ажиллагааны зардлаар	Мэдээллийн тоо	Түүхэн мэдээллийн сан үүсгэсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр мэдээллээр хангасан байна.	Макро эдийн засгийн суурь үзүүлэлтүүдийн мэдээллийн санг сар бүр үүсгэн боловсруулж, удирдлагыг шуурхай	100%

	удирдлагыг тухай бүр мэдээллээр хангана.					мэдээллээр ханган ажиллав. Тухайлбал, бодит салбар, төсвийн тэнцэл, гадаад тэнцэл, мөнгөний салбар зэрэг 12 бүлэг бүхий 78 үзүүлэлтүүдийг сар, улирал, жилийн давтамжтай тоон мэдээллийн санг үүсгэж тухай бүр шинэчлэн ажилласан. Түүнчлэн, эдгээр тоон мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, УИХ-ын чуулган, ЗГ-ын хуралдаан болон бусад хурал, уулзалтад шаардлагатай илтгэл, танилцуулга, мэдээллийг бэлтгэн тухай бүр удирдлагад танилцуулсан.	
3.3.2	Өдөр тутмын шуурхай мэдээлэл бэлтгэх, голлох бүтээгдэхүүнүүдийн үнийн мэдээллийн сан үүсгэж, удирдлагыг тухай бүр шуурхай мэдээллээр хангана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Мэдээллийн тоо	Түүхэн мэдээллийн сан үүсгэсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр мэдээллээр хангасан байна.	Өдөр тутмын шуурхай тоон мэдээллийг 2023 оны 1-12 дугаар саруудад тухай бүр шинэчлэн, PowerApps апликэйшний тусламжтайгаар гар утас, зөөврийн компьютероор өдөр тутамд хандах боломжтой байдлаар удирдлагыг шуурхай мэдээллээр ханган ажиллав. Тухайлбал,	100%

						зэс, төмрийн хүдэр, нүүрс, газрын тос зэрэг түүхий эдийн голлох бүтээгдэхүүнүүдийн дэлхийн зах зээлийн болон экспортын үнэ, биет хэмжээ, гадаад зах зээл дээрх голлох индексүүд, манай улсын ЗГ-ын бондын ханш, дотоодын зах зээл дээрх албан, албан бус валютын ханш, хөрөнгийн зах дээрх томоохон компаниудын хувьцааны ханш болон мах, гурил, ногоо, сүү зэрэг гол нэрийн барааны үнэ зэргийг өдөр тутамд шинэчлэн хүргүүлж байна.	
3.3.3	Монгол Улсын эдийн засгийн эрсдэлийг тодорхойлж, дунд, богино хугацааны бодлогын баримт бичиг болон төсвийн тухай хуулийн танилцуулгад тусгана.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Эрсдэлийн судалгааны тоо	Суурь судалгаа дата үүсгэсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Болзошгүй эрсдэлийн судалгаа боловсруулж, бодлогын баримт бичгүүдийн танилцуулгад тусгасан байна.	Монгол Улсын 2024 оны төсөв болон дунд хугацааны бодлогын баримт бичиг болох 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хуулийн танилцуулгад эдийн засгийн болзошгүй эрсдэлийг тоймлон тусгасан. Тухайлбал, Орос-Украйны дайны	100%

						нөхцөл байдал хүндэрсэн тохиолдолд манай улсын ОХУ, Европоос импортолдог стратегийн бүтээгдэхүүний нийлүүлэлт тасалдах, улмаар импортын бараа, бүтээгдэхүүний үнэ өсөх, үйлдвэрлэлийн зардал нэмэгдэх эрсдэл хэвээр байна. Санхүүгийн салбарын эмзэг байдлын эрсдэлийг авч үзвэл санхүүгийн салбарын тогтвортой байдал системийн нөлөө бүхий банкнуудын үйл ажиллагаанаас бүрэн хамаарч байгаа нь аливаа гадаад, дотоод эрсдэл үүссэн тохиолдолд банкны салбараар дамжин санхүүгийн салбарын тогтвортой байдал алдагдах эрсдэлийг нэмэгдүүлж байна. Эрчим хүчний суурилагдсан хүчин чадал төдийлөн нэмэгдээгүй, станцуудын насжилт өндөр байгаа нь оргил ачааллын үеэр нийлүүлэлтийн	

						доголдол, тасалдал үүсэх эрсдэлийг нэмэгдүүлж байна. Мал, амьтны халдварт өвчин, цаг агаарын таагүй нөхцөл, ган зудын эрсдэлт хүчин зүйлсээс шалтгаалан хөдөө аж ахуйн болон аялал жуулчлалын салбарын үйлдвэрлэл, бүтээмж төсөөлсөн хэмжээнээс бага байх эрсдэлтэй. Замын-Үүд боомтын ачааллаас шалтгаалан тээвэр, логистикийн хүндрэл үүсэх, улмаар богино, дунд хугацаанд тээврийн зардал нэмэгдсэнээр импортын барааны үнэ өсөж, инфляцын дарамт нэмэгдэх, стратегийн бүтээгдэхүүний тээвэрлэлт саатаж, бодит салбаруудын үйлдвэрлэлийн орц тасалдах, урт хугацаанд эдийн засгийн нийт бүтээмж буурах эрсдэл байна. Дээр дурдагдсан эрсдэлээс гадна дэлхий нийтэд хүнсний үнэ өсөх, зээлжих зэрэглэл буурах болон аливаа	

						төрлийн хоригт орохоос сэргийлэх эрсдэлийг тус тус тусгасан болно.	
3.4.	Улсын эдийн засаг, нийгмийн тогтвортой хөгжлийг хангах бодлогын шийдвэр гаргалтад дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор судалгааг хөгжүүлэхэд нэгдсэн удирдлага, зохицуулалтаар хангана.	-	-	-	-	Эдийн засгийн нөхцөл байдалд дүн шинжилгээ хийн, судалгаан дээр үндэслэн Засгийн газраас 2024 онд баримтлах бодлого, тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлох, Дэлхийн эдийн засгийн чуулганаас гаргадаг "Өрсөлдөх чадварын индекс"-ийн үзүүлэлтүүдийг ахиулах чиглэлээр тус тус дэлгэрэнгүй танилцуулга бэлтгэж, удирдлагуудад танилцуулж, ажилласан. Улмаар бодлогын санал, зөвлөмжүүдийг тодорхойлж, Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө, 2024 оны нэгдсэн төсвийн танилцуулга, Засгийн газрын 233 дугаар тогтоолд тусгасан. Тухайлбал, эдийн засгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлэх, экспортыг нэмэгдүүлэх,	100%

						зохицуулалтыг хялбарчлах, бизнесийг дэмжих, салбаруудын татааснаас чөлөөлж, цогц шинэчлэл хийх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжиж, эдийн засгийг төрөлжүүлэх, амьдралын чанарыг дээшлүүлэх чиглэлээр судалгаа хийн зорилт, арга хэмжээний саналыг тусгасан болно.	
3.4.1	Дата баазууд боловсруулж, эдийн засгийн судалгаанд ашиглана. (Гаалийн дата, и-баримт гэх мэт)	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тайланд ашигласан тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Улирлын тайланд ашигласан байна. /3 удаа/	Эдийн засгийн нөхцөл байдалд улирал (Macro diagnostics) тутмын танилцуулгад гаалийн дата, И-баримтын датаг боловсруулан гадаад худалдааны нөхцөл байдал, борлуулалтын нөхцөл байдалд шинжилгээ хийн тусгасан болно. Хавсралт: 3 файл	90%
3.4.2	Эдийн засгийн бодлогын тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлсон суурь судалгаа бүхий урт хугацааны эдийн засгийн хандлагын судалгааг боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Судалгааны тоо	Судалгаанд шаардлагатай тоо мэдээллийг цуглуулсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Судалгаа боловсруулсан байна. /1 тайлан/	Эдийн засгийн хандлагын судалгаан дээр үндэслэн Монгол Улсын 2024 оны төсвийн танилцуулгад туссан Засгийн газраас 2024 онд баримтлах бодлого, тэргүүлэх чиглэлийг	70%

						тодорхойлсон. Тухайлбал, эдийн засгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлэх, экспортыг нэмэгдүүлэх, зохицуулалтыг хялбарчлах, бизнесийг дэмжих, салбаруудын татаасныаас чөлөөлж, цогц шинэчлэл хийх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжиж, эдийн засгийг төрөлжүүлэх, амьдралын чанарыг дээшлүүлэх зорилтыг тусган холбогдох арга хэмжээний саналыг тусгасан. Хавсралт: 3 файл	
3.4.3	Эдийн засгийн богино хугацааны идэвхжилийн тайлан бэлтгэж удирдлагад танилцуулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тайлангийн тоо	Тайланд шаардлагатай судалгааны тоон мэдээллийг цуглуулсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тайлан боловсруулсан байна. /1 тайлан/	Эдийн засгийн богино хугацааны идэвхжилийн тайланг гадаад зах зээл, үйлдвэрлэл, хөдөлмөрийн зах зээл, санхүүгийн зах зээл, эдийн засгийн хямралыг урьдчилан мэдээлэх индикаторын мэдээлэл зэрэг агуулгын хүрээнд боловсруулсан.	90%
3.5.	Өрсөлдөх чадварын үзүүлэлтүүдийн олон улс	-	-	-	-	Өрсөлдөх чадварын үзүүлэлтүүдийн олон	90%

	дахь эрэмбийг ахиулах зорилгоор судалгаа, шинжилгээнд үндэслэн бодлогын нэгдсэн удирдлага, зохицуулалтаар хангана.					улс дахь эрэмбийг ахиулах зорилгоор судалгаа, шинжилгээнд үндэслэн бодлогын нэгдсэн удирдлага, зохицуулалтаар хангах хүрээнд Дэлхийн улс орнуудын өрсөлдөх чадвар, нийгэм, эдийн засгийн нөхцөл байдлыг хэмжиж буй олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн голлох 53 индексүүдийн аргачлал, хэмжиж буй үзүүлэлтүүд, Монгол Улсын авч буй оноо, эрэмбийн мэдээллээр өгөгдлийн санг үүсгэн, Дэлхийн эдийн засгийн чуулганы "Өрсөлдөх чадварын индекс"-ийн үзүүлэлтүүдийг ахиулах чиглэлээр дэлгэрэнгүй танилцуулга бэлтгэж, удирдлагуудад танилцуулж, ажилласан. Түүнчлэн тус индексийн үнэлгээг сайжруулах чиглэлээр бодлогын санал, зөвлөмжүүдийг тодорхойлж, УХЖТ-2024, Төсөв бодлогын баримт бичигт	

						тусгасан. Мөн Авлигын төсөөллийн индекс болон Эдийн засгийн эрх чөлөөт байдлын индексийн үзүүлэлтүүдээр Монгол Улсын олон улсад эзлэх эрэмбийг ахиулах чиглэлээр судалгаа, танилцуулга боловсруулж, олон нийтэд мэдээлэл хүргэн ажиллаж байна.	
3.5.1	Улсын өрсөлдөх чадварыг Дэлхийн эдийн засгийн чуулганаас гаргадаг "Өрсөлдөх чадварын индекс"-т тулгуурлан судалж, шаардлагатай тоон мэдээллийг цуглуулсан сан үүсгэж дүн шинжилгээ хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Өгөгдлийн сангийн тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Өгөгдлийн сан үүсгэсэн байна. /1 файл/	Дэлхийн эдийн засгийн чуулганаас нэгтгэн гаргадаг "Өрсөлдөх чадварын индекс"-т дэлгэрэнгүй судалгаа хийж, Монгол Улсын өрсөлдөх чадварыг хойш татаж буй үзүүлэлтүүдийг ахиулах санал, зөвлөмжүүд боловсруулсан. Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөнд эдийн засгийн тэргүүлэх чиглэл тодорхойлох ажлын хүрээнд санал зөвлөмж, бодлогын чиглэл тусгагдсан.	100%

3.5.2	Өрсөлдөх чадварын индексийн олон улс дахь эрэмбийг ахиулах чиглэлээр санал боловсруулж, танилцуулга бэлтгэн удирдлагад танилцуулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Танилцуулгын тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Танилцуулга боловсруулсан байна. /1 танилцуулга/	Дэлхийн эдийн засгийн чуулганы "Өрсөлдөх чадварын индекс"-ийн үзүүлэлтүүдийг ахиулах чиглэлээр дэлгэрэнгүй танилцуулга бэлтгэж, удирдлагуудад танилцуулж, ажилласан. Түүнчлэн тус индексийн үнэлгээг сайжруулах чиглэлээр бодлогын санал, зөвлөмжүүдийг тодорхойлж, УХЖТ-2024, Төсөв бодлогын баримт бичигт тусгасан. Мөн Авлигын төсөөллийн индекс болон Эдийн засгийн эрх чөлөөт байдлын индексийн үзүүлэлтүүдээр Монгол Улсын олон улсад эзлэх эрэмбийг ахиулах чиглэлээр судалгаа, танилцуулга боловсруулан ажиллаж байна.	100%
3.5.3	Өрсөлдөх чадварын үзүүлэлтүүдийг сайжруулах чиглэлээр олон нийтэд үнэн, зөв мэдээлэл хүргэж ажиллана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Олон нийтэд хүргэсэн мэдээллийн тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Олон нийтэд мэдээлэл хүргэсэн байна. /1 нийтлэл/	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны med.gov.mn веб сайтын "Мэдээ" хэсэгт "Эдийн засгийн тойм блог" цэс шинээр үүсгэж, Дэлхийн эдийн засгийн чуулганаас гаргадаг "Өрсөлдөх	100%

						чадварын индекс", Транспэрэнси Интернэшнлээс танилцуулдаг "Авлигын төсөөллийн индекс", Өв уламжлалын сангийн "Эдийн засгийн эрх чөлөөт байдлын индекс"-ийн талаар Монгол Улсын эзлэх байр, авсан оноо үнэлэгдсэн үзүүлэлтүүдийн талаарх нийтлэлүүдийг байршуулсан.	
3.6.	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн төслийг хуульд заасан зарчим, шаардлагыг баримтлан боловсруулна.	-	-	-	-	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл 6.5, 9 дүгээр зүйлийн 9.4.2 дахь заалт, 13 дугаар зүйлийн 13.2 дахь хэсэгт тус тус заасны дагуу Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоолоор баталсан “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогод үндэслэн дунд хугацааны буюу 10 жилийн хугацаанд хэрэгжих Хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр (ХЗХ)-ийн төслийг	100%

						боловсруулсан. Үүнд: Хүний хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр, Нийгмийн хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр, Байгаль орчны зорилтот хөтөлбөр, Засаглалын зорилтот хөтөлбөр, Бүсийн хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр, Үндэсний өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх зорилтот хөтөлбөр болно. ХЗХ-ийн төслийг боловсруулахдаа НҮБ-аас санаачилсан “Тогтвортой хөгжил-2030 хөтөлбөр”-тэй уялдуулж, үндэсний хэмжээний зорилго, зорилт, түүний хүрэх түвшин, хэмжих шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлсон. “Тогтвортой хөгжлийн зорилтот хөтөлбөрийг батлах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийн 1 дүгээр хавсралтаар “Тогтвортой хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр” Монгол Улсын дунд хугацааны хөгжлийн бодлогыг, 2 дугаар хавсралтаар Үндэсний болон салбарын үр дүнгийн хяналт-	

						шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшнийг, 3 дугаар хавсралтаар Тогтвортой хөгжлийн зорилгын хэрэгжилтийг тайлагнах шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшнийг батлахаар боловсруулсан. Энэ удаагийн дунд хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичгийн төсөл нь дараах онцлог давуу талтай болно. Үүнд: - Хүлээгдэж буй үр дүнг үндэсний болон салбарын түвшнээр уялдуулан төлөвлөсөн; - Үр дүнг хэмжих шалгуур үзүүлэлтийг бүрэн тодорхойлсон; - Үр дүнд хүрэх арга замыг тодорхойлсон.	
3.6.1	Хөгжлийн зорилтот хөтөлбөрийн төслүүдийг боловсруулна. Үүнд: - Хүний хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр; - Нийгмийн хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр; - Байгаль орчны зорилтот хөтөлбөр; - Засаглалын зорилтот хөтөлбөр; -	Үйл ажиллагааны зардлаар	Боловсруулах бодлогын баримт бичгийн тоо	Улсын Их Хурлын 2021 оны 106 дугаар тогтоолын хавсралтаар "Шинэ сэргэлтийн бодлого"-ыг баталсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хөгжлийн 6 зорилтот хөтөлбөрийн төслийг боловсруулсан байна. /Нийт 6 бодлогын баримт бичиг/	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл 6.5, 9 дүгээр зүйлийн 9.4.2 дахь заалт, 13 дугаар зүйлийн 13.2 дахь хэсэгт тус тус заасны дагуу Монгол Улсын Их Хурлын	100%

	Бүсийн хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр; - Үндэсний өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх зорилтот хөтөлбөр.					2020 оны 52 дугаар тогтоолоор баталсан “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогод үндэслэн дунд хугацааны буюу 10 жилийн хугацаанд хэрэгжих Хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр (ХЗХ)-ийн төслийг боловсруулсан. Үүнд: Хүний хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр, Нийгмийн хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр, Байгаль орчны зорилтот хөтөлбөр, Засаглалын зорилтот хөтөлбөр, Бүсийн хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр, Үндэсний өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх зорилтот хөтөлбөр болно. ХЗХ-ийн төслийг боловсруулахдаа НҮБ-аас санаачилсан “Тогтвортой хөгжил-2030 хөтөлбөр”-тэй уялдуулж, үндэсний хэмжээний зорилго, зорилт, түүний хүрэх түвшин, хэмжих шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлсон. “Тогтвортой хөгжлийн зорилтот хөтөлбөрийг батлах тухай” Улсын	

						Их Хурлын тогтоолын төслийн 1 дүгээр хавсралтаар “Тогтвортой хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр” Монгол Улсын дунд хугацааны хөгжлийн бодлогыг, 2 дугаар хавсралтаар Үндэсний болон салбарын үр дүнгийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшнийг, 3 дугаар хавсралтаар Тогтвортой хөгжлийн зорилгын хэрэгжилтийг тайлагнах шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшнийг батлахаар боловсруулсан. Энэ удаагийн дунд хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичгийн төсөл нь дараах онцлог давуу талтай болно. Үүнд: - -Хүлээгдэж буй үр дүнг үндэсний болон салбарын түвшнээр уялдуулан төлөвлөсөн; - -Үр дүнг хэмжих шалгуур үзүүлэлтийг бүрэн тодорхойлсон. - -Үр	

						дүнд хүрэх арга замыг тодорхойлсон.	
3.6.2	Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн төслийн эхний хувилбарыг боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Боловсруулах төлөвлөлтийн баримт бичгийн тоо	Улсын Их Хурлын 2020 оны 24 дүгээр тогтоолын хавсралтаар "Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр" батлагдсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: "Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр"-ийн төслийн эхний хувилбарыг боловсруулсан байна. /Нийт 1 баримт бичиг/	Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 05 дугаар сарын 24-ний өдрийн хуралдааны 22 дугаар тэмдэглэлийн дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн сайдаас 2023 оны 06 дугаар сарын 08-ны өдрийн 01/1028 дугаартай “Санал ирүүлэх тухай” албан бичгийг бүх сайд нарт хүргүүлсэн. “Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”-ийн төслийг боловсруулж, яамны удирдлагуудад танилцуулж, Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулахаар бэлтгэв. “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогод тусгагдсан зорилго, зорилтод нийцүүлэн, Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Шинэ сэргэлтийн бодлогод үндэслэн Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны	100%

						хөтөлбөрийн төслийг боловсрууллаа. Мөн Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлд заасан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтөд баримтлах зарчимд нийцүүлэн Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг нэгдмэл, цогц, харилцан уялдаатай, залгамж чанартай, үр дүнд чиглэсэн байдлаар тодорхойлж, салбарын болон төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүн, тэргүүлэх төсөл, арга хэмжээ, түүнийг хэмжих хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтийг тусгалаа. Үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн төсөлд Засгийн газраас 2024-2028 онд баримтлах бодлогын чиглэлийг дунд хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тулгуурлан Эдийн засаг болон дэд бүтцийн хөгжил,	

						Үндэсний өрсөлдөх чадвар, Хүний хөгжил, Нийгмийн хөгжил, Ногоон хөгжил, Засаглал, Бүс, орон нутгийн хөгжил гэсэн 7 бүлгийн хүрээнд зорилго, зорилтуудыг тодорхойлов. Үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн төслийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үзүүлэлтийг бодлогын үндэслэл, салбарын болон төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүн, хэрэгжүүлэх арга зам, шалгуур үзүүлэлт, суурь түвшин, зорилтот түвшин, мэдээллийн эх үүсвэр, хариуцагч байгууллага тус бүрээр тодорхойлов.	
3.6.3	Богино хугацааны хөгжлийн төлөвлөлтийн баримт бичиг буюу "Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө"-ний төслийг боловсруулж, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, УИХ-д өргөн мэдүүлнэ.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Боловсруулах төлөвлөлтийн баримт бичгийн тоо	Улсын Их Хурлын 2022 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 23 дугаар тогтоолын хавсралтаар "Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны	Эхний хагас жилд: "Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө"-ний төслийг боловсруулж, УИХ-д өргөн мэдүүлсэн байна. /Нийт 1 төлөвлөлтийн баримт бичиг/ Жилийн эцэст: -	Монгол Улсын төсвийн суурь төлөвлөлтийн баримт бичиг болох Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөний төслийг боловсруулан, Засгийн газрын 2023 оны 04 дүгээр сарын 26-ны өдрийн хуралдаанаар	100%

				төлөвлөгөө"-г баталсан.		хэлэлцүүлж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэв. Улмаар Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөний төслийг Улсын Их Хурлын чуулганы 2023 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, 39 дүгээр тогтоолоор батлууллаа. Төлөвлөгөөний төсөлд салбарын яамд, байгууллагууд, орон нутгийн захиргааны байгууллагаас 2024 онд хэрэгжүүлэхээр нийт 80.2 их наяд төгрөг бүхий 1047 төсөл, арга хэмжээний санал ирүүлсэн. Төлөвлөгөөний төслийг “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, “Шинэ сэргэлтийн бодлого”, “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”, “Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр” зэрэг	

						хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигтэй уялдуулан боловсруулав. Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөний төслийг өрхийн орлогыг нэмэгдүүлэх зорилгыг дэвшүүлж, “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын 6 бүлэг, бодлогын тэргүүлэх 8 чиглэлийн хүрээнд нийт 13.99 их наяд төгрөгийн санхүүжилт бүхий 194 төсөл, арга хэмжээ, тэдгээрийг хэмжих 100 шалгуур үзүүлэлттэй боловсруулсан. Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөний төслийн онцлог нь үр дүнд суурилсан төлөвлөлтийн арга зүйг шинээр нэвтрүүлсэнд оршино. Тус аргачлал нь салбарын болон хөтөлбөрийн үр дүнг тодорхойлох, тухайн төсөл арга хэмжээний хүрэх үр дүн, тэдгээрийг хэмжих шалгуур үзүүлэлт, шаардагдах хөрөнгийн	

						хэмжээ, эх үүсвэрийг бодитой төлөвлөх ач холбогдолтой болсон.	
3.6.4	Тогтвортой хөгжлийн зорилгын хэрэгжилтийн үндэсний сайн дурын 2 дахь илтгэлийн төслийг боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Боловсруулах илтгэлийн төслийн тоо	Тогтвортой хөгжлийн зорилгын хэрэгжилтийн үндэсний сайн дурын 1 дэх илтгэлийн төслийг 2019 онд боловсруулж, НҮБ-ын улс төрийн дээр хэмжээний уулзалтад танилцуулсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тогтвортой хөгжлийн зорилгын хэрэгжилтийн үндэсний сайн дурын 2 дахь илтгэлийн төслийг боловсруулж, НҮБ-ын Улс төрийн дээд хэмжээний чуулга уулзалтад танилцуулсан байна.	Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2022 оны 9 дүгээр 30-ны өдрийн А/92 дугаар тушаалаар Эдийн засаг, хөгжлийн яамны Төрийн нарийн бичгийн даргаар ахлуулсан төр, хувийн хэвшил, эрдэм шинжилгээ, иргэний нийгмийн төлөөллийн оролцоотой Үндэсний сайн дурын илтгэл бэлтгэх Ажлын хэсгийг байгуулан ажилласан. Илтгэлийг боловсруулахдаа 1) ТХЗ-ын хэрэгжилтийн ахиц, дэвшлийг үнэлэх арга зүй, 2) Бүс, орон нутгийн хөгжлийн шинжилгээний арга зүй, 3) Боломжийн тэгш бус байдлын шинжилгээний арга зүйг тус тус ашигласан бөгөөд олон талын оролцоог хангах хүрээнд 10 гаруй удаагийн хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж, үр дүнг тусган удиртгал, 6 бүлэг, дүгнэлт,	100%

						цаашид авах арга хэмжээний санал гэсэн бүтэцтэй боловсруулсан. Тогтвортой хөгжлийн зорилгын хэрэгжилтийн үндэсний сайн дурын 2 дахь илтгэлийг 2023 оны 6 дугаар сурын 7-ны өдрийн Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулж, НҮБ-ын Эдийн засаг, нийгмийн зөвлөлд 2023 оны 6 дугаар сарын 9-ний өдөр хүргүүлсэн. Улмаар АНУ-ын Нью-Йорк хотноо 2023 оны 7-р сарын 10-аас 20-ны өдрүүдэд зохион байгуулагдсан Тогтвортой хөгжлийн асуудлаарх Улс төрийн өндөр түвшний чуулга уулзалтад Эдийн засаг, хөгжлийн дэд сайдын түвшинд “Тогтвортой хөгжлийн зорилгын хэрэгжилтийн үндэсний сайн дурын 2 дахь илтгэл” /ҮСДИ/-ийг танилцуулсан. Илтгэлдээ анхны ҮСДИ-ийн дүгнэлт зөвлөмжийн хэрэгжилт хөгжлийн бодлогуудад хэрхэн	

						туссан тухай болон тогтвортой хөгжлийн нэгдмэл, цогц, оновчтой систем бий болгохын тулд нийгмийн бүхий л талын оролцоог хангах механизм нэн чухал болохыг онцолсон юм.	
3.7.	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн талаар баримтлах чиглэлийг тодорхойлж улс, салбар, салбар хооронд нэгтгэн зохион байгуулах, уялдааг хангах, арга зүйн зөвлөгөө өгнө.	-	-	-	-	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.4.6-т заасны дагуу хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн үйл ажиллагаанд шаардагдах журмын төслийг холбогдох яам, агентлаг, нутгийн захиргааны байгууллагатай хамтран боловсруулж, Засгийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдрийн 470 дугаар тогтоолоор “Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг боловсруулах журам”-ыг шинэчлэн баталсан. Тус журмын 1.2-т “Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг болон Улсын хөрөнгө оруулалтын	100%

						хөтөлбөр боловсруулах заавар, аргачлал, загварыг үндэсний хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн онцлог, хуулиар тогтоосон тавигдах шаардлагад нийцүүлэн баримт бичиг тус бүрээр батлахаар заасан. Энэ журмын дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2022 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн А/167 дугаар тушаалаар “Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө боловсруулах аргачлал”-ыг, Монгол Улсын Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны 5 дугаар сарын 8-ны өдрийн А/25 дугаар тушаалаар "Хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр боловсруулах аргачлал"-ыг, 2023 оны 5 дугаар сарын 8-ны өдрийн А/26 дугаар тушаалаар "Хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр	

						боловсруулах аргачлал"-ыг тус тус батлуулав. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн талаар баримтлах чиглэлийг тодорхойлж, улс, салбар, салбар хооронд нэгтгэн зохион байгуулж, уялдааг хангаж, арга зүйн зөвлөгөө өгч ажиллав.	
3.7.1	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн үйл ажиллагаанд шаардагдах журмын төслийг боловсруулна.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Боловсруулах журмын төслийн тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Холбогдох журмын төслийг боловсруулсан байна. /Нийт 1 журмын төсөл/	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.4.6-т заасны дагуу хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн үйл ажиллагаанд шаардагдах журмын төслийг холбогдох яам, агентлаг, нутгийн захиргааны байгууллагатай хамтран боловсруулж, Засгийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдрийн 470 дугаар тогтоолоор “Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг боловсруулах журам”-ыг шинэчлэн баталсан. Тус журмын 1.2-т “Хөгжлийн бодлого,	100%

						төлөвлөлтийн баримт бичиг болон Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр боловсруулах заавар, аргачлал, загварыг үндэсний хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн онцлог, хуулиар тогтоосон тавигдах шаардлагад нийцүүлэн баримт бичиг тус бүрээр батлахаар заасан. Энэ журмын дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2022 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн А/167 дугаар тушаалаар “Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө боловсруулах аргачлал”-ыг, Монгол Улсын Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны 5 дугаар сарын 8-ны өдрийн А/25 дугаар тушаалаар "Хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр боловсруулах аргачлал"-ыг, 2023 оны 5 дугаар сарын 8-	

						ны өдрийн А/26 дугаар тушаалаар "Хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр боловсруулах аргачлал"-ыг тус тус батлуулав.	
3.7.2	Улсын төсвийн төсөл Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд нийцэж байгаа эсэх асуудлаар зөвшөөрөл өгнө.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	2024 оны улсын төсвийн төсөлд зөвшөөрөл өгсөн байх.	Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуулийн төсөл Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд нийцэж байгаа эсэх асуудлаар 2022 онд зөвшөөрөл өгсөн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Монгол Улсын 2024 оны төсвийн төсөл Монгол Улсын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгүүдэд нийцсэн эсэхийг нягтлан шалгаж, зөвшөөрөл өгсөн байна.	Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай, Нийгмийн даатгалын сангийн 2024 оны төсвийн тухай, Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төсөл Монгол Улсын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгүүдэд нийцсэн эсэхийг нягтлан шалгаж, Монгол Улсын Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны 9 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 01/1788 дугаар албан бичгээр зөвшөөрлийг олгов.	100%

3.7.3	Олон улсын хүлээн зөвшөөрөгдсөн хөгжлийн судалгааны байгууллагуудтай хамтын ажиллагаа тогтоох, үндэсний хэмжээнд бодлого, төлөвлөлтийн хүний нөөцийг сургах, чадавхжуулна.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалт зохион байгуулах, хувиар	Хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалтыг тухай бүр, зохион байгуулсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалт зохион байгуулсан байна. /100 хувь/	1.ЕХ-ны санхүүжилтээр НҮБХХ-ийн хэрэгжүүлж буй “Тогтвортой хөгжлийн зорилготой уялдсан төсвийн төлөвлөлтөөр хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих нь” төслийн зөвлөхүүд болон ЭЗХЯ-ны Нэгдсэн бодлогын газрын хамтарсан баг 2023 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 08-ны өдөр Дорноговь аймагт “Аймгийн жилийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах арга зүй” сэдэвт сургалт, аргачлал турших ажлыг удирдамжийн дагуу амжилттай зохион байгуулав. Энэхүү сургалт, аргачлал турших ажлын үр дүнд Аймгийн хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө боловсруулах аргачлалын төслийг сайжруулж, батлуулав. 2.Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны 05 дугаар сарын 08-ны өдрийн А/26	100%

						тушаалаар батлагдсан “Аймаг, нийслэл, хотын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө боловсруулах аргачлал”-ыг орон нутгийн аргачлалыг танилцуулах “Үр дүнд суурилсан удирдлага” сургалтыг 21 аймаг, нийслэлийн төлөвлөлтөд оролцож буй албан хаагчдад бүсчлэн зохион байгуулав. Үүнд: -Улаанбаатар хотноо нийслэлийн 160 оролцогчдыг хамруулан 05 дугаар 25-аас 26-нд; -Булган аймагт Булган, Архангай, Өвөрхангай, Орхон, Хөвсгөл аймгийн 47 оролцогчдыг хамруулан 05 дугаар 25-аас 26-нд; -Говь-Алтай аймагт Говь-Алтай, Завхан, Ховд, Увс, Баян-Өлгий, Баянхонгор аймгийн 58 оролцогчдыг хамруулан 05 дугаар 29-өөс 30-нд; -Дундговь аймагт Дундговь, Өмнөговь, Төв, Говьсүмбэр, Дархан-Уул, Сэлэнгэ	

						аймгийн 60 оролцогчдыг хамруулан 05 дугаар 19-өөс 30-нд тус тус сургалт зохион байгуулсан. 3. “Монгол Улсад тогтвортой хөгжлийн зорилготой уялдсан төсвийн төлөвлөлтөөр хөдөлмөр эрхлэлтийн шинэчлэлийг дэмжих нь” төсөлтэй хамтран “Үр дүнд суурилсан төлөвлөлт, төсөвлөлт, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ тайлагнал” сэдэвт сургалт, хэлэлцүүлгийг 2023 оны 11 дүгээр 13-нд УИХ-ын Тамгын газар, СЕХ, Үндэсний статистикийн хороо, Авлигатай тэмцэх газар, Үндэсний аудитын газар, Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, Дээд шүүх, Төрийн албаны зөвлөл, Монгол банк, Улсын ерөнхий прокурорын газар зэрэг байгууллагуудын 80 орчим төлөөллүүдийг хамруулан зохион байгуулав.	

3.8.	Дэлхийн улс орнуудын арга туршлага, хөгжлийн чиг хандлагыг судалж, өөрийн орны онцлогт тохирсон хөгжлийн загвар боловсруулах, нэвтрүүлнэ.	-	-	-	-	Дэлхийн улс орнуудын арга туршлага, хөгжлийн чиг хандлагыг судалж, өөрийн орны онцлогт тохирсон хөгжлийн загвар боловсруулах, нэвтрүүлэхэд шаардлагатай судалгаа хийх хүрээнд “Цахим эдийн засаг дэлхийн зах зээлд гарах хөшүүрэг болох нь” сэдэвт судалгааны ажлыг хийв. Цахим эдийн засгийн шилжилтэд тулгуурлан эдийн засгийг төрөлжүүлэх, гадаад худалдааны нээлттэй байдлыг нэмэгдүүлж, экспортын боломжийг өргөтгөхөд хувийн хэвшилд тулгамдаж буй асуудал, тэдгээрийг хэрхэн шийдэх талаар хийгдсэн тус судалгааг Төрийн нарийн бичгийн дарга болон Дэд сайдад танилцуулсан. Тус судалгааны шийдлийг боловсруулахдаа олон улсын эдийн засаг, хөрөнгө оруулалт, техник	100%

						технологийн дэвшлийн цаашдын хандлага, тулгамдсан асуудлыг хэрхэн шийдэж буй талаар судалсан бөгөөд Энэтхэг, Хятад улсын цахим шилжилтэд баримталж буй бодлого, шинэлэг арга хэрэгслийг тусгайлан судлав. Мөн 2023 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдөр МҮХАҮТ-тай хамтран “Цахим эдийн засаг дэлхийн зах зээлд гарах хөшүүрэг болох нь” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж, хувийн хэвшлийн төлөөллийн саналыг нэгтгээд байна.	
3.8.1	Дэлхийн улс орнуудын арга туршлага, хөгжлийн чиг хандлагыг судалж, өөрийн орны онцлогт тохирсон хөгжлийн загвар боловсруулах, нэвтрүүлэхэд шаардлагатай судалгаа хийнэ.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Судалгааны тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Дэлхийн улс орнуудын арга туршлага, хөгжлийн чиг хандлагын талаар судалгаа хийсэн байна. /Нийт 1 судалгаа/	Дэлхийн улс орнуудын арга туршлага, хөгжлийн чиг хандлагыг судалж, өөрийн орны онцлогт тохирсон хөгжлийн загвар боловсруулах, нэвтрүүлэхэд шаардлагатай судалгаа хийх хүрээнд “Цахим эдийн засаг дэлхийн зах зээлд гарах хөшүүрэг болох нь” сэдэвт судалгааны ажлыг хийв. Цахим	100%

						эдийн засгийн шилжилтэд тулгуурлан эдийн засгийг төрөлжүүлэх, гадаад худалдааны нээлттэй байдлыг нэмэгдүүлж, экспортын боломжийг өргөтгөхөд хувийн хэвшилд тулгамдаж буй асуудал, тэдгээрийг хэрхэн шийдэх талаар хийгдсэн тус судалгааг Төрийн нарийн бичгийн дарга болон Дэд сайдад танилцуулсан. Тус судалгааны шийдлийг боловсруулахдаа олон улсын эдийн засаг, хөрөнгө оруулалт, техник технологийн дэвшлийн цаашдын хандлага, тулгамдсан асуудлыг хэрхэн шийдэж буй талаар судалсан бөгөөд Энэтхэг, Хятад улсын цахим шилжилтэд баримталж буй бодлого, шинэлэг арга хэрэгслийг тусгайлан судлав. Мөн 2023 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдөр МҮХАҮТ-тай хамтран “Цахим эдийн засаг дэлхийн зах	

						зээлд гарах хөшүүрэг болох нь" сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж, хувийн хэвшлийн төлөөллийн саналыг нэгтгээд байна.	
3.9.	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, мэдээллийг эргэлтэд оруулах.	-	-	-	-	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, Төрийн Бүтээмжийн Үндэсний хорооны 2023 оны 03 дугаар сарын 23-ны өдрийн 02 дугаар тогтоолоор Үр дүнд суурилсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн системийг байгуулах хүрээнд Нэгдсэн удирдлагын баг, Ажлын хэсгүүдийг байгуулав. Ажлын хэсгүүдийн уулзалтаар Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн нэгдсэн системийг боловсруулахдаа Төлөвлөлт, төсөвлөлт, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний системийг хооронд уялдуулахад Сангийн яам, Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яам, Засгийн газрын хяналт хэрэгжүүлэх газар тус	90%

						бүрийн цахим системийг танилцуулан, уялдааг хангах талаар санал солилцсоны үндсэн дээр эдгээр цахим системийг уялдуулах нэгдсэн удирдлагын системийг хөгжүүлэхэд тавигдах шаардлагыг боловсруулахаар тогтсон. Улмаар системийн шаардлагыг боловсруулах үүрэг бүхий зөвлөхийг 2023 оны 10 дугаар сараас эхлэн 4 сарын хугацаанд НҮБХХ-ийн техникийн дэмжлэгээр ажиллуулж байна. Энэхүү зөвлөх нь Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын мэдээллийн систем (PIMIS), Төсвийн төлөвлөлтийн онлайн систем (FISCAL), Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний цахим систем (unelgee.gov.mn) -ийн өнөөгийн нөхцөл байдлын шинжилгээ, үнэлгээг хийж, нэмэлт системийн хөгжүүлэлтийн	

						хэрэгцээний үнэлгээ хийх, системүүдийг оновчтой болгоход тавигдах шаардлага, системүүдийн нэгдсэн архитектурын дизайн, шийдлийг боловсруулах, системийг хөгжүүлэх нөхцөл, шаардлагыг боловсруулан ажиллаж байна. Зөвлөхийн системийн шаардлагын үр дүн гарсны дараа системийн ажлыг гүйцэтгүүлэх сонгон шалгаруулалт зарлах юм.	
3.9.1	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн улсын хэмжээний мэдээллийн нэгдсэн сан байгуулна.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Улсын хэмжээний мэдээллийн нэгдсэн сан байгуулж, үйл ажиллагааг эхлүүлсэн байна.	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, Төрийн Бүтээмжийн Үндэсний хорооны 2023 оны 03 дугаар сарын 23-ны өдрийн 02 дугаар тогтоолоор Үр дүнд суурилсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн системийг байгуулах хүрээнд Нэгдсэн удирдлагын баг, Ажлын хэсгүүдийг байгуулав. Ажлын хэсгүүдийн уулзалтаар Хөгжлийн бодлого,	90%

						төлөвлөлтийн нэгдсэн системийг боловсруулахдаа Төлөвлөлт, төсөвлөлт, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний системийг хооронд уялдуулахад Сангийн яам, Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яам, Засгийн газрын хяналт хэрэгжүүлэх газар тус бүрийн цахим системийг танилцуулан, уялдааг хангах талаар санал солилцсоны үндсэн дээр эдгээр цахим системийг уялдуулах нэгдсэн удирдлагын системийг хөгжүүлэхэд тавигдах шаардлагыг боловсруулахаар тогтсон. Улмаар системийн шаардлагыг боловсруулах үүрэг бүхий зөвлөхийг 2023 оны 10 дугаар сараас эхлэн 4 сарын хугацаанд НҮБХХ-ийн техникийн дэмжлэгээр ажиллуулж байна. Энэхүү зөвлөх нь Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын мэдээллийн систем	

						(PIMIS), Төсвийн төлөвлөлтийн онлайн систем (FISCAL), Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний цахим систем (unelgee.gov.mn) -ийн өнөөгийн нөхцөл байдлын шинжилгээ, үнэлгээг хийж, нэмэлт системийн хөгжүүлэлтийн хэрэгцээний үнэлгээ хийх, системүүдийг оновчтой болгоход тавигдах шаардлага, системүүдийн нэгдсэн архитектурын дизайн, шийдлийг боловсруулах, системийг хөгжүүлэх нөхцөл, шаардлагыг боловсруулан ажиллаж байна. Зөвлөхийн системийн шаардлагын үр дүн гарсны дараа системийн ажлыг гүйцэтгүүлэх сонгон шалгаруулалт зарлах юм.	
3.10.	Монгол Улсын бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалыг боловсруулна.	-	-	-	-	"Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал"-ыг шинэчлэн боловсруулах ажлын хүрээнд эдийн засаг, газарзүйн орчин үеийн онол, тогтвортой	70%

						хөгжлийн ойлголтод тулгуурлан эдийн засгийн өсөлтийн төвийг тогтоох арга зүйг боловсруулсан. Тус аргазүйн дагуу 3 бүлгийн 120 гаруй шалгуур үзүүлэлтээр үнэлэн Монгол Улсын хэмжээнд хөрш болон дэлхийн бусад орны эдийн засгийн интеграци, коридортой холбогдох тээвэр, логистикийн зангилаа 7 хот, аж үйлдвэр, үйлчилгээний голлох үүрэгтэй 4 хот, орон нутгийн хөгжлийн төв 10 хот, орон нутгийн түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг бэлтгэн нийлүүлэх сум дундын хөгжлийн 69 төвийг тус тус тодорхойлсон. Мөн онолын хандлагад үндэслэн олон улсад ашиглагддаг Монгол орны онцлогт тохирсон өсөлтийн төвүүдийг хөгжүүлэх ерөнхий загварыг боловсруулсан. Дээрх үр дүнд үндэслэн Монгол Улсын эдийн засгийн үндсэн коридор, логистик	

						төвүүдийн нэгдсэн байршлыг үндэсний, бүсийн, орон нутгийн түвшинд, эдийн засгийн функциональ бүсчлэл, түүний хөгжлийн чиг хандлага, аймгийн төвүүдийн хотуудыг хөгжүүлэх хөгжлийн концепцийг эхний байдлаар тодорхойлсон. Функциональ бүсчлэлийн хувьд тодорхойлсон өсөлтийн төвүүдтэй уялдуулан хөгжүүлэх хүнд үйлдвэрлэл, хөнгөн, хүнсний, ХАА-н үйлдвэрлэл эрхлэхэд тохиромжтой байршил, бүсийг тодорхойлсон бол аялал жуулчлал, хөрш орнуудын эдийн засгийн интеграцитай холбогдох судалгааг хөрш орны эдийн засаг, хил орчмын аялал жуулчлал, үйлдвэрлэлийн нөөцтэй уялдуулан тодорхойлон баримт бичгийн төслийн эцсийн хувилбарыг боловсруулсан. Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 295	

						дугаар тогтоолоор “Бүс нутаг, газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн Үндэсний хороо” байгуулагдаж тус хороонд олон улсын байгууллага, эрдэмтэн судлаачдын хийсэн судалгааны үр дүнгийн танилцуулсан. "Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалын төсөл "-ийн хувилбарыг эцэслэн боловсруулж, ЗГ, УИХ-д өргөн мэдүүлэхээр бэлтгээд байна.	
3.10.1	Монгол Улсын бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалыг боловсруулж, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, УИХ-аар батлуулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Боловсруулсан баримт бичгийн тоо	Суурь судалгаанууд хийгдсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Монгол Улсын бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалыг боловсруулж, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, УИХ-д өргөн мэдүүлсэн байна. /Нийт 1 баримт бичиг/	"Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал"-ыг шинэчлэн боловсруулах ажлын хүрээнд эдийн засаг, газарзүйн орчин үеийн онол, тогтвортой хөгжлийн ойлголтод тулгуурлан эдийн засгийн өсөлтийн төвийг тогтоох арга зүйг боловсруулсан. Тус аргазүйн дагуу 3 бүлгийн 120 гаруй шалгуур үзүүлэлтээр үнэлэн Монгол Улсын хэмжээнд хөрш болон дэлхийн бусад орны эдийн засгийн	70%

						интеграци, коридортой холбогдох тээвэр, логистикийн зангилаа 7 хот, аж үйлдвэр, үйлчилгээний голлох үүрэгтэй 4 хот, орон нутгийн хөгжлийн төв 10 хот, орон нутгийн түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг бэлтгэн нийлүүлэх сум дундын хөгжлийн 69 төвийг тус тус тодорхойлсон. Мөн онолын хандлагад үндэслэн олон улсад ашиглагддаг Монгол орны онцлогт тохирсон өсөлтийн төвүүдийг хөгжүүлэх ерөнхий загварыг боловсруулсан. Дээрх үр дүнд үндэслэн Монгол Улсын эдийн засгийн үндсэн коридор, логистик төвүүдийн нэгдсэн байршлыг үндэсний, бүсийн, орон нутгийн түвшинд, эдийн засгийн функциональ бүсчлэл, түүний хөгжлийн чиг хандлага, аймгийн төвүүдийн хотуудыг хөгжүүлэх хөгжлийн концепцийг эхний байдлаар	

						тодорхойлсон. Функциональ бүсчлэлийн хувьд тодорхойлсон өсөлтийн төвүүдтэй уялдуулан хөгжүүлэх хүнд үйлдвэрлэл, хөнгөн, хүнсний, ХАА-н үйлдвэрлэл эрхлэхэд тохиромжтой байршил, бүсийг тодорхойлсон бол аялал жуулчлал, хөрш орнуудын эдийн засгийн интеграцитай холбогдох судалгааг хөрш орны эдийн засаг, хил орчмын аялал жуулчлал, үйлдвэрлэлийн нөөцтэй уялдуулан тодорхойлон баримт бичгийн төслийн эцсийн хувилбарыг боловсруулсан. Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 295 дугаар тогтоолоор “Бүс нутаг, газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн Үндэсний хороо” байгуулагдаж тус хороонд олон улсын байгууллага, эрдэмтэн судлаачдын хийсэн судалгааны үр дүнгийн танилцуулсан.	

						"Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалын төсөл "-ийн хувилбарыг эцэслэн боловсруулж, ЗГ, УИХ-д өргөн мэдүүлэхээр бэлтгээд байна.	
3.10.2	"Аймаг, нийслэл, хотын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө"-ний төсөл боловсруулахад мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэн төлөвлөгөөний төсөлд санал хүргүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	Монгол Улсын Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны А/26 дугаар тушаалаар "Аймаг, нийслэл, хотын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө боловсруулах аргачлал"-ыг баталсан.	Эхний хагас жилд: -Жилийн эцэст: "Аймаг, нийслэл, хотын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө"-ний төсөлд санал хүргүүлсэн байна. /21 аймаг, нийслэл/	Монгол Улсын Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны А/26 дугаар тушаалаар “Аймаг, нийслэл, хотын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө” боловсруулах аргачлалыг баталсан. Эдийн засаг, хөгжлийн яамнаас “Аймаг, нийслэл, хотын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө” боловсруулах аргачлалын сургалтыг 21 аймгийн орон нутгийн хөгжлийн бодлого төлөвлөгч нарт бүсчилж зохион байгуулсан. Мөн нийслэл, 21 аймгаас “Аймаг, нийслэл, хотын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө” -нд санал авахаар ирүүлсэн албан бичигт дараах шаардлагыг тавьж саналыг боловсруулсан. Үүнд: -	100%

						Монгол Улсын Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны А/26 дугаар тушаалаар батлагдсан "Аймаг, нийслэл, хотын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө боловсруулах аргачлал"-ын дагуу боловсруулсан эсэх -Арга хэмжээг ойлгомжтой томьёолсон эсэх -Арга хэмжээний төсөвт өртөг, хөрөнгийн эх үүсвэрийг бичсэн эсэх -Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө болон бусад эрхзүйн баримт бичигт тусгагдсан төсөл арга хэмжээ тусгагдсан эсэх -Нийт төсвийн хөрөнгө оруулалт нь бүс орон нутгийн хөгжлийг дэмжихэд чиглэсэн үйл ажиллагаа төлөвлөгдсөн эсэхийг шалгуур болгон үзэж, холбогдох саналыг боловсруулсан.	

						Монгол Улсын 21 аймаг тус бүрийн нийт хөрөнгө оруулалтын хэмжээг улсын төсөв, орон нутгийн төсөв, бусад гэсэн 3 эх үүсвэрээр хэрхэн төлөвлөж байгаа судлан анализ хийсэн. Мөн Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө болон бусад эрхзүйн баримт бичигттэй хэрхэн уялдаж байгаа эсэх болон тэдгээр бодлогын баримт бичигт тусгагдсан төсөл арга хэмжээ төлөвлөгдсөн талаар судалж санал, зөвлөмжийг хуулийн хугацаанд нь хүргүүлсэн.	
3.10.3	Бүсчилсэн хөгжлийн Үндэсний хорооны ажлын албаны чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Албаны чиг үүргийг хэрэгжүүлсэн байна.	Бүсчилсэн хөгжлийн Үндэсний хорооны ажлын албаны чиг үүргийг хэрэгжүүлэн ажилласан. Үүнд: - Бүсчилсэн хөгжлийн	100%

						үзэл баримтлалын төслийг боловсруулах ажлын хүрээнд ажлын албаны үүргийг хэрэгжүүлсэн. - Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалын хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан. - Холбогдох Засгийн газрын тэмдэглэл, Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл холбогдох материалыг боловсруулж бэлтгэсэн. -Орон нутагт бүс орон нутгийн хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн чиглэлээр сургалт зохион байгуулсан. - Холбогдох тооцоо, судалгааг боловсруулсан. -Олон улсын байгууллагуудтай хамтран ажилласан. - Салбарын яамдтай бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалын төслийг боловсруулах ажлын хүрээнд хамтран ажилласан. - Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2023 оны 66 дугаар захирамжаар байгуулагдсан ажлын	

						хэсэгт бүс, орон нутгийн түвшинд шаардлагатай мэдээллээр тухай бүр хангаж ажилласан. Мөн Монгол Улсын Ерөнхий сайдын орон нутгийн томилолтод зориулан 21 аймгийн төсвийн мэдээлэл, салбаруудад хэрэгжүүлэх бүтээн байгуулалтын төсөл хөтөлбөрийн саналыг боловсруулан хүргүүлсэн.	
3.10.4	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нартай 2023 онд хамтран ажиллах гэрээг байгуулж, гэрээний хэрэгжилтийг ЗГХЭГ-т хүргүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	Жил бүр аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нартай тухайн онд хамтран ажиллах гэрээг байгуулан ажилласан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нартай 2023 онд хамтран ажиллах гэрээг байгуулж, хэрэгжилтийг хагас болон бүтэн жилээр авч нэгтгэн үнэлгээг хийлгэсэн байна. /2 тайлан, 21 гэрээ/	Монгол Улсын Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайд аймаг, нийслэлийн Засаг даргатай 2023 онд хамтран ажиллах гэрээний төслийг боловсруулж 21 аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газарт хүргүүлж гэрээний төсөлд санал авсан. Аймаг, Нийслэлийн Засаг даргатай 2023 оны 01 дүгээр сарын 12-ны өдөр Төрийн ордонд хамтран ажиллах гэрээг байгуулсан. 21 аймаг, нийслэлээс 2023 оны эхний хагас жилийн гэрээний	100%

						биелэлтийг хүлээн авч Эдийн засаг, хөгжлийн яамны Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт хүргүүлж гэрээний хэрэгжилтийг дүгнүүлсэн. Хамтран ажиллах гэрээний хүрээнд хэрэгжилт удаашралтай байгаа ажлууд дээр эрчимжүүлж ажиллах талаар холбогдох чиглэлийг өгч ажилласан. 21 аймаг, нийслэлээс 2023 онд хамтран гэрээний хэрэгжилтийн тайланг нэгтгэн хүлээн авч байна.	
3.10.5	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн үйл ажиллагааг бүс, орон нутгийн хэмжээнд нэгтгэн зохион байгуулж, нэгдсэн арга зүй, удирдлага, зохион байгуулалтаар хангаж ажиллана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн үйл ажиллагааг бүс, орон нутгийн хэмжээнд нэгтгэн зохион байгуулж, нэгдсэн арга зүй, удирдлага, зохион байгуулалтаар хангаж ажилласан байна. /1 тайлан/	2023 оны 6 дугаар сарын 9-ний өдөр "Шинэ сэргэлтийн бодлого - Анхан шат 2023" арга хэмжээг зохион байгуулсан. Тус зөвлөлдөх уулзалтыг анх удаа аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн бүх шатны 3000 гаруй Засаг дарга нарыг оролцуулсан. Зөвлөгөөн уулзалт нь нэгдсэн хуралдаан болон “Алсын хараа 2050” Монгол Улсын урт хугацааны	100%

						хөгжлийн бодлогын 9 бүлгээр 9 салбар хуралдааны бүтэцтэйгээр зохион байгуулагдсан. Тус зөвлөлдөх уулзалтаар дамжуулан “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтийн явцыг дүгнэж, цаашид авах арга хэмжээний санал боловсруулан, бодлогын баримт бичгийн зорилт, хүрэх үр дүн, шалгуур үзүүлэлтийг агуулгын хувьд аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга нарт болон холбогдох төрийн албан хаагчдад таниулах арга хэмжээ авч, хэрэгжилт удаашралтай арга хэмжээнүүдийг эрчимжүүлэх чиглэлээр салбар хуралдаан тус бүрийн хэлэлцүүлгээр харилцан санал солилцож ажилласан болно. Нээлттэй аймаг хөтөлбөрийн хүрээнд: - 2023 оны 3 дугаар сарын 12-оос 17-ны өдрүүдэд Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий	

						аймгуудад, - 2023 оны 04 дүгээр сарын 28-аас 29-ний өдрүүдэд Дорноговь аймагт, - 2023 оны 6 сарын 21-24-ний өдрүүдэд Дархан-Уул аймагт, - 2023 оны 10 дугаар сарын 13-ны өдөр "Нээлттэй Булган-2023" - 2023 оны 10 дугаар сарын 25-26-ны өдрүүдэд Өмнөговь аймгийн Ханбогд суманд - 2023 оны 11 дүгээр сарын 23-ны өдөр “Нээлттэй Баян-Өлгий 2023” хөрөнгө оруулалтын чуулганд оролцож бүс, орон нутгийн төлөвлөлтийн чиглэлээр мэдээллээр хангаж ажилласан. Мөн НҮБ-ын Аж үйлдвэр хөгжлийн байгууллага (ЮНИДО), Германы Олон Улсын Хамтын Ажиллагааны Нийгэмлэг (GIZ) дэмжлэгтэйгээр 2023 оны 8 дугаар сарын 14-16-ны өдрүүдэд зохион байгуулагдсан "Аж үйлдвэрийн салбаруудын гүйцэтгэлийн дүн шинжилгээ хийх, хамгийн ирээдүйтэй	

						салбарыг урагшлуулах бодлогын боломжуудыг боловсруулах" сэдэвт бодлого боловсруулагч нарт зориулсан сургалтыг зохион байгуулсан. Тус сургалтад ЭЗХЯ-ны БОНХБГ, МЭЗБГ, НБТГ, ХОБГ-ын 15 албан тушаалтныг хамруулж чадавхжуулсан.	
3.10.6	Орон зайн төлөвлөлтийн нэгдсэн мэдээллийн санг үүсгэх, баяжуулах, шинэчлэх, хянах, мэдээллийг эргэлтэд оруулах ажлыг эрхлэн гүйцэтгэнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Орон зайн төлөвлөлтийн нэгдсэн мэдээллийн санг үүсгэж, баяжуулсан байна.	Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2022 оны А/20 дугаар тушаалаар "Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал"-ыг шинэчлэн боловсруулах үүрэг бүхий ажлын хэсэг байгуулагдан ажиллаж байна. Тус ажлын хэсэг салбарын эрдэм шинжилгээний байгууллагын төлөөллийг оролцуулан "Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалын төсөл "-ийн агуулгын хүрээг тодорхойлж орон зайн төлөвлөлтийн сэдэвчилсэн зураглалыг	100%

						боловсруулсан. 2023 оны 4 дүгээр сарын 13-14-ний өдрүүдэд салбарын эрдэмтэн судлаачид, бусад салбар газарзүйн мэдээллийн систем(ArcGIS) дээр ажилладаг мэргэжилтнүүдийг оролцуулан "Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалын төсөл "-д тусгагдсан төслүүдийг ArcGIS программ дээр зурж, Dashboard үүсгэн албан хэрэгцээнд ашиглаж байна. Энэхүү мэдээллийн платформ ArcGIS орон зайн системд суурилан олон төрлийн хэрэглэгч, бодлого төлөвлөгч нарт ойлгомжтой, интерактив өгөгдлийн дүрслэлийг ашиглан мэдээлэл үр дүнг дамжуулах боломжийг олгох юм. Энэхүү системийн онцлог нь олон төрлийн мэдээллийг нэг дор харах боломжтой бөгөөд байршилд тулгуурласан цэгэн, шулуун, полигон өгөгдлүүд, олон	

						төрлийн графикууд, текстүүдийг гэх мэтийг нэг дор харан оновчтой шийдвэр гаргалтыг үндэсний, бүсийн, орон нутгийн түвшний хэмжээнд хийх боломжтой юм. Барилга хөгжлийн төвтэй хамтран "Хүн амын нутагшилт, суурьшлын хөгжлийн ерөнхий төсөл"-тэй уялдуулан аялал жуулчлал, тээвэр логистикийн нэгдсэн сүлжээ, сум дундын төвийн нэгдсэн зураглалыг шинэчлэн боловсруулсан.	
3.10.7	Орон нутгийн хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэргэшсэн, чадварлаг хүний нөөцийг бэлтгэх, чадавхжуулахад дэмжлэг үзүүлж, олон улсад туршлага судлах гадаад, дотоодын сургалтад зайн болон танхимаар хамруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Мэргэшүүлэх сургалтад хамрагдсан тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Мэргэшүүлэх сургалтад хамруулсан байна. /тоо/	Нээлттэй аймаг хөтөлбөрийн хүрээнд: - 2023 оны 3 дугаар сарын 12-оос 17-ны өдрүүдэд Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий аймгуудад, 04 дүгээр сарын 28-аас 29-ний өдрүүдэд Дорноговь аймагт, 6 сарын 21-24-ний өдрүүдэд Дархан-Уул аймагт, 10 дугаар сарын 13-ны өдөр "Нээлттэй Булган-2023" хөрөнгө оруулалтын чуулганд оролцож бүс, орон нутгийн төлөвлөлтийн	100%

						чиглэлээр мэдээлэл өгсөн. - "Шинэ сэргэлтийн бодлого - Анхан шат 2023" арга хэмжээг 2023 оны 6 дугаар сарын 9-ний өдөр зохион байгуулсан. Тус арга хэмжээнд бүх шатны 3000 гаруй Засаг дарга нарыг оролцуулсан. - “Монголын эдийн засгийн чуулган 2023”-ыг 2023 оны 07 дугаар сарын 09, 10-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотноо зохион байгуулсан. Тус чуулганд 21 аймгийн хөрөнгө оруулалт, хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн хэлтсийн дарга нарыг оролцуулж Монгол Улсын нийгэм, эдийн засгийн өнөөгийн нөхцөл байдал, хөрөнгө оруулалтын орчин цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаарх мэдээлэл өгсөн. - НҮБ-ын Аж үйлдвэр хөгжлийн байгууллага (ЮНИДО), (GIZ) дэмжлэгтэйгээр 2023 оны 8 дугаар сарын 14-16-ны өдрүүдэд	

						зохион байгуулагдсан "Аж үйлдвэрийн салбаруудын гүйцэтгэлийн дүн шинжилгээ хийх, хамгийн ирээдүйтэй салбарыг урагшлуулах бодлогын боломжуудыг боловсруулах" сэдэвт бодлого боловсруулагч нарт зориулсан сургалтыг зохион байгуулсан. Тус сургалтад ЭЗХЯ-ны Бүс, орон нутгийн хөгжлийн бодлогын газар, Макро эдийн засгийн бодлогын газар, Нэгдсэн бодлого төлөвлөлтийн газар, Хөрөнгө оруулалтын бодлогын газрын нийт 15 албан тушаалтан оролцсон. Тус сургалтаар "CAREC бүс дэх экспортыг төрөлжүүлэх, дэмжих – Монгол Улсад үзүүлэх үр дагавар", "Бүтээгдэхүүний орон зайн хандлагад үндэслэн Монгол Улсын ирээдүйтэй салбар/салбаруудыг тодорхойлох", "Монголын аж	

						үйлдвэрийн салбарын профайл ба ирээдүйтэй салбар/үйлдвэрүүдийг тодорхойлох", "БНСУ-д ЖДҮ-ийг дэмжих бодлого", "Нотолгоонд суурилсан аж үйлдвэрийн бодлого боловсруулах, аж үйлдвэрийн бодлогын чанарыг сайжруулах (EQuIP) хэрэгслийн танилцуулсан.	
3.11.	Эдийн засгийн тэргүүлэх бүс нутаг, салбаруудыг дэд бүтцээр холбоно.	-	-	-	-	- "Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал"-ыг шинэчлэн боловсруулах ажлын хүрээнд эдийн засаг, газарзүйн орчин үеийн онол, тогтвортой хөгжлийн ойлголтод тулгуурлан эдийн засгийн өсөлтийн төвийг тогтоох арга зүйг боловсруулсан. Тус аргазүйн дагуу 3 бүлгийн 120 гаруй шалгуур үзүүлэлтээр үнэлэн Монгол Улсын хэмжээнд хөрш болон дэлхийн бусад орны эдийн засгийн интеграци, коридортой холбогдох тээвэр, логистикийн зангилаа 7 хот, аж үйлдвэр,	100%

						үйлчилгээний голлох үүрэгтэй 4 хот, орон нутгийн хөгжлийн төв 10 хот, орон нутгийн түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг бэлтгэн нийлүүлэх сум дундын хөгжлийн 69 төвийг тус тус тодорхойлсон. Эдгээр хот, хөгжлийн төвүүдийг эдийн засгийн коридортой холбогдох авто болон төмөр зам, тээвэр логистик, дэд бүтцийн тэнхлэг төлөвлөлтийн хувилбарыг боловсруулсан. - "Аймаг, сумын бүсчилсэн ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр"-ийн хүрээнд 17 аймгийн 52 суманд инженерийн дэд бүтцийг сайжруулахаар тусгасан. Тус хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх удирдах хороо байгуулагдсан. Уг хөтөлбөрийг 2024 онд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна.	
3.11.1	Монгол Улсын болон Азийн хөгжлийн банк хоорондын байгуулсан	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: "Аймаг, сумын	Азийн хөгжлийн банктай хамтран хэрэгжүүлэх "Аймаг,	100%

	санхүүжилтийн ерөнхий хэлэлцээрээр хэрэгжих “Аймаг, сумын бүсчилсэн ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлнэ.				бүсчилсэн ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр"-ийг УИХ-аар батлуулсан байна.	сумын бүсчилсэн ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр"-ийн зээлийн санхүүжилтийн ерөнхий хэлэлцээрийн төслийг Засгийн газрын хуралдаан, Эдийн засгийн байнгын хороо, Төсвийн байнгын хороо, Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны хуралдаанд танилцуулж, дэмжигдсэн. Улсын Их Хурлаар соёрхон батлуулахаар Засгийн газраас 2023 оны 7 сарын 6-ны өдөр өргөн барьсан. 2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн УИХ-аар "Аймаг, сумын бүсчилсэн ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр"-ийн Санхүүжилтийн ерөнхий хэлэлцээрийг баталсан. Тус хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр нь хүнс, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийг дэмжих инженерийн дэд бүтэц, тээвэр логистикийн төвийг	

						байгуулах, хөдөө аж ахуйн салбарт оруулах ногоон санхүүжилтийг дэмжиж (тухайлбал: ногоон зээл, жижиг, дунд бизнесийг хөгжүүлэх буцалтгүй тусламж, хөнгөлөлттэй зээл), хөдөө аж ахуйн менежментийг сайжруулан, түүнийг хянах тогтолцоог бүрдүүлнэ. Дээрх төлөвлөж буй арга хэмжээг Архангай, Булган, Дорнод, Сэлэнгэ, Төв, Хэнтий, Ховд, Увс, Хөвсгөл, Говь-Алтай, Баян-Өлгий, Дундговь, Дархан-Уул, Өвөрхангай, Баянхонгор, Завхан, Дорноговь аймгийн 52 суманд хэрэгжүүлнэ. Төслийн удирдах хороог байгуулсан. Төслийн нэгжийг байгуулахаар ажиллаж байна.	
3.11.2	"Аймаг, сумын төвийн бүсчилсэн ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт хамруулж, сумдад	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: "Сумын хөгжил" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ. /100 хувь/	Азийн хөгжлийн банктай хамтран хэрэгжүүлэх "Аймаг, сумын бүсчилсэн ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын	100%

	"Сумын хөгжил" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.					хөтөлбөр"-ийн зээлийн санхүүжилтийн ерөнхий хэлэлцээрийн төслийг Засгийн газрын хуралдаан, Эдийн засгийн байнгын хороо, Төсвийн байнгын хороо, Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны хуралдаанд танилцуулж, дэмжигдсэн. Улсын Их Хурлаар соёрхон батлуулахаар Засгийн газраас 2023 оны 7 сарын 6-ны өдөр өргөн барьсан. 2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн УИХ-аар "Аймаг, сумын бүсчилсэн ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр"-ийн Санхүүжилтийн ерөнхий хэлэлцээрийг баталсан. Тус хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр нь хүнс, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийг дэмжих инженерийн дэд бүтэц, тээвэр логистикийн төвийг байгуулах, хөдөө аж ахуйн салбарт оруулах ногоон	

						санхүүжилтийг дэмжиж (тухайлбал: ногоон зээл, жижиг, дунд бизнесийг хөгжүүлэх буцалтгүй тусламж, хөнгөлөлттэй зээл), хөдөө аж ахуйн менежментийг сайжруулан, түүнийг хянах тогтолцоог бүрдүүлнэ. Төслийн удирдах хороог байгуулсан. Төслийн нэгжийг байгуулахаар ажиллаж байна. Хөтөлбөрийн хүрээнд 7 аймгийн 52 суманд сумын хөгжлийг дэмжих хөдөө аж ахуйн үйлдвэр технологийн паркыг хувийн хэвшлийн санаачилгад үндэслэн байгуулна. Бодлогын түвшинд холбогдох арга хэмжээнүүдийг тусган хэрэгжүүлж байна.	
3.11.3	Палеонтологийн нөөцөд тулгуурлан Дундговь аймагт байгуулах "Аялал-Судалгаа-Амралтын цогцолбор"-ын ТЭЗҮ-г боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: "Аялал-Судалгаа-Амралтын цогцолбор"-ын ТЭЗҮ боловсруулах ажлыг эхлүүлсэн байна. /100 хувь/	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны зүгээс Дундговь аймагт хэрэгжүүлэх "Палеонтологийн нөөцөд тулгуурлан "Аялал-судалгаа-амралт"-ын цогцолбор байгуулах төсөл"-ийг	90%

						санаачлан боловсруулсан. “Палеонтологийн нөөцөд тулгуурлан “Аялал-судалгаа-амралт”-ын цогцолбор байгуулах төсөл”-ийн зураг, төсвийн санхүүгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэж Монгол Улсын Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны А/23 дугаар тушаалаар 2023 онд хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээний жагсаалтад батлагдсан. “Палеонтологийн нөөцөд тулгуурлан "Аялал-Судалгаа-Амралт"-ын цогцолбор байгуулах ТЭЗҮ, зураг төсөв хийх” зөвлөх үйлчилгээний тендер шалгаруулалтыг хийж "Ланд овнер" ХХК шалгарсан. ЭЗХЯ-аас "Ланд овнер" ХХК-тай 2023 оны 08 дугаар сарын 16-ны өдөр ТЭЗҮ боловсруулах гэрээг байгуулсан. Тус ажлыг гүйцэтгэгч 2023 оны 8 сарын 16-ны өдрөөс 2024 оны 8 сарын 10 өдрийг	

						хүртэлх хугацаанд хийж гүйцэтгэнэ. Ажлын даалгаврын дагуу ТЭЗҮ боловсруулах арга зүй аргачлалыг боловсруулан бодлогын баримт бичгүүдэд тусгагдсан байдлын судалгаа, байгаль газарзүйн үзүүлэлтүүд болох уур амьсгал, усан хангамж, хөрс, ургамалжилт, байгалийн гамшгийн тохиолдол, экологийн нөхцөл байдлын судалгаа хийгдсэн. Төслийн байршилд хээрийн хэмжилт, байр зүйн дэвсгэр зураглал хийхээр 2023 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдөр Дундговь аймагт төслийн баг, ЭЗХЯ-ны холбогдох албан тушаалтан, орон нутгийн удирдлагууд газар дээр очиж ажилласан. Гүйцэтгэгчээс эхний шатны тайланг 2023 оны 11-р сарын 10-ны өдөр ЭЗХЯ болон Барилгын хөгжлийн төвд ирүүлсэн.	

3.11.4	Монгол Улсын "Эдийн засгийн чуулган-2023" арга хэмжээг зохион байгуулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Монгол Улсын "Эдийн засгийн чуулган-2023" арга хэмжээг зохион байгуулсан байна. /100 хувь/	Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2023 оны 43 дугаар захирамжаар "Монголын эдийн чуулган-2023" арга хэмжээг зохион байгуулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг байгуулсан. “Монголын эдийн засгийн чуулган 2023”-ыг “Монголд тавтай морил” уриан дор 2023 оны 07 дугаар сарын 09, 10-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотноо амжилттай зохион байгуулсан. Тус чуулган нь Монгол Улсын эдийн засгийг тэлэх, төрөлжүүлэх ач холбогдол бүхий хөрөнгө оруулалтыг Монгол Улсын Засгийн газраас дэмжиж, харилцан ашигтай хамтран ажиллах боломжийг олон улсын хөрөнгө оруулагч нарт хүргэх зорилгоор зохион байгуулагдсан. Энэ удаагийн чуулганаар үндсэн 4, салбар 15 хэлэлцүүлэг зохион байгуулснаас гадна манлайлагчдын яриа,	100%

						төслүүдийн танилцуулга, индексийн тайз зэрэг бусад арга хэмжээг үндсэн хэлэлцүүлэгтэй зэрэгцүүлэн зохион байгуулж, нийт 3300 гаруй төлөөлөгч оролцсон. Мөн 740 гаруй гадаадын хүндэт зочид “Монголын эдийн засгийн чуулган-2023” арга хэмжээнд оролцсон бөгөөд олон улсын хэвлэл мэдээллийн 10, дотоодын телевиз, хэвлэл мэдээллийн 40 гаруй байгууллагууд чуулганы үйл ажиллагааг шууд дамжуулан ажилласан. "Монголын эдийн засгийн чуулган-2023" арга хэмжээний үр дүнг 2023 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдрийн Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулсан. Засгийн газрын 2023 оны 39 дүгээр тэмдэглэлээр "Монголын эдийн чуулган-2023" хуралдаанаас гарсан санал, зөвлөмжийг	

						хэрэгжүүлэх талаар судалж, холбогдох арга хэмжээ авч ажиллахыг Засгийн газрын гишүүдэд даалгасан.	
3.11.5	Орон нутгийн хөгжлийн индексийг аймаг, сум бүс тус бүрээр нэгтгэн боловсруулж, www.ldi.nda.gov.mn цахим системд оруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Орон нутгийн хөгжлийн индексийг 21 аймаг, 330 сумын хэмжээнд нэгтгэн боловсруулж, www.ldi.nda.gov.mn цахим системд оруулсан байна. /100 хувь/	Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын аймгийн Засаг дарга нартай байгуулсан 2023 оны гэрээний дагуу 21 аймаг, 330 сум ldi.med.gov.mn цахим системд орон нутгийн хөгжлийн индексийн мэдээллийг 100 хувийн гүйцэтгэлтэй оруулаад байна. Тус мэдээллийн санд аймгуудын оруулсан мэдээллийг үнэн зөв оруулсныг шалгаж, мэдээлэлд хяналт тавьж ажиллаж байна мөн мэдээлэл нэгтгэгдэж дууссаны дараа Засгийн газрын 2018 оны 20 дугаар тогтоолоор батлагдсан аргачлалын дагуу Орон нутгийн хөгжлийн индексийг 2022 оны өгөгдөлд үндэслэн 21 аймаг, 330 сумаар тооцоолсон. Үр дүнг	100%

						Сангийн яаманд 2023 оны 9 дүгээр сарын 15-ны өдрийн 03/1696 дугаартай албан бичгээр хүргүүлсэн.	
3.11.6	(GIZ)-ийн ЭТИС хөтөлбөртэй хамтран "Эдийн засгийн өсөлт, бизнес эрхлэлтийг дэмжих" төслийг хэрэгжүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	Бодлогын судалгаа хийгдсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: "Эдийн засгийн өсөлт, бизнес эрхлэлтийг дэмжих" төслийг хэрэгжүүлсэн байна. /100 хувь/	Эдийн засаг, хөгжлийн яам, (GIZ) хамтран "Эдийн засгийн өсөлт, бизнес эрхлэлтийг дэмжих" төслийг 2021-2023 оны хугацаанд хамтран хэрэгжүүлсэн.GIZ-ийн ЭТИС хөтөлбөртэй хамтран 2023 оны 2 дугаар сарын 9-10-ны өдрүүдэд "Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалын төсөл" боловсруулах ажлын хүрээнд салбарын эрдэмтдийг оролцуулсан уулзалт хэлэлцүүлгийг хамтран зохион байгуулсан. Мөн НҮБ-ын Аж үйлдвэр хөгжлийн байгууллага (ЮНИДО), Германы Олон Улсын Хамтын Ажиллагааны Нийгэмлэг (GIZ) дэмжлэгтэйгээр 2023 оны 8 дугаар сарын 14-16-ны өдрүүдэд зохион байгуулагдсан "Аж үйлдвэрийн салбаруудын	100%

						гүйцэтгэлийн дүн шинжилгээ хийх, хамгийн ирээдүйтэй салбарыг урагшлуулах бодлогын боломжуудыг боловсруулах" сэдэвт бодлого боловсруулагч нарт зориулсан сургалтыг зохион байгуулсан. ЭЗХЯ-тай хамтран Хөрөнгө оруулалтын нэг цэгийн үйлчилгээний төвийн үйл ажиллагааг тасралтгүй явуулах нөхцөлийг бүрдүүлэх, орон нутгийн хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн чадавх бэхжүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлж ажилласан. 2023 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдөр “Эдийн засгийн өсөлт, бизнес эрхлэлтийг дэмжих” төслийн хаалтын арга хэмжээ зохион байгуулагдсан. “Эдийн засгийн өсөлт, бизнес эрхлэлтийг дэмжих” төслийн хүрээнд Улаанбаатар, Орхон, Булган, Ховд аймгийн 6246 (давхардсан тоогоор) бизнес эрхлэгчдэд сургалт,	

						зөвлөх үйлчилгээ явуулж чадавхжуулсан. Нийтдээ 88 жижиг дунд бизнес эрхлэгчид тоног төхөөрөмжийн дэмжлэг авснаас 47% нь үйлдвэрлэлийн, 23% хөдөө аж ахуйн, 22% нь үйлчилгээний салбарт ажиллаж байна. Төслийн үр дүнд уул уурхайн ханган нийлүүлэгч ЖДҮ 5, брэнд бүтээгдэхүүн 14, шинэ бизнес 30, бусад санхүүгийн эх үүсвэр 2 тэрбум төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн.	
3.11.7	Хөнгөн, жижиг, дунд, хүнд үйлдвэр болон салбарын хөгжлийн байршлыг төлөвлөхөд нэгдсэн удирдлага, мэргэжил арга зүйн зөвлөмжөөр хангаж ажиллана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Бүс орон нутгийн хэмжээнд хөнгөн, жижиг, дунд, хүнд үйлдвэр болон салбарын хөгжлийн байршлыг төлөвлөлтийн хувилбарыг боловсруулсан байна.	"Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалын төсөл"-ийг боловсруулах ажлын хүрээнд хөнгөн жижиг дунд үйлдвэр хөгжүүлэх хотуудын байршлыг тодорхойлох аргачлалыг боловсруулсан. Тус аргачлал, загвараар аймгийн төвүүдийг үнэлэх ажил хийгдэж байна. Мөн хөнгөн, жижиг, дунд, хүнд үйлдвэр хөгжүүлэх тохиромжтой	100%

						байршлын үнэлгээ 19 салбарын 170 гаруй шалгуур үзүүлэлтээр тооцож боловсруулсан. Танхим болон цахимаар 120 гаруй эрдэмтдийг оролцуулан 45 удаагийн хэлэлцүүлэг зохион байгуулж үр дүнг танилцуулсан. “Монголын эдийн засгийн чуулган 2023”-ыг “Монголд тавтай морил” уриан дор 2023 оны 07 дугаар сарын 09, 10-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотноо амжилттай зохион байгуулсан. Тус чуулганд 21 аймгийн хөрөнгө оруулалт, хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн хэлтсийн дарга нарыг оролцуулж Монгол Улсын нийгэм, эдийн засгийн өнөөгийн нөхцөл байдал, хөрөнгө оруулалтын орчин цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаарх мэдээллийг өгсөн. НҮБ-ын Аж үйлдвэр хөгжлийн байгууллага (ЮНИДО), (GIZ) дэмжлэгтэйгээр 2023	

						оны 8 дугаар сарын 14-16-ны өдрүүдэд зохион байгуулагдсан "Аж үйлдвэрийн салбаруудын гүйцэтгэлийн дүн шинжилгээ хийх, хамгийн ирээдүйтэй салбарыг урагшлуулах бодлогын боломжуудыг боловсруулах" сэдэвт бодлого боловсруулагч нарт зориулсан сургалтыг зохион байгуулсан. Тус сургалтад ЭЗХЯ-ны Бүс, орон нутгийн хөгжлийн бодлогын газар, Макро эдийн засгийн бодлогын газар, Нэгдсэн бодлого төлөвлөлтийн газар, Хөрөнгө оруулалтын бодлогын газрын нийт 15 албан тушаалтныг хамруулж чадавхжуулсан. Тус сургалтаар "CAREC бүс дэх экспортыг төрөлжүүлэх, дэмжих – Монгол Улсад үзүүлэх үр дагавар", "Бүтээгдэхүүний орон зайн хандлагад үндэслэн Монгол Улсын ирээдүйтэй салбар/салбаруудыг	

						тодорхойлох", "Монголын аж үйлдвэрийн салбарын профайл ба ирээдүйтэй салбар/үйлдвэрүүдийг тодорхойлох", "БНСУ-д ЖДҮ-ийг дэмжих бодлого", "Нотолгоонд суурилсан аж үйлдвэрийн бодлого боловсруулах, аж үйлдвэрийн бодлогын чанарыг сайжруулах (EQuIP) хэрэгслийн танилцуулга" сэдэвт илтгэлүүд танилцуулсан.	
3.11.8	Аж үйлдвэрийн салбаруудын хөгжил байршлыг тодорхойлно.	Үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Аж үйлдвэрийн салбаруудын хөгжил байршил тодорхойлогдсон байна. /8 салбар/	"Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалын төсөл"-ийг боловсруулах ажлын хүрээнд аж үйлдвэрийн салбарын хөгжил байршлыг тодорхойлох аргачлал, загвар, схемийг боловсруулсан. Тус аргачлалын дагуу арьс шир, ноос, ноолуур, мах, сүү, мод, модон эдлэл, гурил, гурилан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл болон төмөр, зэс, нүүрс, газрын тосны үйлдвэр	90%

						хөгжүүлэх тохиромжтой байршлын хувилбарыг урьдчилсан байдлаар тодорхойлсон. Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 3 дугаар сарын 22-ны өдрийн 103 дугаар тогтоолоор “Аж үйлдвэржилтийн үндэсний хороо” байгуулагдсан. Тус үндэсний хороо 4 дүгээр сарын 10-ны өдөр хуралдаж хорооны дэргэд нүүрс гүн боловсруулах, зэс, хар төмөрлөг, хөнгөн аж үйлдвэр гэсэн 4 дэд хороотой байхаар тогтсон. Энэ хүрээнд "Аж үйлдвэржилтийн үндэсний зөвлөгөөн"-ийг МУУҮА болон УУХҮЯ хамтран 5 дугаар сарын 26-ны өдөр зохион байгуулсан. Тус зөвлөгөөнд ЭЗХЯ-аас холбогдох төлөөллүүд оролцсон. Аж үйлдвэржилтийн үндэсний хорооны 2023 оны 6 дугаар тогтоолоор байгуулагдсан “Аж үйлдвэржилтийн бүтээн байгуулалттай холбоотой суурьшлын	

						бүс байгуулах, байршил, кластерын зураглал гаргах талаар судалгаа хийж санал боловсруулах, зөвлөмж гаргах” ажлын хэсэг 2023 оны 9 дүгээр сарын 29-ний өдөр хуралдсан. Тус хуралд ЭЗХЯ-аас аж үйлдвэрийн салбарын хөгжил байршлын талаар илтгэл танилцуулж, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам болон Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны төлөөллүүдтэй мэдээлэл солилцон хамтран ажиллаж байна.	
3.12.	Хөрөнгө оруулалтын таатай орчныг бүрдүүлэн, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох санал боловсруулан, хөрөнгө оруулалтын нэгдсэн бодлого, төлөвлөлтийг тодорхойлно.	-	-	-	-	Хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн боловсронгуй болгох ажлын хүрээнд Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон дагалдах хуулийн төслийг боловсруулж, олон нийтээс санал авч нийт ирүүлсэн саналын 60 хувийг тусган Хөрөнгө оруулалтын тухай	100%

						хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг боловсруулан Засгийн газрын 2023 оны 6 дугаар сарын 21-ний өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн дэмжигдэж Засгийн газрын 27 дугаар тэмдэглэл гарч, улмаар 2023 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн. “Агентлаг байгуулах тухай” Засгийн газрын 2023 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдрийн 37 дугаар тогтоолоор Эдийн засаг, хөгжлийн яамны харьяанд Хөрөнгө оруулалт, худалдааны газрыг шинээр байгуулж, Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн А/42 дугаар тушаалаар Хөрөнгө оруулалт, худалдааны газрын үйл ажиллагааны стратеги, бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөр, зохион байгуулалтын бүтцийг баталсан. Хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн	

						захиргааны байгууллага байгуулагдан үйл ажиллагаа явуулж байна. Хөрөнгө оруулагчийн эрх ашгийг хамгаалах ажлын хүрээнд гадаадын хөрөнгө оруулагчдаас ирүүлсэн гомдлыг холбогдох төрийн байгууллагуудаас тодруулга, тайлбар, мэдээлэл авах, зохих хууль тогтоомжийн дагуу шуурхай шийдвэрлэх талаарх холбогдох шаардлагатай арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэн зарим гомдлыг шийдвэрлэн ажилласан бөгөөд 2023 оны 5 дугаар сарын 3-ны өдөр болон 11 дүгээр сарын 29-ний өдөр тус тус Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн ажиллаж Гадаадын хөрөнгө оруулагчдын гомдлыг шийдвэрлэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай Засгийн газрын 2 тогтоол гарсан. Гадаадын хөрөнгө	

						оруулагчдад зориулсан “Цахим нэг цэгийн үйлчилгээний төв”-өөр дамжуулан гадаадын хөрөнгө оруулагчдад мэдээ, мэдээлэл өгөхөөс гадна, төрийн 7 байгууллага 17 үйлчилгээг түргэн шуурхай үзүүлж байна. 2023 онд нийт 10,221 хөрөнгө оруулагчдын тодорхойлолт авах хүсэлт WWW.E-INVEST.MN сайтаар ирүүлсэн бөгөөд бүх хүсэлтийг шийдвэрлэсэн.	
3.12.1	Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг боловсруулсан байна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хуулийн төсөл боловсруулах явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг боловсруулан УИХ-д өргөн барьсан байна. /100 хувь/	Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны 4 дүгээр сарын 05-ны өдрийн А/17 дугаар тушаалаар Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл боловсруулах үүрэг бүхий Ажлын хэсгийг байгуулсан. Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон дагалдах хуулийн төслийг боловсруулж, 2023	100%

						оны 04 дүгээр сарын 14-ний өдрөөс эхлэн 2 сарын хугацаанд олон нийтээс санал авч, 2 удаа нээлттэй хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан. Тус хугацаанд олон улсын байгууллага, хөгжлийн түнш, Монгол Улсад суугаа Элчин сайдын яамд, мэргэжлийн холбоод, бизнесийн зөвлөл, танхимууд, төрийн байгууллага, гадаад, дотоодын аж ахуйн нэгж, иргэдээс нийт 695 саналыг ирүүлсэн. Нийт ирүүлсэн саналын 60 хувийг тусган Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг боловсруулан Засгийн газрын 2023 оны 6 дугаар сарын 21-ний өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн дэмжигдэж Засгийн газрын 27 дугаар тэмдэглэл гарч, улмаар 2023 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн.	
3.12.2	Хөрөнгө оруулалтын дэмжлэг сурталчилгааны асуудал	Үйл ажиллагааны зардлаар	Эрх зүйн баримт бичгийн төслийг	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хөрөнгө оруулалтын	Засгийн газрын “Агентлаг байгуулах тухай” 2023 оны 02	100%

	хариуцсан агентлаг байгуулах эрх зүйн орчныг бүрдүүлсэн байна.		боловсруулах явц, хувиар		асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага байгуулагдсан байна. /100 хувь/	дугаар сарын 01-ний өдрийн 37 дугаар тогтоолоор Эдийн засаг, хөгжлийн яамны харьяанд Хөрөнгө оруулалт, худалдааны газрыг шинээр байгуулж, Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн А/42 дугаар тушаалаар Хөрөнгө оруулалт, худалдааны газрын үйл ажиллагааны стратеги, бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөр, зохион байгуулалтын бүтцийг баталсан. Шадар сайд бөгөөд ЭЗХС-аар 2023 оны 12 дугаар сарын 11-ны өдөр "2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө"-г хянуулан, ХОХГ-ын дарга баталсан. Хөрөнгө оруулалт, худалдааны газар нь үйл ажиллагаагаа эхлүүлж, Монгол Улсын хөрөнгө оруулалтын орчныг сурталчлах, зорилтот улс, бүс нутаг, эдийн засгийн салбар, тэргүүлэх чиглэлээр хөрөнгө оруулалт	

						татах, хөрөнгө оруулагчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, дэмжлэг үзүүлэх, худалдааны эргэлтийг сайжруулах, импортыг орлох салбарыг хамгаалах, экспортыг дэмжих, эдийн засгийн төрөлжилтийг гүнзгийрүүлэх, худалдааг хөнгөвчлөх, цахим нэг цонхны үйлчилгээ үзүүлэх, нэгдсэн мэдээллийн сан үүсгэх, дүн шинжилгээ хийх чиг үүргийг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.	
3.13.	Хөрөнгө оруулалтын бодлого, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж, хөрөнгө оруулалт татах, дэмжих, хөрөнгө оруулагчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлэх ажлыг удирдан зохион байгуулна.	-	-	-	-	Хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн боловсронгуй болгох ажлын хүрээнд Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон дагалдах хуулийн төслийг боловсруулж, олон нийтээс санал авч нийт ирүүлсэн саналын 60 хувийг тусган Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг	100%

						боловсруулан Засгийн газрын 2023 оны 6 дугаар сарын 21-ний өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн дэмжигдэж Засгийн газрын 27 дугаар тэмдэглэл гарч, улмаар 2023 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн. Засгийн газрын “Агентлаг байгуулах тухай” 2023 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдрийн 37 дугаар тогтоолоор Эдийн засаг, хөгжлийн яамны харьяанд Хөрөнгө оруулалт, худалдааны газрыг шинээр байгуулж, Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн А/42 дугаар тушаалаар Хөрөнгө оруулалт, худалдааны газрын үйл ажиллагааны стратеги, бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөр, зохион байгуулалтын бүтцийг баталсан. Хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага	

						байгуулагдан үйл ажиллагаа явуулж байна. Хөрөнгө оруулагчийн эрх ашгийг хамгаалах ажлын хүрээнд гадаадын хөрөнгө оруулагчдаас ирүүлсэн гомдлыг холбогдох төрийн байгууллагуудаас тодруулга, тайлбар, мэдээлэл авах, зохих хууль тогтоомжийн дагуу шуурхай шийдвэрлэх талаарх холбогдох шаардлагатай арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэн зарим гомдлыг шийдвэрлэн ажилласан бөгөөд 2023 оны 5 дугаар сарын 3-ны өдөр болон 11 дүгээр сарын 29-ний өдөр тус тус Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн ажиллаж Гадаадын хөрөнгө оруулагчдын гомдлыг шийдвэрлэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай Засгийн газрын 2 тогтоол гарсан. Гадаадын хөрөнгө оруулагчдад зориулсан “Цахим нэг	

						цэгийн үйлчилгээний төв"-өөр дамжуулан гадаадын хөрөнгө оруулагчдад мэдээ, мэдээлэл өгөхөөс гадна, төрийн 7 байгууллага 17 үйлчилгээг түргэн шуурхай үзүүлж байна. 2023 онд нийт 10,221 хөрөнгө оруулагчдын тодорхойлолт авах хүсэлт WWW.E-INVEST.MN сайтаар ирүүлсэн бөгөөд бүх хүсэлтийг шийдвэрлэсэн.	
3.13.1	Гадаадын хөрөнгө оруулагчдын хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалах арга хэмжээг зохион байгуулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Гомдол шийдвэрлүүлэхээр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	Гадаадын хөрөнгө оруулагчдын гомдлыг шийдвэрлэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай Засгийн газрын 2022 оны 413 дугаар тогтоол гарсан.	Эхний хагас жилд: -Жилийн эцэст: Арга хэмжээг зохион байгуулж, хэрэгжилтэд хяналт тавьж, хөрөнгө оруулагчийн гомдол, хүсэлтийг шийдвэрлүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулсан байна. /2 арга хэмжээ/	Гадаадын хөрөнгө оруулагчдаас нийт 68 гомдол ирүүлснээс Эдийн засаг, хөгжлийн яамны зүгээс холбогдох төрийн байгууллагуудаас тодруулга, тайлбар, мэдээлэл авах, зохих хууль тогтоомжийн дагуу шуурхай шийдвэрлэх талаарх холбогдох шаардлагатай арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэн зарим гомдлыг шийдвэрлэн ажиллаж байгаа бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд Засгийн	90%

						газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн ажилласан. Тус ажлын хүрээнд: -Засгийн газрын 2023 оны 05 дугаар сарын 03-ны өдрийн хуралдаанаар уул уурхай, газрын тос, иргэний агаарын тээвэр болон барилгын салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй гадаадын хөрөнгө оруулалттай 5 аж ахуйн нэгжээс ирүүлсэн гомдлыг танилцуулж 160 дугаар тогтоолоор судалж, хуулийн дагуу шуурхай шийдвэрлэхийг холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд үүрэг болгосон. Үүнээс 2 гомдол нь шийдвэрлэгдэж, 3 гомдол нь шийдвэрлэгдэхээр хүлээгдэж байна. -Засгийн газрын 2023 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдрийн хуралдаанаар уул уурхай, газрын тос, хүнс, аялал жуулчлалын салбарт үйл ажиллагаа эрхэлдэг 6 аж ахуйн	

						нэгжээс ирсэн гомдлыг танилцуулж 413 дугаар тогтоолоор хууль журмын дагуу судлан, арга хэмжээ авахыг холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд үүрэг болгосон.	
3.13.2	Хөрөнгө оруулагчдад төрийн үйлчилгээг "Нэг цэгийн үйлчилгээний төв" болон бусад хэлбэрээр хүргэх үйл ажиллагааг зохион байгуулж хэрэгжүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Ирүүлсэн хүсэлтийг шийдвэрлэсэн хувь	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хөрөнгө оруулагчдад зориулсан төрийн үйлчилгээг хүртээмжтэй үзүүлж, ирүүлсэн хүсэлтийг тухай бүр шийдвэрлэсэн байна. /100 хувь/	Гадаадын хөрөнгө оруулагчдад зориулсан “Цахим нэг цэгийн үйлчилгээний төв”-өөр дамжуулан гадаадын хөрөнгө оруулагчдад мэдээ, мэдээлэл өгөхөөс гадна, төрийн 7 байгууллага 17 үйлчилгээг түргэн шуурхай үзүүлж байна. Үүнд: Цахим нэгдсэн портал e-invest.mn хаягаар, 1. Хөрөнгө оруулагчийн тодорхойлолт авах, 2. Хуулийн этгээдийн дэлгэрэнгүй лавлагаа авах, 3. ААН, байгууллагын татварын тооцоотой эсэх лавлагаа, 4. ААН, байгууллагын нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тодорхойлолт, 5. В1 ангиллын визийн зөвшөөрөл хүсэх, 6.	100%

						B1 төрлийн оршин суух зөвшөөрөл сунгах, 7. B1-1 ангиллын визийн зөвшөөрөл хүсэх , 8. B2 Гадаадын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө оруулагчийн төлөөлөгч, гүйцэтгэх удирдлагаар томилогдсон гадаадын иргэн 9. B2-1 Гадаадын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө оруулагчийн төлөөлөгч, гүйцэтгэх удирдлагаар томилогдсон иргэний хамаарал бүхий этгээд 10. B3 Гадаадын хуулийн этгээдийн төлөөлөгчийн газрын удирдлагаар ажиллах гадаадын иргэн 11. B3-1 Гадаадын хуулийн этгээдийн төлөөлөгчийн газрын удирдлагаар ажиллах гадаадын иргэний хамаарал бүхий этгээд 12. B1 Гадаадын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө оруулагч 13 .B2 Гадаадын хөрөнгө	

						оруулалттай аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө оруулагчийн төлөөлөгч, гүйцэтгэх удирдлагаар томилогдсон гадаадын иргэн 14.Гадаадын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө оруулагчийн төлөөлөгч, гүйцэтгэх удирдлагаар томилогдсон иргэний хамаарал бүхий этгээд 15. В3 Гадаадын хуулийн этгээдийн төлөөлөгчийн газрын удирдлагаар ажиллах гадаадын иргэн 16. В3-1 Гадаадын хуулийн этгээдийн төлөөлөгчийн газрын удирдлагаар ажиллах гадаадын иргэний хамаарал бүхий этгээд 17. Хуулийн этгээдийн оноосон нэр авах гэсэн үйлчилгээнүүдийг түргэн шуурхай үзүүлж байна. 2023 онд нийт 10221 хөрөнгө оруулагчийн тодорхойлолт авах хүсэлт WWW.E-INVEST.MN сайтаар ирүүлсэн бөгөөд бүх	

						хүсэлтийг шийдвэрлэсэн.	
3.14.	Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийг шинэчлэн боловсруулан, төслийн саналыг хүлээн авч, үнэлэх, эрэмбэлэх, санхүүжилтийн эх үүсвэрийг тодорхойлох ажлыг зохион байгуулна.	-	-	-	-	Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр боловсруулах аргачлалыг шинэчлэн боловсруулах ажлын хүрээнд Сангийн яам болон Японы олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллагын /ЖАЙКА/ "Улсын хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлтийн чадавх бэхжүүлэх төсөл"-ийн багтай хамтарсан ажлын хэсгийг байгуулж, УХОХ боловсруулах аргачлалыг шинэчлэн боловсруулсан. Мөн УХОХ боловсруулах үйл ажиллагааг хялбар, оновчтой болгох ажлын хүрээнд цахим системийг хөгжүүлж байгаа ба энэ онд багтаан дуусах төлөвлөгөөтэй байна. Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт туссан төсөл, хөтөлбөрүүдийн бэлэн байдал, хэрэгжилтийг хангуулах, нэгдсэн удирдлагыг хэрэгжүүлэх ажлыг	100%

						зохион байгуулж, салбар яамд, холбогдох төрийн байгууллагад зөвлөмж, чиглэл өгч, хэрэгжилтэд хяналт тавих арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн. Төслүүдийн хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулах чиглэлээр Засгийн газрын 2023 оны 5 дугаар сарын 24-ний өдрийн хуралдаанд танилцуулж, 22 дугаар тэмдэглэл гарсан ба холбогдох албан тушаалтнуудад үүрэг даалгавруудыг өгч, сар болгон явц мэдээллийг авч ажиллаж байна.	
3.14.1	Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр боловсруулах аргачлалыг шинэчлэн боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	УХОХ боловсруулах аргачлал боловсруулах явц, хувиар	УХОХ боловсруулах аргачлалыг шинэчлэн батлуулах шаардлагатай болсон.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: УХОХ боловсруулах аргачлалыг шинэчлэн боловсруулсан байна. /100 хувь/	Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр боловсруулах аргачлалыг шинэчлэн боловсруулах ажлын хүрээнд Сангийн яам болон Японы олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллагын /ЖАЙКА/ "Улсын хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлтийн чадавх бэхжүүлэх төсөл"-ийн	90%

						багтай хамтарсан ажлын хэсгийг байгуулсан. Тус ажлын хүрээнд уулзалтыг тогтмол зохион байгуулж, нийт 4 удаагийн Ажлын хэсгийн хэлэлцүүлгийг хийсэн бөгөөд "Хөгжлийн бодлого ,төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль"-д туссан холбогдох заалтуудтай нарийн уялдуулан тодорхойлж, дутагдалтай байсан шалгуур үзүүлэлтүүдийг нэмж, сайжруулан УХОХ боловсруулах аргачлалыг шинэчлэн боловсруулсан. Мөн ЭЗХЯ-ны нийт газар, хэлтсүүдийн дунд 2023 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдөр хэлэлцүүлэг зохион байгуулж, саналуудыг авч нэгтгэн, аргачлалд тусгасан. УХОХ боловсруулах үйл ажиллагааг хялбар, оновчтой болгох ажлын хүрээнд нэмэлтээр цахим системийг хөгжүүлж байгаа ба	

						хөгжүүлэлтийн ажил 90 хувьтай явж байгаа бөгөөд энэ онд багтаан дуусах төлөвлөгөөтэй байна.	
3.14.2	Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт туссан төслүүдэд хяналт тавих, хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: УХОХ-т туссан төсөл, хөтөлбөрүүдийн бэлэн байдал, хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулах, салбар яамд, холбогдох төрийн байгууллагад зөвлөмж, чиглэл өгөх, хэрэгжилтэд хяналт тавих арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн байна. /100 хувь/	Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт туссан төслүүдэд хяналт тавих, хэрэгжилтийг хангуулах чиглэлээр хариуцагч яамдаас төслийн хэрэгжилтийн явцын талаарх мэдээллийг тогтмол гаргуулан авч нэгтгэн ажиллаж байна. Засгийн газрын 2023 оны 05 дугаар сарын 24-ны өдрийн хуралдаанаар төслүүдийн явцын мэдээлэл болон тулгамдаж буй асуудлуудын талаар танилцуулж, тус хуралдааны 22 дугаар тэмдэглэлээр холбогдох албан тушаалтнуудад үүрэг даалгавар өгсөн. Хэрэгжилт эхэлсэн төслүүдийн мэдээллийг холбогдох яамдаас сар болгоны эхний 7 хоногт авч нэгтгэн Tableau программын	100%

						dashboard-оор дамжуулан тайлагнадаг бөгөөд тус программын тусламжтай Ерөнхий сайдын ажлын алба болон холбогдох албан хаагчид төслийн хэрэгжилттэй тухай бүр шууд танилцах боломжийг бүрдүүлсэн ба ЭЗХЯ-аас төслийн хэрэгжилтийн явцыг сар бүр программд тогтмол хугацаанд шинэчлэн ажиллаж байна.	
3.15.	Хөгжлийн төслүүдийг төлөвлөх, санхүүжилтийн эх үүсвэрийг тодорхойлох, хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх, тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх арга замыг тодорхойлох ажлыг зохион байгуулна.	-	-	-	-	Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуулийн 2 дугаар хавсралтын II.2.4.1-д заасан “Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний техник эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв, зөвлөх үйлчилгээний бэлтгэл хангалт /Улсын хэмжээнд/" төсөл, арга хэмжээний хүрээнд Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нараас ирүүлсэн төслийн саналыг хөгжлийн бодлогын баримт бичигт туссан	100%

						байдал, эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдол, санхүүжилтийн эх үүсвэрийг хувийн хэвшлээр болон бусад эх үүсвэрээс санхүүжих боломж зэрэг үндсэн шалгуураас гадна бусад төсөвт өртөг, урсгал зардал нэмэгдүүлэх эсэх, газрын асуудлыг харгалзан үнэлж эрэмбэлэн, төслүүдийн жагсаалтыг гаргаж, Засгийн газрын 2023 оны 134 дүгээр тогтоол болон ТЕЗ нарын хүсэлтийн дагуу А/51, А/56 тушаалуудаар шинэчлэн баталсан ба нийт 133 төсөл, арга хэмжээ тусгагдсан. Тус жагсаалтаар батлагдсан төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг Засгийн газрын 2022 оны 460 болон 2023 оны 134 дүгээр тогтоолын дагуу Төрийн худалдан авах ажиллагааны газар болон Нийслэлийн	

						Засаг даргын Тамгын газраас зохион байгуулан ажилласан. Шинэ сэргэлтийн бодлого тусгагдсан хөгжлийн төслүүдэд хяналт тавих, хэрэгжилтийг хангуулах чиглэлээр сар болгон хэрэгжиж буй төслүүдийн мэдээллийг холбогдох хариуцсан байгууллагуудаас хүлээн авч, Төслүүдийн хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулах чиглэлээр Засгийн газрын 2023 оны 5 дугаар сарын 24-ний өдрийн хуралдаанд танилцуулж тус хуралдааны 22 дугаар тэмдэглэлд холбогдох албан тушаалтнуудад үүрэг даалгавруудыг өгч, сар болгон явц мэдээллийг авч ажилласан. Шинэ сэргэлтийн бодлогод тусгагдсан санхүүжилтийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэгдээгүй төслүүдэд санхүүжилтийг тодорхойлох, хөрөнгө	

						оруулах татах зорилгоор Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банкны захирагч нарын жилийн уулзалт, бизнес форум, “Монголын эдийн засгийн чуулга-2023” зэрэг арга хэмжээнд санхүүжилтийн эх үүсвэр шийдвэрлэгдээгүй төслүүдийг танилцуулж, холбогдох арга хэмжээг авч ажилласан.	
3.15.1	Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв хийлгэх саналыг хүлээн авч, эрэмбэлэх, тодорхойлох ажлыг зохион байгуулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуулийн 2-р хавсралтын II.2.4.1-д Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын багцад хэрэгжүүлэхээр тусгагдаж батлагдсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв хийлгэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт батлагдсан байна. /100 хувь/	Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуулийн 2 дугаар хавсралтын II.2.4.1-д заасан “Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний техник эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв, зөвлөх үйлчилгээний бэлтгэл хангалт /Улсын хэмжээнд/" төсөл, арга хэмжээний хүрээнд техникийн тодорхойлолт, техник эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөл, ажлын даалгавар болон бусад	100%

						шаардлагатай холбогдох мэдээллүүдийг гаргуулах тухай бүх Төсвийн ерөнхийлөн захирагч /ТЕЗ/ болон 21 аймгийн Засаг дарга нарт 2022 оны 11 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 01/1459, 01/1460 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн. Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нараас ирүүлсэн 488 төслийн саналыг хөгжлийн бодлогын баримт бичигт туссан байдал, эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдол, санхүүжилтийн эх үүсвэрийг хувийн хэвшлээр болон бусад эх үүсвэрээс санхүүжих боломж зэрэг үндсэн шалгуураас гадна бусад төсөвт өртөг, урсгал зардал нэмэгдүүлэх эсэх, газрын асуудлыг харгалзан үнэлж эрэмбэлэн, төслүүдийн жагсаалтыг гаргаж, Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг хөгжлийн сайдын 2023 оны А/16	

						дугаар тушаалаар батлагдсан бөгөөд Засгийн газрын 2023 оны 134 дүгээр тогтоол болон ТЕЗ нарын хүсэлтийн дагуу А/51, А/56 тушаалуудаар шинэчлэн баталсан ба нийт 133 төсөл, арга хэмжээ тусгагдсан. Тус жагсаалтаар батлагдсан төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг Засгийн газрын 2022 оны 460 болон 2023 оны 134 дүгээр тогтоолын дагуу Төрийн худалдан авах ажиллагааны газар болон Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газраас зохион байгуулан ажилласан.	
3.15.2	Шинэ сэргэлтийн бодлого болон бусад хөгжлийн төслийн саналыг хүлээн авч үнэлэх, сонгох, эрэмбэлэх, санхүүжилтийн эх үүсвэрийг тодорхойлох, хяналт тавих, бэлэн байдал болон хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хөгжлийн төсөл, хөтөлбөрүүдийн бэлэн байдал, хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулах, салбар яамд, холбогдох төрийн байгууллагад зөвлөмж, чиглэл	1.Шинэ сэргэлтийн бодлого тусгагдсан хөгжлийн төслүүдэд хяналт тавих, хэрэгжилтийг хангуулах чиглэлээр сар болгон хэрэгжиж буй төслүүдийн мэдээллийг холбогдох хариуцсан байгууллагуудаас хүлээн авч,	100%

					өгөх, хэрэгжилтэд хяналт тавих арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн байна.	Төслүүдийн хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулах чиглэлээр Засгийн газрын 2023 оны 5 дугаар сарын 24-ний өдрийн хуралдаанд танилцуулж тус хуралдааны 22 дугаар тэмдэглэлд холбогдох албан тушаалтнуудад үүрэг даалгавруудыг өгч, сар болгон явц мэдээллийг авч ажиллаж байна. 2. Шинэ сэргэлтийн бодлогод тусгагдсан санхүүжилтийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэгдээгүй төслүүдэд санхүүжилтийг тодорхойлох, хөрөнгө оруулах татах зорилгоор Бүгд Найрамдах Узбекистан Улсад 2023 оны 5 дугаар сарын 16-18-ны өдрүүдэд зохион байгуулагдсан Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банкны захирагч нарын жилийн уулзалт, бизнес форумд Эдийн засаг, хөгжлийн дэд сайд	

						болон Монголын төр, хувийн хэвшлийн төлөөллүүд оролцсон Монгол Улсын хөрөнгө оруулалтыг сурталчлах 1 цагийн хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан бөгөөд хэлэлцүүлгийн үеэр “Шинэ сэргэлтийн бодлого”-ийн санхүүжилтийн эх үүсвэр шийдвэрлэгдээгүй төслүүдийг танилцуулсан. Мөн 2023 оны 7 сард зохион байгуулагдсан “Монголын эдийн засгийн чуулга-2023” арга хэмжээнд оролцож буй банк, санхүү, хөрөнгө оруулалт, бизнесийн “BlackRock”, “J.P.Morgan”, “Goldman Sachs” зэрэг дэлхийн томоохон компани, байгууллагуудын төлөөлөлд “Шинэ сэргэлтийн бодлого”-ийн санхүүжилтийн эх үүсвэр шийдвэрлэгдээгүй төслүүдийг танилцуулж цаашид хамтран эх үүсвэр шаардлагатай	

						төслүүдийг үнэлэх, сонгох, эрэмбэлэх, санхүүжилтийн эх үүсвэрийг тодорхойлох чиглэлд хамтран ажиллахаар болсон.	
3.16.	Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн бодлого, эрх зүйн орчныг сайжруулна.	-	-	-	-	Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хуулийг хэрэгжүүлэх бэлтгэл ажлыг хангах, хуульд заасан дүрэм журам, аргачлалыг боловсруулан батлуулж салбар яамдад сургалт зохион байгуулж ажиллаж байна.	90%
3.16.1	Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийг дагалдан гарах журам, аргачлалыг боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хууль батлагдсан. 2024 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс хүчин төгөлдөр мөрдөгдөнө.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Холбогдох журам, аргачлалыг боловсруулж, эрх бүхий байгууллагад танилцуулж, Засгийн газрын хуралдаанд хэлэлцүүлсэн байна. /100 хувь/	Түншлэлийн төслийн бүрэн шинжилгээ хийх журам, Хувийн хэвшлийн түншлэгчийн болон зөвлөх үйлчилгээг сонгон шалгаруулах журам, Түншлэлийн төслийн хэрэгжилт, санхүүжилт, зохион байгуулалт, тайлагналт болон хяналт тавих журам, Түншлэлийн төвийн дүрэм, Түншлэлийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, мэдээлэл хүлээн авах, бүртгэх, тайлагнах	100%

						журам, Маргаан хянан шийдвэрлэх журам, Төсөл хөгжүүлэх сангийн журам, Түншлэлийн гэрээ байгуулах журам, Түншлэлийн хүрээнд эрсдэл тооцоолох, хуваарилах аргачлалын төслүүдийг тус бүр боловсруулж дууссан бөгөөд Засгийн газарт танилцуулж, батлуулахаар Засгийн газрын тогтоолын төсөл болон эдгээр журам, дүрэм, аргачлалын төсөлд яамдаас санал авах тухай 2023 оны 5 дугаар сарын 12-ны өдрийн 02/815, 02/816, 02/817, 02/818 дугаар албан бичгүүдийн хүргүүлсэн. Улмаар Засгийн газрын гишүүдээс санал авч, холбогдох саналыг тусган дээрх журам, дүрэм, аргачлалыг Засгийн газрын хуралдаанд хэлэлцүүлэх тухай 2023 оны 11 дүгээр сарын 09-ний өдрийн 01/2075, 01/2076, 01/2077 дугаар албан бичгүүдийг ЗГХЭГ-т	

						хүргүүлж, 6 журам, 1 аргачлалыг Засгийн газраар батлуулаад байна. Түншлэлийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, мэдээлэл хүлээн авах, бүртгэх, тайлагнах журам боловсруулж дуусcан бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын тушаалаар батлуулахаар бэлтгэл ажлыг хангaн ажиллаж байна.	
3.16. 2	Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн төв байгуулах хүрээнд төвийн төсвийн саналыг боловсруулж Сангийн яаманд хүргүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хууль батлагдсан. 2024 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс хүчин төгөлдөр мөрдөгдөнө.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн төвийн төсвийн саналыг боловсруулж, Сангийн яаманд хүргүүлсэн байна. /100 хувь/	Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль батлагдсантай холбоотойгоор түншлэлийн төв байгуулах бэлтгэл ажлын хүрээнд Төвийн дүрмийн төслийг боловсруулан, Засгийн газарт танилцуулж, батлуулахаар Засгийн газрын тогтоолын төсөл болон дүрмийн төсөлд яамдаас санал авах тухай 2023 оны 5 дугаар сарын 12-ны өдрийн 02/818 дугаар албан бичгийг хүргүүлж, саналыг авсан. Мөн төвийн бүтэц, орон тоо, төсвийн саналыг	100%

						холбогдох хууль журамд нийцүүлэн боловсруулж, Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны 8 дугаар сарын 14-ний өдрийн 01/1387 дугаар албан бичгээр 2024 оны төсвийн төсөлд холбогдох саналаа Сангийн яаманд хүргүүлсэн.	
3.17.	Концессын тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангана.	-	-	-	-	Концессын тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Хуульд заасны дагуу ТӨКЗЖ-д шинээр төсөл нэмэх, гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавих, тайлагнах...гм арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.	90%
3.17.1	Төрийн өмчийн концессын зүйн жагсаалтыг Монгол Улсын урт, дунд хугацааны хөгжлийн бодлогод нийцүүлэн шинэчилнэ.	Үйл ажиллагаааны зардлаар	Жагсаалтын тоо	Засгийн газрын 2013 оны 317-р тогтоолоор батлагдсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Засгийн газрын 317 дугаар тогтоолоор батлагдсан жагсаалтад төсөл нэмэх, хасах, өөрчлөлт оруулах саналыг судлан тухай бүр шийдвэрлэх санал боловсруулан, Засгийн газарт танилцуулан	Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалтад оруулах төсөл, хөтөлбөрийн саналыг хүлээн авч, Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалтад нэмэлт оруулах тухай Засгийн газрын тогтоолын төсөлд 2023 оны 01/1047 болон 01/1519 дугаар албан бичгүүдээр Засгийн	100%

					ажилласан байна. /тоо/	газрын гишүүдээс тус тус санал авч, Засгийн газрын хуралдаанд асуудал хэлэлцүүлэх тухай 2023 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийн 02/1174 дугаар албан бичиг, 2023 оны 9 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 02/1748 дугаар албан бичгийг тус тус ЗГХЭГ-т хүргүүлж, Засгийн газрын 2023 оны 253, 355, 379 дугаар тогтоолуудаар нийт 9 төслийг Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалтад тусгасан.	
3.17.2	Концессын гэрээний биелэлт, явц, үр дүн, концессын үйл ажиллагаанд хяналт, үнэлгээ, шинжилгээ хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	Концессын гэрээний хэрэгжилтийн явцад тухай бүр хяналт тавьсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Концессын гэрээний хэрэгжилтэд тухай бүр хяналт, үнэлгээ, шинжилгээ хийсэн байна. /100 хувь/	Концессын гэрээгээр хэрэгжиж буй төсөл хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд гэрээнд заасны дагуу хяналт тавин ажиллаж байна. Мөн Улсын төсөвт санхүүжилт тусгагдсан төслийг гэрээ болон ҮАГ-ын дүгнэлтийн дагуу шийдвэрлэх, шүүхийн маргаантай төслүүдэд оролцох, хариу тайлбар гаргах, дараа оны улсын төсөвт санхүүжилт тусгах төслүүдийн санхүүжилтийн саналыг Сангийн	90%

						яаманд хүргүүлж, холбогдох арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.	
3.17. 3	Монгол Улсын 2023 оны төсөвт батлагдсан концессын барих-шилжүүлэх төрлөөр хэрэгжүүлсэн төслүүдийн санхүүжилтийг хууль, гэрээ, аудитын дүгнэлтэд нийцүүлэн шийдвэрлэнэ.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	Монгол Улсын 2023 оны 4 төслийн санхүүжилт батлагдсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Улсын төсөвт батлагдсан санхүүжилтийн хууль, гэрээ, аудитын дүгнэлтэд нийцүүлэн шийдвэрлэсэн байна. /100 хувь/	Монгол Улсын 2023 оны төсөвт батлагдсан концессын барих-шилжүүлэх төрлөөр хэрэгжүүлсэн доорх төслүүдийн санхүүжилтийг хууль гэрээ, аудитын дүгнэлт болон холбогдох дүрэм журмын дагуу концесс гүйцэтгэгчид эргэн төлөлтийн санхүүжилтийг олгосон. Үүнд: Оюутолгой-Цагаан суварга чиглэлийн агаарын шугам, дэд станц төсөл, Сонгино сум-Хяргас нуурын зүүн хаяа чиглэлийн 135.5 км хатуу хучилттай авто зам төсөл, Өмнөговь аймгийн төвийг нийслэлтэй холбосон авто замын “Шар тээг”-ийн уулзвараас Цогтцэций сумын төв хүртэлх 59.6 км хатуу хучилттай авто зам төсөл, Тосонцэнгэлийн 4 замын уулзвар-	100%

						Нөмрөг-Сонгино чиглэлийн 167 км хатуу хучилттай авто зам төсөл, Дархан-Эрдэнэтийн авто замаас Сант сум, Орхон сум чиглэлийн 22.2км хатуу хучилттай авто зам төсөл	
3.17.4	Монгол Улсын 2024 оны төсөвт концессын төслийн санал хүргүүлнэ. /Хөрөнгө оруулалтын эргэн төлөлт болон концессын төлбөрийн орлого/	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	Концессын гэрээний дагуу ажил үргэлжилж буй 2 барих-шилжүүлэх төрлийн төсөл байна. Концессын гэрээнд заасны дагуу Улсын төсөвт төлбөр төвлөрүүлэх нэг төсөл байна.	Эхний хагас жилд: -Жилийн эцэст: Концессын гэрээнд заасны дагуу 2023 онд дуусах боломжтой төслийн 2024 оны санхүүжилтийн саналыг концессын гэрээнд тусгаж, Улсын төсөвт төлбөр төвлөрүүлэх төслийн орлогын саналыг Сангийн яаманд хүргүүлсэн байна. /100 хувь/	2023 онд замын барилга угсралтын ажил нь дуусаж байна. “Дархан- Сэлэнгийн авто замаас Шаамар-Зүүнбүрэн-Цагааннуур-Түшиг-Зэлтэрийн боомт чиглэлийн 120.85км хатуу хучилттай авто зам төсөл”-ийн концессын гэрээнд заасны дагуу эхний ээлжийн санхүүжилтийг 2024 оны Улсын төсөвт тусгуулах санал хүргүүлсэн. Мөн Улсын төсөвт төвлөрүүлэх "Улаанбаатар хотын Олон улсын нисэх онгоцны шинэ буудлын менежмент төсөл"-ийн концессын төлбөрийн орлогын саналыг 2024 оны Улсын төсөвт орлого	100%

						талаас тусгуулахаар тус тус Сангийн яаманд хүргүүлсэн.	
3.18.	Хоёр болон олон талт эдийн засгийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх чиглэлийг тодорхойлж, хамтын ажиллагааны бодлого боловсруулах, төлөвлөх, нэгдсэн зохицуулалтаар хангана.	-	-	-	-	Монгол Улсын хоёр болон олон талт эдийн засгийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх чиглэлийг тодорхойлж төлөвлөн, нэгдсэн зохицуулалтаар хангаж, хоёр болон олон талт эдийн засгийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх чиглэлээр холбогдох гэрээ хэлэлцээрийг тохиролцох, байгуулахад тухай бүр дэмжлэг үзүүлсэн.	90%
3.18. 1	Монгол Улсын хоёр болон олон талт эдийн засгийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх чиглэлийг тодорхойлон, хамтын ажиллагааны бодлого боловсруулж, төлөвлөн нэгдсэн зохицуулалтаар хангана.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Боловсруулсан бодлогын төслийн тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Бодлогын төсөл боловсруулсан байна.	1. Монгол Улс, ХБНГУ-тай 2023-2025 онд хэрэгжүүлэх хөгжлийн хамтын ажиллагааг тодорхойлох хүрээнд холбогдох яамдаас санал авч боловсруулан, ХБНГУ-ын талд хүргүүлсэн. Үүний дагуу биологийн олон янз байдал ба байгаль хамгаалал, тогтвортой эдийн засгийн хөгжил, боловсрол, хөдөлмөр эрхлэлт болон уур	100%

						амьсгал ба эрчим хүчний чиглэлд нийцүүлэн хэрэгжүүлэхээр тохиролцсон бөгөөд уг тэмдэглэлд ЭЗХЯ-ны ТНБД И.Батхүү, ХБНГУ-ын Эдийн засгийн хамтын ажиллагаа, хөгжлийн яамны Зүүн, Төв Азийн бүс нутгийг хариуцсан дарга Яннис Неофитоу нар гарын үсэг зурсан. 2. Монгол, Хятадын хөгжлийн хамтын ажиллагааны хамтарсан хуралдааныг 9 дүгээр сарын 1-3-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотод зохион байгуулж, хуралдааны үеэр байгуулсан санамж бичгүүдийн төсөлд санал өгч ажилласан. Хуралдааны үеэр БНХАУ-ын засгийн газраас олгож буй буцалтгүй тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж буй "Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөнийг дэмжих" төсөл,"Үндэсний урлагийн их театр барих" төсөл,	

						"Ерөнхийлөгч нарын нэрэмжит спорт цогцолбор барих" төсөл болон Боомтын сэргэлтийн зорилгын хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж буй "Гаалийн хяналт шалгалтад шаардлагатай тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх" төслийн талаар хэлэлцэж, 3 санамж бичгийг байгуулсан. 3. Монгол Улсын Засгийн газар, АНУ-ын Засгийн газартай байгуулсан Стратегийн гуравдагч хөршийн түншлэлийн эдийн засгийн хамтын ажиллагааны тухай замын зураглалын хүрээнд шийдвэрлэх шаардлагатай асуудал, хийгдэх ажлын яамны дотоод хуваарийг боловсруулж, ЭЗХЯ-ын Төрийн нарийн бичгийн даргаар 2023.10.24-ний өдөр батлуулан хэрэгжилтийг хангуулахаар ажиллаж байна. 4. Монгол Улс, АХБ хоорондын 2021-2024	

						оны түншлэлийн стратегийн хугацаа дуусгавар болж буйтай холбогдуулан 2025-2028 онуудад хамтран ажиллах стратегийг тодорхойлохоор ажиллаж байна. Энэ хүрээнд хамтран хэрэгжүүлсэн төсөл, хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилт, АХБ-аас баримталж бодлого болон Монгол Улсын Засгийн газрын урт, дунд хугацааны хөгжлийн бодлогыг харгалзан 2025-2028 оны Түншлэлийн стратегийн 3 тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлсон.	
3.18.2	Хоёр болон олон талт эдийн засгийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх чиглэлээр холбогдох гэрээ хэлэлцээрийг тохиролцох, байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр дэмжлэг үзүүлж, ажилласан байна. /100 хувь/	Хоёр талт эдийн засгийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх хүрээнд БНХАУ-ын Худалдааны яам, Үндэсний хөгжил, шинэтгэлийн хороо, Олон улсын хөгжил, хамтын ажиллагааны агентлаг зэрэг байгууллагуудтай дараах санамж бичгүүдийг байгуулсан. Үүнд: 1.	100%

						Монгол Улсын Эдийн засаг, хөгжлийн яам болон Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Олон улсын хөгжил, хамтын ажиллагааны агентлаг хоорондын “Хөгжлийн хамтын ажиллагааг эрчимжүүлэх, даян дэлхийн хөгжлийн санаачилгын хэрэгжилтийг урагшлуулах тухай харилцан ойлголцлын санамж бичиг" 2. Хятад улсаас Монгол Улсын Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөнийг дэмжих, Монгол, Хятадын цөлжилтөөс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх хамтын ажиллагааг эрчимжүүлэх тухай Монгол Улсын Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газар, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Олон улсын хөгжлийн хамтын ажиллагааны агентлаг, Үндэсний ойн аж ахуй, бэлчээрийн газар хоорондын суурь	

						хэлэлцээр. 3. Монгол Улсын Эдийн засаг, хөгжлийн яам болон БНХАУ-ын Худалдааны яам хооронд “Цахим эдийн засгийн салбарт хөрөнгө оруулалтын хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх тухай” санамж бичиг 4. Монгол Улсын Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Зам, тээврийн хөгжлийн яам болон БНХАУ-ын Үндэсний хөгжил, шинэтгэлийн хороо хооронд Шивээхүрэн-Сэхээ боомтын хил дамнасан төмөр замын ажлын хэсэг байгуулах тухай харилцан ойлголцлын санамж бичиг 5. Монгол Улсын Эдийн засаг, хөгжлийн яам болон БНХАУ-ын Үндэсний хөгжил, шинэтгэлийн хороо хоорондын Нүүрстөрөгч багатай ногоон хөгжлийн хамтын ажиллагааны тухай харилцан ойлголцлын санамж бичгийг тус тус байгуулсан. Мөн ОХУ-тай худалдаа, эдийн	

						засаг, шинжлэх ухааны, техникийн хамтын ажиллагааны 1 протоколд Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайд гарын үсэг зурсан бөгөөд тус протокол, санамж бичгийг байгуулахад холбогдох яамд, байгууллагуудтай санал солилцлж, оросын талтай төслийг эцэслэн боловсруулсан. Холбогдох файлыг хавсралтаар оруулав.	
3.19.	Худалдаа, эдийн засаг, хөгжлийн санхүүжилтийн асуудлаар түнш орон, олон улсын болон бүс нутгийн банк, санхүү, эдийн засгийн байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээ авах, салбар хоорондын уялдааг хангана.	-	-	-	-	Түнш улс орон, олон улсын болон бүс нутгийн байгууллагуудтай хийх худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх чиглэлээр холбогдох уулзалт, арга хэмжээг зохион байгуулж, бэлтгэл ажлыг хангаж, удирдлагуудыг мэдээллээр хангаж, гаргах шийдвэрийн санал боловсруулсан.	100%
3.19.1	Түнш улс орон, олон улсын болон бүс нутгийн байгууллагуудтай хийх	Үйл ажиллагаа ны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр судалгаа	Хоёр талт түнш улс орнуудтай худалдаа, эдийн засгийн хамтын	100%

	худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх боломжийн талаар судлан, санал боловсруулж, шийдвэрлүүлнэ.				хийн, дүгнэлт гаргаж, санал боловсруулсан байна. /100 хувь/	ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх, уг хүрээнд гадаад худалдааны орчин, экспортын үйл ажиллагааг сайжруулж, худалдааг хөнгөвчлөх чиглэлээр нийт 22 хэлэлцээрийн төсөл, 26 ярианы сэдэв, хөндөгдөх асуудалд санал боловсруулж, холбогдох чиг үүргийн яамдад хүргүүлсэн.	
3.19.2	Түнш улс орон, олон улсын болон бүс нутгийн байгууллагуудын болон тэдгээртэй хийж буй хамтын ажиллагааны мэдээллийн сан, цахим архив бүрдүүлэх, баяжуулалтыг тухай бүр хийж, удирдлагыг мэдээллээр хангана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Мэдээллийн сан, цахим архив үүсгэж, тухай бүр баяжуулж, мэдээллийг эргэлтэд оруулсан байна. /100 хувь/	ЕХ, БНХАУ, ОХУ, ХБНГУ, БНФУ, Чех, Беларус, Унгар, Польш, Турк, Япон, Австри, БНСУ, АНУ, Австрали, Канад улс орон болон АХБ, ДБ, ЕСБХБ, НҮБ, ЕХОБ, АДБХОБ зэрэг олон улсын байгууллагын зээл тусламжийн төсөл, хоёр талын харилцааны мэдээлэл, худалдаа, хөрөнгө оруулалтын статистик үзүүлэлт, холбоотой ирсэн, явсан бичгүүдээр мэдээллийн сан, цахим архив бүрдүүлэн баяжуулалтыг тухай бүр хийж ажилласан.	100%

						Эдгээр түншүүдээс яамны удирдлагуудтай хийсэн уулзалтуудад танилцуулга, ярианы сэдэв, харилцааны лавлахуудыг бэлтгэн боловсруулж, удирдлагуудыг мэдээллээр хангасан.	
3.19.3	Түнш улс орон, олон улсын болон бүс нутгийн байгууллагуудтай хийх уулзалт, арга хэмжээг зохион байгуулж, бэлтгэл ажлыг ханган, удирдлагуудыг мэдээллээр хангаж, гаргах шийдвэрийн санал боловсруулна.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр шаардлагатай арга хэмжээг авч ажилласан байна. /100 хувь/	АХБ, ДБ, ЕСБХБ, НҮБ, АНУ, Япон, АНЭУ, Кувэйт, Унгар, Беларусь, БНКиргизУ зэрэг олон талт хамтын ажиллагааны байгууллага болон хоёр талт түнш улс орнуудтай өндөр, дээд түвшинд нийт 45 уулзалт, ТНБД, газрын даргын түвшинд нийт 59 уулзалтыг зохион байгуулж, уулзалтаар түнш орон, байгууллагад хамтын ажиллагааны чиглэлээр тавих санал, хөндөгдөх асуудлуудыг бэлтгэн удирдлагуудыг мэдээллээр ханган ажилласан. Мөн дараах өндөр, дээд хэмжээний гадаад албан томилолтын бэлтгэлийг хангаж ажилласан. Үүнд: 1.	100%

						Шадар сайд бөгөөд Эдийн засгийн, хөгжлийн сайдын 2023 оны 03 дугаар сарын 28-аас 3 дугаар сарын 31-ний өдрүүдэд БНХАУ-ын Хайнан мужийн Боао хотноо оролцсон “Дэлхий дахинд тулгарч буй сорилтуудын эсрэг хөгжлийн төлөөх эв нэгдэл ба хамтын ажиллагаа” сэдвийн дор зохион байгуулагдсан “Азийн төлөөх Боао форум” 2. Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын АНУ-ын Нью-Йорк хотноо 04 дүгээр сарын 17-21-ний өдрүүдэд оролцсон НҮБ-ын Эдийн засгийн зөвлөлийн “Хөгжлийн санхүүжилтийн 8 дугаар чуулга уулзалт” болон БНХАУ-ын Олон улсын хөгжил, хамтын ажиллагааны агентлагийн” Даян дэлхийн хөгжлийн санаачилгын ахиц, дэвшил, 2023 он хүртэлх Тогтвортой хөгжлийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх алхмууд” сэдэвт хэлэлцүүлэг. 3.Шадар сайд бөгөөд	

						Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын БНХАУ Жилин мужийн Чанчунь хотноо 2023 оны 08 дугаар сарын 23-27-ны өдрүүдэд оролцсон “Хятад-Зүүн хойд Азийн хамтын ажиллагааны 12 дахь удаагийн форум” болон “Хятад-Зүүн хойд азийн олон улсын экспо”. 4. Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 9 дүгээр сарын 08-13-ны өдрүүдэд ОХУ-ын Владивосток хотноо оролцсон Дорнын эдийн засгийн VIII чуулга уулзалт 5. Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 10 дугаар сарын 17-18--ний өдрүүдэд БНХАУ-ын Бээжин хотноо оролцсон Бүс ба зам дээд хэмжээний уулзалт. Уулзалтуудын дэлгэрэнгүй мэдээллийг хавсралтаар оруулав.	
3.20.	Хөгжлийн бодлогын баримт бичигтэй гадаадын зээл, тусламжийн	-	-	-	-	Гадаадын зээл, тусламжийн санхүүжилтээр шинээр хэрэгжүүлэх	100%

	санхүүжилтээр шинээр хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийн хүрээнд хийх арга хэмжээг уялдуулна.					төсөл, арга хэмжээг Монгол Улсын хөгжлийн бодлого болон Хөгжлийн түншүүдтэй байгуулсан дунд хугацааны түншлэлийн стратегитай уялдуулах чиглэлээр холбогдох уулзалтуудыг хийж, арга хэмжээ авсан. Хөгжлийн түншүүдтэй хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх, санхүүжилтийн шинэ эх үүсвэр эрэлхийлэх саналыг тухай бүр боловсруулж, холбогдох арга хэмжээг зохион байгуулсан.	
3.20.1	Хөгжлийн түнш орон, олон улсын байгууллагуудын зээл, тусламжийн бодлогыг судална.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Холбогдох судалгааг тухай бүр хийсэн байна. /100 хувь/	1. Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжаар санхүүжүүлж буй төсөл, арга хэмжээний тэргүүлэх чиглэл, салбар болон хөгжлийн түншүүдийн онцлог, тэдгээрийн уялдаа холбооны талаар судалгааг боловсруулсан. Тухайлбал, Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжаар	100%

						санхүүжүүлэх төсөл, арга хэмжээний тэргүүлэх чиглэл, салбар, гадаад зээл, тусламжийн санхүүжилтээр хэрэгжүүлэх төслүүдийн талаар баримтлах бодлого, холбогдох хууль эрх зүйн орчин, гадаад зээл, тусламжийн санхүүжилтээр шинээр хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг эрэмбэлэх, үнэлэх, сонгоход тулгарч буй асуудал, олон улсын банк санхүүгийн байгууллага болон хоёр талт хөгжлийн түнш бүрийн харьцуулсан давуу тал, тэдгээрийн хоорондын уялдаа холбоо, эдгээрт үндэслэн санал, дүгнэлтийг боловсруулсан. 2. Хөгжлийн албан ёсны тусламж, Монгол улсын тогтвортой өсөлтөд оруулсан хувь нэмрийн талаарх судалгааны хүрээнд Өмнөд болон Зүүн өмнөд Азийн орнуудын талаар судалгаа	

						боловсруулсан. Судалгааны тайлан нь товч танилцуулга, үндсэн дөрвөн хэсэг болон санал, дүгнэлтээс тогтоно. Нэгдүгээр хэсэг нь ХАЁТ-ийн түүх болон хөгжиж байгаа орнуудын эдийн засгийн хөгжилд оруулсан хувь нэмэр, хоёрдугаар хэсэгт олон улсын туршлага, практик хэрэглээ, гуравдугаар хэсэгт хөгжиж байгаа орнуудын хөгжлийн албан ёсны тусламжийн харьцуулсан судалгаа, дөрөвдүгээр хэсэгт Монголын хөгжлийн одоогийн бодлого болон ХАЁТ-ийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд оруулсан хувь нэмрийг тусгаж, эдгээрт үндэслэн гаргасан санал дүгнэлтийг гаргасан. Холбогдох судалгааны файлуудыг хавсралтаар оруулав.	
3.20.2	Гадаадын зээл, тусламжийн санхүүжилтээр шинээр	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр	1. Монгол Улс, ХБНГУ-ын Засгийн газар хоорондын хөгжлийн	100%

	хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг Монгол Улсын хөгжлийн бодлого болон Хөгжлийн түншүүдтэй байгуулсан дунд хугацааны түншлэлийн стратегитай уялдуулна.				шаардлагатай арга хэмжээг авч ажилласан байна. /100 хувь/	хамтын ажиллагааны хурлыг 2023 оны 9-р сарын 28-ны өдөр зохион байгуулсан бөгөөд 2023-2025 онд хэрэгжүүлэх хамтын ажиллагааны төсөл, арга хэмжээг хөгжлийн бодлогын баримт бичигтэй уялдуулан шинэчлэн баталсан. 2. ЕСБХБ-тай 2019.04.09-ний өдөр байгуулсан Санхүүжилтийн ерөнхий хэлэлцээрийн хүрээнд хэрэгжүүлэх “Төслийн жагсаалтыг шинэчлэн батлах тухай” Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 442 дугаар тогтоолын хавсралтад санал хүргүүлсэн. 3. ЕСБХБ-тай шинээр Санхүүжилтийн ерөнхий хэлэлцээр байгуулах, түүний хүрээнд хэрэгжүүлэх төслүүдийг тохиролцох уулзалтуудыг Сайд, Төрийн нарийн бичгийн дарга, Газрын дарга нарын түвшинд хийсэн. Улмаар Санхүүжилтийн ерөнхий хэлэлцээрийг шинээр байгуулахыг	

						дэмжиж, хэлэлцээрийн хүрээнд нийслэлийн зам, гарц, нийтийн тээвэр (metro, Tuul river highway, passageway), хилийн боомтын шинэчлэл (border point expansion), хилийн боомт чиглэлийн зам барих зэрэг төслүүдийг хэрэгжүүлэх хүсэлтийг 2023.10.09-ний 01/1878 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн. 4. Монгол Улсын Засгийн газар, АНУ-ын ОУХК хооронд байгуулсан “Америкийн Нэгдсэн Улсын Олон улсын хөгжлийн агентлагийн Стратегийн зорилтот тусламжийн гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай” хэлэлцээрийн төсөлд санал өгсөн. 5. Монгол Улсын Засгийн газар, АНУ-ын EXIM банктай байгуулах санамж бичгийн төсөлд санал хүргүүлсэн. 6. Монгол Улсын Засгийн газар, АНУ-ын Мянганы сорилтын корпорац хооронд байгуулсан “Мянганы сорилтын компакт гэрээ”-ний	

						хэрэгжилтийг зохицуулсан “Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх гэрээ”-ний нэмэлт, өөрчлөлтөд гарын үсэг зурах тухай Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл болон Ерөнхий сайдын захирамжийн төслүүдтэй танилцаад дараах саналтай. 7. Монгол Улсын Засгийн газар, АХБ хооронд байгуулсан "Санхүүжилтийн ерөнхий хөтөлбөр"-ийн хүрээнд хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийн жагсаалтын төсөлд санал хүргүүлсэн. Тус жагсаалтыг 2023 оны 08 дугаар сарын 23-ны өдөр Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж 323/а тогтоолоор баталсан.	
3.20.3	Хөгжлийн түншүүдтэй хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх, санхүүжилтийн шинэ эх үүсвэр эрэлхийлэх арга хэмжээг зохион байгуулах, санал боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр шаардлагатай арга хэмжээг авч ажилласан байна. /100 хувь/	Хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тусгагдсан төслүүдийн санхүүжилтийг шийдвэрлэх чиглэлээр холбогдох яриа хэлэлцээг хийж, бэлтгэл ажлыг хангаж ажилласан. Улмаар	100%

						эрчим хүчний салбарт 44.0 сая ам.долларын 1 төсөл, боомтын салбарт 100.0 сая ам.долларын 1 төсөл, хөдөө аж ахуйн салбарт 137.1 сая ам.долларын 2 төсөл, дэд бүтцийн салбарт 725.0 сая ам.долларын 7 төсөл, байгаль орчны салбарт 10.8 сая ам.долларын 1 төсөл, бусад салбарт 87.2 сая ам.долларын 3 төсөл буюу нийт 15 төсөл, арга хэмжээний 1.10 тэрбум ам.долларын санхүүжилтийг БНХАУ, ХБНГУ, БНФУ, АХБ, Дэлхийн банк, ЕСБХБ зэрэг хөгжлийн түншүүдийн зээл, тусламжийн хөрөнгөөр шийдвэрлэх боломжтой болсон. Холбогдох файлыг хавсралтаар оруулав.	
3.21.	Худалдаанд тулгарч буй саад хүндрэлийг багасгаж, хөнгөвчлөхөд чиглэсэн бодлогыг тодорхойлох, импортыг орлох салбарыг дэмжих, экспортын өрсөлдөх	-	-	-	-	Худалдааны эргэлтийг хязгаарлаж буй саад тотгорыг арилгаж, худалдааг чөлөөлөх хүрээнд арьс, ширний үйлдвэрлэл, худалдаанд мөрдөх	100%

	чадварын нэмэгдүүлэх, гадаад худалдааны тэнцлийг сайжруулахад чиглэсэн худалдааны бодлогыг тодорхойлж, нэгдсэн төлөвлөлт, зохицуулалтаар хангах, хэрэгжилтэд хяналт тавина.					техникийн зохицуулалт болон Ямааны ноолуурын боловсруулалт, худалдаанд мөрдөх техникийн зохицуулалтад заасан экспорт, импортын үйл ажиллагаанд тавьж буй шаардлага, хязгаарлалтуудын хугацааг хойшлуулах, хүчингүй болгох тухай Засгийн газрын тогтоол шийдвэрүүдийг гаргуулсан. Ямааны ноолуурын хувьд 2023 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс угаасан ноолуурын экспортыг хориглосон шийдвэрийг 2022 онд гаргаад байсан. Ноолуурын экспортод хориг тавьснаар ноолуурын үнэ, малчдын орлого буурах зэрэг олон эрсдэл үүсээд байв. Эдгээр эрсдэлийн улмаас Засгийн газар 2023 оны 2 дугаар сард ноолуурын экспортыг хориглосон шийдвэрийг 2024 оны 7 дугаар сар хүртэл түдгэлзүүлэх асуудлыг Засгийн газарт	

						танилцуулж шийдвэрлүүлсэн. Арьс ширний экспортыг 2013 онд хориглох шийдвэр гаргаж түүнээс хойш 2015, 2016, 2019, 2020, 2023 онуудад түр түдгэлзүүлсэн 5 удаагийн шийдвэр гаргаж байжээ. Мөн ноолуурын экспортыг хориглосон шийдвэр гарснаас хойш 4 сарын дараа шийдвэрийг мөн түдгэлзүүлсэн. Арьс шир, ноолуурын экспортыг хориглосон техникийн зохицуулалтын зохицуулалтыг хүчингүй болгох Засгийн газрын тогтоолыг тогтоолыг 2023 оны 10 дугаар сарын 11-нд гаргуулсан. Мөн гадаад худалдаанаас олох ашгийг нэмэгдүүлэх хүрээнд гадаад худалдааны орчин, экспортын үйл ажиллагааг сайжруулж, худалдааг хөнгөвчлөх хүрээнд “Худалдааг хөнгөвчлөх, уул уурхайн бус	

						бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлэх талаар авах арга хэмжээний тухай Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 178 дугаар тогтоол”-ыг батлуулан, хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Тогтоолын хүрээнд гадаад худалдааны цахим нэг цонхны системийг хэрэглээнд бүрэн нэвтрүүлэх, уул уурхайн бус бүтээгдэхүүний салбарын экспортыг дэмжих бодлогын баримт бичиг, хуулийн төслийг боловсруулсан.	
3.21.1	Экспорт, импортын салбарын бодит нөхцөл байдлыг судлан, нарийвчилсан дүн шинжилгээ хийж, импортыг орлох болон экспортын боломжит салбаруудыг тодорхойлно.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр судалгаа хийн, дүгнэлт гаргаж, санал боловсруулсан байна. /100 хувь/	Уул уурхай болон уул уурхайн бус салбарыг дэмжих, худалдааг хөнгөвчлөх хүрээнд өнөөгийн нөхцөл байдал, худалдаанд тулгамдаж буй саад тотгорын судалгаа, нарийвчилсан дүн шинжилгээг хийж, экспортыг дэмжих бодит салбаруудыг тодорхойлох чиглэлээр дараах ажлыг хийж гүйцэтгээд	100%

						байна. Үүнд: 1. Олон улсын худалдааны төвөөс Дэлхийн банкны хөнгөлөлттэй зээлийн санхүүжилтээр хэрэгжүүлж буй "Үндэсний экспортын стратеги" судалгааны ажлыг гүйцэтгэх багтай хамтран ажиллаж байна. Энэ хүрээнд уул уурхайн зургаан салбарыг сонгон авч тэдгээрийн өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэх, экспортыг нэмэгдүүлэх зорилготой судалгаа хийгдэж байна. Судалгааны хүрээнд 1.ноос ноолуур, 2.мах, 3.арьс шир, 4.мэдээллийн технологи, 5.аялал жуулчлал, 6.самар жимс зэрэг зургаан салбарын өнөөгийн байдалд дүн шинжилгээ хийж, тулгамдсан асуудлыг тодорхойлон, цаашид авч хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулаад байна. 2. Монгол Улсын Засгийн газрын 2023	

						оны 178 дугаар тогтоолд дагуу тус яамнаас 2023 онд багтаан уул уурхайн бус бүтээгдэхүүний экспортыг дэмжих хууль болон бодлогын баримт бичгийн төслийг боловсруулж, танилцуулахаар бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна. Гадаад зах зээлд өрсөлдөх чадвар бүхий уул уурхайн бус салбарын экспортыг нэмэгдүүлэх, төрөлжүүлэх замаар олон тулгуурт эдийн засгийн бүтцийг бий болгох зорилгоор экспортын дэд салбар бүрийн онцлогт нийцсэн арга хэмжээ төлөвлөх, экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх талаар авах цогц арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулан ажиллаж байна. 3. Үүсэн бий болсон геополитикийн нөхцөл байдлын улмаас стратегийн ач холбогдолтой бараа, бүтээгдэхүүний импорт тасалдах эрсдэлийг тооцоолж	

						дүн шинжилгээ хийн, бараа бүтээгдэхүүнийг экспортлох, импортлох шинэ боломжит хувилбарыг боловсруулсан	
3.21.2	Импортыг орлох салбарыг дэмжих, экспортын өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх, эдийн засгийн төрөлжилтийг гүнзгийрүүлэх, худалдааны тэнцлийг сайжруулахад чиглэсэн бодлогын боломжит хувилбаруудыг тодорхойлж, бодлого боловсруулан, нэгдсэн төлөвлөлт, зохицуулалтаар хангаж, хэрэгжилтэд дэмжлэг үзүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр боломжит хувилбаруудыг тодорхойлж, бодлого боловсруулсан байна. /100 хувь/	Экспортын 90 гаруй хувийг уул уурхайн бүтээгдэхүүн дангаараа бүрдүүлж байгаа тул төрөлжилтийг нэмэгдүүлэх, нэг салбараас хамааралтай байгаа эрсдэлийг бууруулахын тулд бусад нөөц бололцоондоо тулгуурлан уул уурхайн бус экспортыг хөгжүүлэх шаардлагатай. Энэ хүрээнд бүх төрлийн арьс, ширийг экспортод гаргах, үхрийн махнаас бусад махны экспортын квотыг цуцлах, угаасан ноолуурыг хилээр гаргахгүй байх хоригийг түр хойшлуулах зэрэг бодлогын арга хэмжээг авч ажилласан. Ингэснээр 2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар мах,	100%

						махан бүтээгдэхүүний экспорт 150 сая ам.долларт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 66 дахин, арьс, ширний экспорт 3 сая ам.долларт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 74 хувиар өсөөд байна. Мөн гадаад худалдаанаас олох ашгийг нэмэгдүүлэх хүрээнд гадаад худалдааны орчин, экспортын үйл ажиллагааг сайжруулж, худалдааг хөнгөвчлөх хүрээнд “Худалдааг хөнгөвчлөх, уул уурхайн бус бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлэх талаар авах арга хэмжээний тухай Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 178 дугаар тогтоол”-ыг батлуулан, хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Тогтоолын хүрээнд гадаад худалдааны цахим нэг цонхны системийг хэрэглээнд бүрэн нэвтрүүлэх чиглэлээр гадаад худалдааны явцад	

						бүрдүүлдэг баримт бичгийн тоог цөөрүүлэх, давхардлыг арилгах, үйл ажиллагаанд зарцуулж буй хугацаа болон зардлыг бууруулах арга хэмжээг авч ажилласан. Мөн тогтоолын хүрээнд уул уурхайн бус бүтээгдэхүүний салбарын экспортыг дэмжих бодлогын баримт бичиг, хуулийн төслийг боловсруулан, батлуулах бэлтгэлийг хангаад байна. Мөн худалдааны түнш улс орнуудтай худалдааны тэнцлийг сайжруулж, эргэлтийг нэмэгдүүлэх хүрээнд чөлөөт худалдааны хэлэлцээрүүдийг байгуулах үйл ажиллагааг зохион байгуулахын зэрэгцээ Монгол Улсын нэгдэн орсон худалдааны олон улсын хэлэлцээрүүдийн хэрэгжилтийг сайжруулахаар ажиллаж байна.	

3.21.3	Худалдааны үндсэн үзүүлэлтүүдийн статистик мэдээллийг тухай бүр гаргаж, мэдээллийн сан үүсгэн хөгжүүлж, мэдээллийг эргэлтэд оруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Мэдээллийн сан үүсгэж, статистик мэдээллийг тухай бүр гаргаж, эргэлтэд оруулсан байна. /100 хувь/	Худалдааны үндсэн үзүүлэлтүүдийн статистик мэдээллийг тухай бүр гарган, мэдээллийн сан үүсгэн хөгжүүлж, мэдээллийг эргэлтэд оруулах чиглэлээр гүйцэтгэсэн. - Гаалийн ерөнхий газрын гадаад худалдааны статистик мэдээллийг эх сурвалж болгон Монгол Улсын экспорт, импортоор тус тус тэргүүлэгч 10 улсын мэдээллийг жил, сараар тогтмол шинэчлэн гаргаж албан хэрэгцээнд ашигласан/гаргасан. - Төрийн дээд хэмжээний болон Засгийн газрын хоорондын албан уулзалтад шаардлагатай 25 улсын гадаад худалдаа, экспорт, импортын дүн бүхий мэдээллийг тухай бүрд нь дэлгэрэнгүй гаргасан. Ингэхдээ тухайн улсуудтай хийсэн сүүлийн жилүүдийн импорт, экспортын дүн, барааны нэр төрөл,	100%

						эзэлж буй хувь хэмжээ, гэрээ хэлэлцээрийн товч мэдээлэл зэргийг бэлтгэв. - Засгийн газраас гаргасан шийдвэрүүд гадаад худалдаанд хэрхэн нөлөөлж буй талаар судалгаа шинжилгээ хийсэн. Тухайлбал уул уурхайн бус бүтээгдэхүүний сүүлийн жилүүдийн тоон мэдээллийг мах, махан бүтээгдэхүүн, ноос ноолууран бүтээгдэхүүн, арьс ширэн бүтээгдэхүүн, самар зэрэг бүтээгдэхүүнээр дэлгэрэнгүй тайлан гаргасан. - Манай улсын сар бүрийн экспорт, импортын үнийн дүнг бүлгийн код (HS2)-оор, тэргүүлэгч 5-6 улсаар тус тус харьцуулан гаргасан. - ОХУ болон БНСУ-ын хэлэлцээртэй холбоотойгоор гадаад худалдааны мэдээллийг барааны бүлэг бүрээр, бусад улсын экспорт, импорттой харьцуулан гаргасан болно. -	

						Засгийн газрын хуралдаанд асуудал танилцуулахад шаардлагатай тоон мэдээллийг танилцуулга, инфографик хэлбэрээр тухай бүр бэлтгэж ажиллав. - Гадаад худалдааны мэдээллийг гаалийн боомт, барааны нэр төрөл, орц хэмжээ, үнийн дүнгээр 2018 оноос 2023 оны 08 сар хүртэлх хугацаагаар дэлгэрэнгүй байдлаар гаргасан. - Худалдааны үндсэн үзүүлэлт бүхий статистик мэдээллийг сар бүр шинэчилж, мэдээллийн сан үүсгэсэн ба бусад хэлтэс, газар ашиглах боломжтойгоор байгууллагын дотоод сүлжээнд байршуулав.	
3.21.4	Экспорт, импортын үйл ажиллагааны нөхцөл байдлыг судлан, худалдаанд учирч буй техникийн саад бэрхшээлийг тодорхойлж, тэдгээрийг багасгах, худалдааг хөнгөвчлөхөд чиглэсэн	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр судалгаа хийн, дүгнэлт гаргаж, санал боловсруулсан байна. /100 хувь/	Худалдааны эргэлтийг хязгаарлаж буй саад тотгорыг арилгаж, худалдааг чөлөөлөх хүрээнд арьс, ширний үйлдвэрлэл, худалдаанд мөрдөх техникийн зохицуулалт болон	100%

	бодлого боловсруулан, нэгдсэн төлөвлөлт, зохицуулалтаар хангаж, хэрэгжилтэд дэмжлэг үзүүлнэ.					Ямааны ноолуурын боловсруулалт, худалдаанд мөрдөх техникийн зохицуулалтад заасан экспорт, импортын үйл ажиллагаанд тавьж буй шаардлага, хязгаарлалтуудын хугацааг хойшлуулах, хүчингүй болгох тухай Засгийн газрын тогтоол шийдвэрүүдийг гаргуулсан. Ямааны ноолуурын хувьд 2023 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс угаасан ноолуурын экспортыг хориглосон шийдвэрийг 2022 онд гаргаад байсан. Ноолуурын экспортод хориг тавьснаар ноолуурын үнэ, малчдын орлого буурах зэрэг олон эрсдэл үүсээд байв. Эдгээр эрсдэлийн улмаас Засгийн газар 2023 оны 2 дугаар сард ноолуурын экспортыг хориглосон шийдвэрийг 2024 оны 7 дугаар сар хүртэл түдгэлзүүлэх асуудлыг Засгийн газарт танилцуулж шийдвэрлүүлсэн.	

						Улмаар дотоодын зах зээл дээрх ноолуурын үнэ 2023 оны хавар 119,200 төгрөг болж буюу өмнөх оны мөн үеэс 11.2 мянгаар өссөн. Арьс ширний экспортыг 2013 онд хориглох шийдвэр гаргаж түүнээс хойш 2015, 2016, 2019, 2020, 2023 онуудад түр түдгэлзүүлсэн 5 удаагийн шийдвэр гаргаж байжээ. Мөн ноолуурын экспортыг хориглосон шийдвэр гарснаас хойш 4 сарын дараа шийдвэрийг мөн түдгэлзүүлсэн. Хөдөө аж ахуйн түүхий эд, бүтээгдэхүүний экспортыг хориглосон эсвэл түр хугацаанд зөвшөөрсөн эдгээр шийдвэрүүд нь тус салбарын бүтээгдэхүүнүүдийн гадаад худалдааны сүлжээг доголдуулж, улмаар эрэлт болон үнэд сөргөөр нөлөөлж, малчдын орлогыг бууруулж, ядуурлыг нэмэгдүүлэх бодит эрсдэлийг бий болгож байна. Иймд арьс шир, ноолуурын экспортыг	

						хориглосон техникийн зохицуулалтын зохицуулалтыг хүчингүй болгох Засгийн газрын тогтоолыг 2023 оны 10 дугаар сарын 11-нд гаргуулсан.	
3.21.5	Худалдааны эрх зүйн зохицуулалтын орчныг судалж, бодит нөхцөл байдалтай уялдуулан сайжруулахад чиглэсэн бодлого боловсруулан, нэгдсэн төлөвлөлт, зохицуулалтаар хангаж, хэрэгжилтэд дэмжлэг үзүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр судалгаа хийж, бодит нөхцөл байдалтай уялдуулан бодлого боловсруулсан байна. /100 хувь/	Гадаад худалдааны орчин, экспортын үйл ажиллагааг сайжруулж, худалдааг хөнгөвчлөх чиглэлээр бодлогын арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх хүрээнд “Худалдааг хөнгөвчлөх, уул уурхайн бус бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлэх талаар авах арга хэмжээний тухай” Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 178 дугаар тогтоолыг батлуулсан. Тогтоолын хүрээнд Уул уурхайн бус бүтээгдэхүүний салбарын экспортыг дэмжих чиглэлээр хуулийн төслийг боловсруулж, хэлэлцүүлэхээр төлөвлөгөө гарган ажиллаж байна. Хуулийн төсөл	100%

						боловсруулах хэрэгцээ, шаардлагыг судалж тандан судалж тайланг гаргасан бөгөөд хуулийн төсөл, үзэл баримтлалын төслийг боловсруулан анхны хэлэлцүүлгийг 2023.10.13-нд зохион байгуулсан. Уг хуулиар ашигт малтмалын хайлт, ашиглалт, олборлолт баяжуулалт зэрэг үйл ажиллагаа хамаарахгүй жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих харилцааг зохицуулна. Хуулийн төсөл батлагдсанаар уул уурхайн бус салбарын бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэх, экспортлох таатай, тогтвортой орчин бүрдэж, төрөөс үзүүлэх дэмжлэгийн хэлбэр, хамрах хүрээ, дэмжлэгт хамрагдах этгээд, процессыг тодорхой болгох ач холбогдолтой.	
3.21.6	"Гадаад худалдааны цахим нэг цонх" мэдээллийн системийг бүрэн нэвтрүүлж, гадаад худалдаанд холбогдох	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр дэмжлэг үзүүлж ажилласан байна. /100 хувь/	Гадаад худалдаа эрхлэгчид экспорт хийхэд 16-аас дээш тооны баримт бичгийг бүрдүүлж, дунджаар	100%

	төрийн үйлчилгээг хялбаршуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.					168 цаг зарцуулдаг бөгөөд нэг мэдээллийг дунджаар 12 удаа давхардуулан илгээдэг, зарим төрлийн мэдээллийг цахимаар илгээх боломжгүй зэрэг нь гадаад худалдаанд үүсэж буй томоохон саад тотгорыг судлан, “Гадаад худалдааны цахим нэг цонх”-ны системийг 2024 онд хэрэглээнд бүрэн нэвтрүүлэхээр шийдвэрлэсэн. Тус системийг нэвтрүүлж гадаад худалдааны явцад бүрдүүлдэг баримт бичгийн тоог цөөрүүлэх, давхардлыг арилгах, үйл ажиллагаанд зарцуулж буй хугацаа болон зардлыг бууруулах чиглэлээр холбогдох байгууллагуудын оролцоог хангаж, ажлын хэсэг байгуулахаар Сангийн яам, Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яам, Гаалийн ерөнхий газарт нэр авах тухай Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны 6 дугаар сарын 28-ны	

						өдрийн 03/1154 тоот албан бичгийг хүргүүлэн хариуг авч ажлын хэсгийг байгуулсан. Ажлын хэсгийн хүрээнд тодорхой үүрэг даалгаврыг өгч, судалгааг хийлгэн мэдээлэл солилцсон. Иргэн, хуулийн этгээдээс шаарддаг бичиг баримт, бүрдүүлбэрийн судалгааг холбогдох байгууллагуудаас авч нэгтгэв. Цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар ажлын хэсгийг хуралдуулахаар бэлтгэл ажлыг хангасан ба 2023 оны 10 дугаар сарын 20-нд хуралдсан. Хурлаар дараах асуудлыг хөндөн ярилцаж тохиролцсон болно. Үүнд: - RIBS төсөл, ГЕГ, ЭЗХЯ-ны гурван талт уулзалт хийж ажлын эхлэх цэгийг тодорхой болгох; - Тогтоолыг хэрэгжүүлэх журмыг хамтран боловсруулах; - Ажлын даалгаврын төслийг ГЕГ-аас	

						хариуцан боловсруулах, ажлын даалгаврыг ажлын хэсгийн гишүүдэд тараах санал авах, улмаар ажлын төлөвлөгөөг батлах. Гадаад худалдааны цахим нэг цонхны системийг бий болгох ажлын санхүүжилтийг Хилийн үйлчилгээг сайжруулах бүс нутгийн төсөл /RIBS/ -ийн хүрээнд зээлийн санхүүжилтээр шийдвэрлүүлэхээр тооцоо судалгааг хийж, төлөвлөгөө боловсруулан ажиллаж байна. Мөн түүнчлэн АХБ-ны Бест төслийн хүрээнд хөнгөлөлттэй зээлийн эх үүсвэрийг шийдвэрлүүлэх талаар судалж байна.	
3.21.7	Гадаад худалдааны явцад бүрдүүлдэг баримт бичгийн тоог цөөрүүлэх, давхардлыг арилгах, үйл ажиллагаанд зарцуулж буй хугацаа болон зардлыг бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээ авч ажиллана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр шаардлагатай арга хэмжээг авч ажилласан байна. /100 хувь/	Гадаад худалдааны явцад бүрдүүлдэг баримт бичгийн тоог цөөрүүлэх, давхардлыг арилгах, үйл ажиллагаанд зарцуулж буй хугацаа болон зардлыг бууруулах зорилтын хүрээнд Засгийн газрын 2023 оны 178	100%

						дугаар тогтоолын төслийг боловсруулан батлуулж хэрэгжилтийг ханган ажилласан. ."Гадаад худалдааны цахим нэг цонх" мэдээллийн системийг бий болгох, гадаад худалдаатай холбоотой төрийн үйлчилгээг цахим хэлбэрээр үзүүлэх үйл ажиллагааг 2024 оны 4 дүгээр улиралд багтаан эхлүүлэхээр ажиллаж байна. Ингэснээр иргэн, хуулийн этгээдэд гадаад худалдаатай холбоотой төрийн үйлчилгээг үзүүлэхэд төрийн мэдээллийн үндсэн системээр дамжуулан авах, солилцох боломжтой мэдээллийг давхардуулан шаардахгүй байх боломж бүрдэх юм: Мөн түүнчлэн тус тогтоолын хүрээнд бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ баталгаажуулалтын байгууллагын тоог нэмэгдүүлэх, итгэмжлэгдсэн лабораторийн шинжилгээний хариу,	

						тохирлын гэрчилгээ, гарал үүслийн гэрчилгээ, мал эмнэлгийн гэрчилгээг цахим хэлбэрээр олгодог болохоор ажиллаж байна. "Цахим нэг цонх" системийг нэвтрүүлснээр экспортын гаалийн бүрдүүлэлтэд зарцуулагддаг цаг хугацааг 3-4 дахин, импортын хувьд 2-3 дахин багасгах тооцоо гаргасан. Түүнчлэн Засгийн газрын 2023 оны 233 дугаар тогтоолд худалдааг хөнгөвчилж, худалдааны эргэлтийг нэмэгдүүлэх чиглэлд дараах арга хэмжээг тусган хэрэгжилтэд хяналт тавин ажиллаж байна. Үүнд: Хөдөө аж ахуйн биржээр арилжаалсан бараа, түүхий эдийн тодорхойлолтын маягт болон бараа, түүхий эдийн тодорхойлолт олгох асуудлыг хөнгөвчлөх, үйлчилгээний хөлсний хэмжээг бууруулах талаар холбогдох арга хэмжээ авч	

						хэрэгжүүлэх, Худалдаа эрхлэгч Гаалийн ерөнхий газарт олон улсын мал эмнэлгийн гэрчилгээг хүргүүлж, мал эмнэлгийн ариун цэврийн гэрчилгээ авч байгаа давхардсан зохицуулалтыг хүчингүй болгох талаар судалж, зохих арга хэмжээ авах, Засгийн газрын 2018 оны 291 дүгээр тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Тохирлын баталгаанд заавал хамруулах бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний жагсаалт”-ыг шинэчлэх ажлыг шуурхай зохион байгуулсан.	
3.22.	Монгол Улсын нэгдэн орсон, байгуулсан олон талт болон хоёр талт гэрээ хэлэлцээрийн хэрэгжилтийн үр ашгийг сайжруулахад чиглэсэн арга хэмжээ авах, хэрэгжилтэд хяналт тавина.	-	-	-	-	1. Монгол Улсын нэгдэн орсон, байгуулсан олон талт болон хоёр талт хэлэлцээр (ДХБ, APTA, Монгол-Японы EPA), ЕХ-ны Хөнгөлөлтийн ерөнхий систем (GSP+) бүрэн ашиглах чиглэлээр холбогдох судалгааг хийсэн. 2. Монгол Улсын	100%

							Ерөнхий сайдын 2023 оны 3 дугаар сарын 23-ны өдрийн 55 дугаар захирамжаар “Монгол Улс, БНСУ хоорондын Эдийн засгийн түншлэлийн хэлэлцээр байгуулах ажлыг удирдан зохион байгуулах Ажлын хэсэг” байгуулагдсан. Уг захирамжаар Солонгосын талтай хэлэлцээ хийх Монголын багийг томилж, баримтлах удирдамжийг батлан ажиллуулахыг Ажлын хэсэг (Ч.Хүрэлбаатар)-т даалгасны дагуу “Хэлэлцээний баг”-ийг Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны А/47 дугаар тушаалаар байгуулсан. Энэ хүрээнд Эдийн засгийн түншлэлийн хэлэлцээрийн хамрах хүрээ, зорилго, талуудын үүрэг хариуцлагыг тодорхойлсон Ажлын даалгаврын төслийг Солонгосын талтай харилцан санал солилцсоны үндсэн дээр эцэслэн	

						боловсруулж, хоёр талын Хэлэлцээний багийн ахлагч нар 2023 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдөр Улаанбаатар хотноо гарын үсэг зурсан. Уг Ажлын даалгаварт гарын үсэг зурснаар Эдийн засгийн түншлэлийн хэлэлцээрийн яриа хэлэлцээг албан ёсоор эхлүүлсэн бөгөөд талууд хэлэлцээрийн эхний шатны хэлэлцээг 2023 оны 12 дугаар сарын 18-20-ны өдрүүдэд БНСУ-ын Сөүл хотноо зохион байгуулахаар харилцан тохиролцож, бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна. 3. Монгол Улсаас ОХУ-д нийлүүлж буй бараа бүтээгдэхүүнд ногдуулж буй татварын хэмжээг бууруулах, худалдаан дахь техникийн саад тотгорыг багасгах зорилгоор Чөлөөт худалдааны түр хэлэлцээр байгуулах асуудлаар ОХУ-ын Эдийн засгийн хөгжлийн яамтай хамтран түр	

						хэлэлцээрийн төсөлд Монголын талын байр суурь, саналыг хүргүүлэхээр холбогдох арга хэмжээг авч ажиллаж байна.	
3.22.1	Олон улсын худалдааны хөгжлийн чиг хандлага, гадаад, дотоод нөхцөл байдлын талаар мэдээлэл цуглуулан, судалгаа хийж, удирдлагыг мэдээллээр хангана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр шаардлагатай арга хэмжээг авч ажилласан байна. /100 хувь/	ОХУ болон БНСУ-тай байгуулахаар төлөвлөж буй хэлэлцээрүүдтэй холбоотойгоор тус улсуудтай гадаад худалдаа хийсэн бараа бүтээгдэхүүний мэдээллийг бусад улсын экспорт, импорттой харьцуулан гаргасан. Монгол Улсаас бусад орнуудад нийлүүлэх боломжит бараа бүтээгдэхүүний хүчин чадлын хэмжээний талаарх мэдээлэл, хэлэлцээрийн хүрээнд гаалийн татварын хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр экспортлох боломжтой бараа бүтээгдэхүүний судалгааг хийж, холбогдох мэдээллийг гаргасан.	100%
3.22.2	Монгол Улсын нэгдэн орсон, байгуулсан, шинээр байгуулах олон	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр	1. Монгол Улсын нэгдэн орсон, байгуулсан олон талт	100%

	талт болон хоёр талт гэрээ, хэлэлцээрийг хэрхэн үр дүнтэй ашиглах, тэдгээрийн хүрээнд гадаад худалдааны тэнцлийг сайжруулахад чиглэсэн арга хэмжээ авч ажиллана.				шаардлагатай арга хэмжээг авч ажилласан байна. /100 хувь/	болон хоёр талт хэлэлцээр (ДХБ, АРТА, Монгол-Японы ЕРА), ЕХ-ны Хөнгөлөлтийн ерөнхий систем (GSP+) бүрэн ашиглах чиглэлээр холбогдох судалгааг хийсэн. 2. Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2023 оны 3 дугаар сарын 23-ны өдрийн 55 дугаар захирамжаар “Монгол Улс, БНСУ хоорондын Эдийн засгийн түншлэлийн хэлэлцээр байгуулах ажлыг удирдан зохион байгуулах Ажлын хэсэг” байгуулагдсан. Уг захирамжаар Солонгосын талтай хэлэлцээ хийх Монголын багийг томилж, баримтлах удирдамжийг батлан ажиллуулахыг Ажлын хэсэг (Ч.Хүрэлбаатар)-т даалгасны дагуу “Хэлэлцээний баг”-ийг Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны А/47 дугаар тушаалаар байгуулсан. Энэ хүрээнд Эдийн засгийн түншлэлийн	

						хэлэлцээрийн хамрах хүрээ, зорилго, талуудын үүрэг хариуцлагыг тодорхойлсон Ажлын даалгаврын төслийг Солонгосын талтай харилцан санал солилцсоны үндсэн дээр эцэслэн боловсруулж, хоёр талын Хэлэлцээний багийн ахлагч нар 2023 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдөр Улаанбаатар хотноо гарын үсэг зурсан. Уг Ажлын даалгаварт гарын үсэг зурснаар Эдийн засгийн түншлэлийн хэлэлцээрийн яриа хэлэлцээг албан ёсоор эхлүүлсэн бөгөөд талууд хэлэлцээрийн эхний шатны хэлэлцээг 2023 оны 12 дугаар сарын 18-20-ны өдрүүдэд БНСУ-ын Сөүл хотноо зохион байгуулахаар харилцан тохиролцож, бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна. 3. Монгол Улсаас ОХУ-д нийлүүлж буй бараа бүтээгдэхүүнд ногдуулж буй татварын хэмжээг	

						бууруулах, худалдаан дахь техникийн саад тотгорыг багасгах зорилгоор Чөлөөт худалдааны түр хэлэлцээр байгуулах асуудлаар ОХУ-ын Эдийн засгийн хөгжлийн яамтай хамтран түр хэлэлцээрийн төсөлд Монголын талын байр суурь, саналыг хүргүүлэхээр холбогдох арга хэмжээг авч ажиллаж байна.	
3.22.3	Худалдаа, эдийн засаг, санхүүгийн асуудлаар түнш орон, олон улсын болон бүс нутгийн эдийн засгийн байгууллагууд, дотоодын төрийн болон төрийн бус байгууллага, хувийн хэвшил, мэргэжлийн холбоодтой хамтран ажиллана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр шаардлагатай арга хэмжээг авч ажилласан байна. /100 хувь/	1. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн ивээл дор Монгол Улсын Засгийн газар, Женев хотноо төвтэй Олон улсын худалдааны төвтэй хамтран 20 дахь удаагийн “Дэлхийн экспортыг дэмжих чуулга уулзалт”-ыг 2023 оны 06 дугаар сарын 26-29-ний өдрүүдэд Улаанбаатар хотноо зохион байгуулсан. Чуулга уулзалтад дэлхийн 70 орчим улс орноос 600 гаруй төлөөлөгчид оролцож, ногоон эдийн засаг, худалдаа, экспортыг	100%

						дэмжих, жижиг дунд бизнес эрхлэгчид, тэр дундаа эмэгтэйчүүд бизнес эрхлэх таатай орчныг бүрдүүлэх, цахим шийдлүүдийг санал болгох, сурталчлах болон бүс нутаг, олон улсын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, шинэ зах зээл, шинэ боломжуудын талаар хэлэлцэн санал солилцсон. 2. Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан, техникийн хамтын ажиллагааны Монгол, Оросын Засгийн газар хоорондын комиссын ээлжит 25 дугаар хуралдааныг 2023 оны 10 дугаар сарын 23-24-ний өдрүүдэд Улаанбаатар хотноо зохион байгуулсан. Комиссын энэ удаагийн хуралдаанаар Монгол Улс, Оросын Холбооны Улсын харилцаа, хамтын ажиллагаанд тулгамдаж буй цаг үеийн асуудлууд, тэр дундаа Монгол Улсын бараа бүтээгдэхүүнүүдийг	

						Оросын Холбооны Улсад гаргах нөхцөлийг хөнгөвчлөх, худалдааны эргэлтийг нэмэгдүүлж төрөлжүүлэх, экспортыг өргөжүүлж худалдааны алдагдлыг бууруулах, Оросын талтай түлш, эрчим хүчний салбарын хамтын ажиллагааг эрчимжүүлэх, хөдөө аж ахуй, байгаль орчин, боловсрол, соёлын харилцааны хэвийн байдлыг хадгалах, шинэ боломжуудын талаар хэлэлцэн, протокол байгуулсан. 3. Монгол Улс, Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улсын Засгийн газар хооронд 1992 онд байгуулсан Техникийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээрийн хүрээнд 2 жилт тутамд 1 удаа зохион байгуулдаг Хөгжлийн бодлогын хамтын ажиллагааны ээлжит хэлэлцээг 2023 оны 09 дүгээр сарын 28-ны өдөр зохион байгуулсан.	

3.23.	Чөлөөт бүсийн хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийг тодорхойлох, үйл ажиллагааг уялдуулан зохицуулах, хэрэгжилтийг хангуулж, мэргэжил арга зүйн зөвлөмжөөр хангаж, хяналт тавина.	-	-	-	-	Алтанбулаг, Замын-Үүд, Цагааннуур чөлөөт бүсүүдийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө болон хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө, түүнтэй уялдуулан техник эдийн засгийн үндэслэл боловсруулах, тэргүүлэх чиглэл тодорхойлох зэрэг холбогдох судалгааны ажлуудыг гүйцэтгэгч компаниудаар хийж гүйцэтгүүлж байна. Эдгээр судалгааны ажлууд, техник эдийн засгийн үндэслэл, тэргүүлэх чиглэлүүд тодорхойлсноор хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө тодорхой болж чөлөөт бүсийн хөгжлийн бодлого тодорхойлогдоно. Эдгээр судалгааны ажлыг улсын төсөв болон донор байгууллага, олон улсын байгууллагын дэмжлэг туслалцаатайгаар хэрэгжүүлж байна.	90%

3.23.1	Бодлогын төсөл боловсруулахад шаардлагатай судалгаа хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Судалгааны тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Судалгаа хийж, дүгнэлт гаргасан байна. /1 судалгаа/	Чөлөөт бүсийн хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн төсөл боловсруулах ажлын хүрээнд ОХУ, БНХАУ, БНТУ, БНКУ, БНСУ-ын чөлөөт бүсүүд, Замын-Үүд, Эрээний эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бүсийг амжилттай хэрэгжүүлэх үүднээс Хятад-Казакстаны Олон улсын хил орчмын хамтын ажиллагааны “Хоргос” төв зэргийг судалгаа хийж дүгнэлт гаргасан. Харин ОХУ-тай хамтран эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бүс байгуулах ажлын хүрээнд Алтанбулаг чөлөөт бүсийг үргэлжлүүлэн хөгжүүлэх, хамтран ажиллах боломжийг нэмэгдүүлэх, хилийн зорчигч болон тээврийн хөдөлгөөн, худалдааны эргэлтэд үндэслэн баруун бүсэд Боршоо боомтыг эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бүс, худалдааны бүс	100%

						болгон хөгжүүлэх, зүүн бүсэд Эрээнцав боомтыг түшиглэн зүүн бүсийн өсөн нэмэгдэж буй хэрэглээ, дэд бүтцийн бүтээн байгуулалтын төлөв байдалд үндэслэн тээвэр логистикийн хамтын ажиллагааны бүс болгон хөгжүүлэх боломжийн талаар санал боловсруулсан. Алтанбулаг, Цагааннуур чөлөөт бүсүүдийн техник эдийн засгийн үнэлгээ хийх, тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлох, хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний төсөл боловсруулах ажлуудыг хийж гүйцэтгэхэд мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгөн ажиллаж, зөвлөх компанийн гүйцэтгэлд хяналт тавин ажилласан. Замын-Үүд чөлөөт бүсийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулсан ТГТ ХХК-ийн эцсийн тайланд дүн шинжилгээ хийж дүгнэлт гарган яамны	

						удирдлагуудад танилцуулж тус ажлыг хүлээн авах боломжгүйг тогтоон, шинээр хийж гүйцэтгэх ажлын даалгаврыг боловсруулан Барилга, хот байгуулалтын сайдаар батлуулахаар бэлтгэж байна. Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан, техникийн хамтын ажиллагааны Монгол, Оросын Засгийн газар хоорондын Комиссын 25 дугаар хуралдааны баримт бичиг, протокол, арга хэмжээний төлөвлөгөөнд "Алтанбулаг чөлөөт бүсэд хамтран ажиллах “замын зураглал” боловсруулж, тохирч, хэрэгжүүлж эхлэх" заалтыг тусгуулсан.	
3.23.2	Чөлөөт бүсийг хөгжүүлэх бодлого, чиглэлийг тодорхойлон, төсөл боловсруулж, холбогдох бодлогын баримт бичгүүдэд тусгуулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр шаардлагатай арга хэмжээг авч ажилласан байна. /100 хувь/	Алтанбулаг, Цагааннуур, Замын-Үүд, Хөшигийн хөндийн чөлөөт бүсийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах ажлын хүрээнд техник эдийн засгийн урьдчилсан	100%

						судалгаа хийж чөлөөт бүсүүдийн хөгжлийн бодлого, чиглэлийг судалгаа, шинжилгээнд үндэслэн тодорхойлох ажлыг гүйцэтгэгч компанийн судлаачид, чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албадтай хамтран ажиллаж байна. Хөшигийн хөндийн эдийн засгийн чөлөөт бүсийг хөгжүүлэх чиглэлээр төслийн санал боловсруулж Япон улсын ЖАЙКА байгууллагаар дэмжигдэн "Шинэ зуун мод хот болон эдийн засгийн чөлөөт бүсийн хөгжлийн дэмжих" төслийг хэрэгжүүлэхээр Санамж бичиг байгуулсан. Тус төслийн ажил 2023 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдөр төслийг хэрэгжүүлэх Япон талын зөвлөхүүд ЭЗХЯ-тай уулзсанаар албан ёсоор эхлээд байна. Төсөл хэрэгжсэнээр эдийн засгийн чөлөөт бүсийн хууль эрх зүйн орчин, хөрөнгө оруулалт	

						татах аргачлал, чөлөөт бүсийн менежмент, институтийн тогтолцоо зэрэг асуудлаар дүгнэлт зөвлөмж гаргах юм. Замын-Үүд чөлөөт бүсэд хэрэгжүүлж буй Азийн хөгжлийн банкны хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгийн эх үүсвэртэй "Эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бүс хөгжүүлэх төсөл"-ийг эрчимжүүлэх ажлын хүрээнд Төслийн нэгжийг шинэчлэн байгуулсан. Төслийн багц ажлуудыг хэрэгжүүлэх хүрээнд Чөлөөт бүсийн менежментийн зөвлөх үйлчилгээний гэрээг байгуулаад байна. Мөн Хилийн удирдлагын нэгдсэн системийг хөгжүүлэх ажлын даалгаврын гүйцэтгэгчийн эцсийн тайланг хүлээн авч холбогдох байгууллагуудыг оролцуулсан хурал зохион байгуулсан. Мөн Хятадын талын Эрээний чөлөөт бүсийн асуудал	

						хариуцсан байгууллагатай шууд харилцаж төлөвлөгөө уялдуулахаар ажиллаж байна. Мөн Замын-Үүд, Эрээний эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бүс хөгжүүлэх төслийн Монголын талын хамтарсан гүйцэх зөвлөлийн хурлыг зохион байгуулж 2 талын хурлыг зохион байгуулах саналаа хятадын талд хүргүүлэн ажиллаж байна. Чөлөөт бүсийг хөгжүүлэхэд шаардлагатай төсөл, хөтөлбөрийн саналыг Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөнд суулгах, шаардлагатай төсвийг Монгол Улсын 2024 оны нэгдсэн төсөвт тусгасан.	
3.23.3	Чөлөөт бүсийн хөгжлийн бодлоготой уялдуулан хууль, эрх зүйн орчныг сайжруулахад чиглэсэн хууль тогтоомжийн тандан судалгаа хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Судалгааны тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Судалгаа хийж, дүгнэлт гаргасан байна. /Нийт 1 судалгаа/	Чөлөөт бүсийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх ажлын хүрээнд Чөлөөт бүсийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжид дүн шинжилгээ, давхцал хийдлийн судалгаа	100%

						хийсэн. Мөн Азийн хөгжлийн банк, Гүрж, Филиппин, БНХАУ-ын зөвлөхүүдтэй хамтран “Монгол Улсын чөлөөт бүсүүдийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх” зөвлөгөөнийг зохион байгуулж Чөлөөт бүс байгуулах, үйл ажиллагааг зохицуулах бодлого, хууль тогтоомж, дүрэм журмыг боловсронгуй, оновчтой болгож, шинэчлэх шаардлагатай дүгнэлт гаргасан. Дүн шинжилгээний үр дүнд Чөлөөт бүсэд мөрдөх нийтлэг журам байхгүй, чөлөөт бүсэд согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчилгээ эрхлэх, тамхи худалдах зөвшөөрлийг зохицуулж байсан журмууд нь эрх зүйн мэдээллийн санд бүртгэлгүй, мөн эдгээр журмууд нь шинээр батлагдсан Зөвшөөрлийн тухай хууль, Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх	

						тухай хууль зүйн шаардлагад нийцээгүй зэрэг нөхцөл байдал илэрсэн. Иймд чөлөөт бүсийн хууль эрх зүйн орчныг сайжруулах ажлын хүрээнд "Чөлөөт бүсэд мөрдөх нийтлэг журам", “Чөлөөт бүсэд согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох журам”, “Чөлөөт бүсэд тамхи худалдах үйл ажиллагаа эрхлэх энгийн зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох журам”-ын төслийг Захиргааны ерөнхий хуулийн холбогдох шаардлагуудыг ханган боловсруулсан. Олон улсын санхүүгийн төв байгуулах тухай хуулийн төслийг боловсруулсан. Хөшигийн хөндийн эдийн засгийн чөлөөт бүсийг хөгжүүлэх ажлын хүрээнд төслийн санал	

						боловсруулж Япон улсын ЖАЙКА байгууллагаар дэмжигдэн "Шинэ зуун мод хот болон эдийн засгийн чөлөөт бүсийн хөгжлийн дэмжих" төслийг хэрэгжүүлэхээр Санамж бичиг байгуулсан. 2023.12.13-ны өдөр төслийн Япон талын зөвлөхүүд ЭЗХЯ-тай уулзалт хийсэн. Төсөл хэрэгжсэнээр эдийн засгийн чөлөөт бүсийн хууль эрх зүйн орчин, хөрөнгө оруулалт татах, чөлөөт бүсийн менежмент, институтийн тогтолцоо зэрэг асуудлаар дүгнэлт зөвлөмж гаргаж хууль эрх зүйн орчныг сайжруулна.	
3.23.4	Монгол Улсын бүсчилсэн хөгжлийн бодлогод тулгуурлан эдийн засгийн чөлөөт бүсийг үе шаттайгаар нээх судалгаа хийж, төлөвлөлтийн төсөл боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Судалгааны тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Төлөвлөлтийн төсөл боловсруулсан байна. /Нийт 1 төсөл/	Монгол Улсын Бүсчилсэн хөгжлийн бодлогод тулгуурлан баруун болон зүүн бүсэд эдийн засгийн чөлөөт бүс байгуулах боломжийн талаар судалгаа хийсэн. Судалгааны үр дүнд баруун бүсэд Боршоо боомтын хилийн зорчих хөдөлгөөн	100%

						болон бараа эргэлтэд түшиглэн эдийн засгийн хамтын ажиллагаа бүс эсвэл худалдааны чөлөөт бүс байгуулах, зүүн бүсэд өсөн нэмэгдэж буй тээврийн хэрэгцээ шаардлага, транзит тээврийг хөгжүүлэх боломжид тулгуурлан Эрээнцав боомтыг түшиглэн тээвэр логистикийн чөлөөт бүс байгуулах боломжтой талаар санал боловсруулж танилцуулсан. Олон улсын зэрэглэлийн АН-4 авто зам ашиглалтад орж Хятад-Монгол-Орос улсын шууд тээвэр хийгдэж эхэлсэнтэй холбогдуулан Цагааннуур чөлөөт бүсийн тэргүүлэх чиглэл, хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг шинээр үүссэн нөхцөл байдалтай уялдуулах хэрэгцээ шаардлагын хүрээнд зөвлөх үйлчилгээний гэрээ байгуулсан компанитай уулзаж холбогдох чиглэлийг өгч ажиллаж байна. Энэ ажлын хүрээнд	

						баруун таван аймгийн дотоодын түүхий эдийн нөөц боломж, импортын бараа бүтээгдэхүүний зах зээл зэрэг эдийн засгийн нөхцөл байдлыг судалснаар тус чөлөөт бүсийг өргөжүүлэх боломжийг эрэлхийлж байна. Монгол, Оросын Засгийн газар хоорондын комиссын хуралдаанаар цаашид хамтран эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бүс байгуулах ажлын хэсэг байгуулахаар санал солилцон ажиллаж байна. Алтанбулаг, Цагааннуур, Замын-Үүд чөлөөт бүсүүдийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулах ажлын хүрээнд төлөвлөлтийн төслийн саналтай танилцаж чөлөөт бүсийн бодлого, төлөвлөлтийн чиглэлийн саналыг тусган, яаралтай батлуулах чиглэлээр гүйцэтгэгч компани болон Захирагчийн ажлын албадтай	

						хамтран ажиллаж байна.	
3.24.	Өндөр технологи, үндэсний инновацын тогтолцоог хөгжүүлэх нэгдсэн бодлогыг тодорхойлно.	-	-	-	-	Тухайн ажлыг гүйцэтгэх хугацаа болоогүй бөгөөд 2024 оны гүйцэтгэлийн тайланд тайлагнана	50%
3.24.1	Өндөр технологи, үндэсний инновацын тогтолцооны урт, дунд хугацааны бодлого боловсруулж, төлөвлөлт хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Боловсруулсан баримт бичгийн тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Өндөр технологи, үндэсний инновацын тогтолцооны урт, дунд хугацааны бодлого боловсруулж, төлөвлөлт хийсэн байна. /1 баримт/	Монгол Улс Дэлхийн инновацын индексээр 2023 онд 68-т жагссан хэдий ч зах зээлийн орчны индексээрээ дэлхийд 101-т эрэмбэлэгдсэн. Манай улсын Хөрөнгө оруулалтын түвшнийг тодорхойлох үзүүлэлтүүд гарахгүй байгаа нь Монгол Улсын индексд сөрөг үр дагавартай байна. Эдгээр үзүүлэлтүүдийг гаргах, бүх индексийг сайжруулан байр ахиулахад чиглэсэн дунд, урт хугацааны бодлогын баримт бичгийг боловсруулахаар судалгаа хийж байна.	90%
3.24.2	Үндэсний инновац бодлогын хөгжлийн асуудлаар хууль, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох	Үйл ажиллагааны зардлаар	Төслийн тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Боловсруулсан байна. /1 баримт бичиг/	Үндэсний инновацын өнөөгийн нөхцөл байдлыг тодорхойлох, үнэлэх аргачлалыг боловсруулах, дэлхийд өрсөлдөх	90%

	санал, дүгнэлт боловсруулна.					инновацын үзүүлэлтүүдийг сайжруулах зорилгоор Монгол Улсын Засгийн газрын 2012 оны 05 дугаар сарын 22-ны өдрийн батлагдсан Инновацын тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулахаар төлөвлөн хуулийн төслийг боловсруулах ажлыг эхлүүлээд байна. "Инновацын үйл ажиллагааны тэргүүлэх чиглэл 2025-2030"-д тусгах үйл ажиллагааг тодорхойлохоор судалгааны ажил болон бусад арга хэмжээ авч хэрэгжүүлсэн.	
3.24.3	Үндэсний инновацын хөгжлийн түвшнийг үнэлэх аргачлал боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Боловсруулах аргачлалын тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Боловсруулсан байна. /1 баримт бичиг/	Үндэсний инновацын хөгжлийн түвшнийг үнэлэх аргачлал боловсруулахаар Дэлхийн инновацын индексийг тодорхойлсон тайланг жишиг болгон судалгааны ажлыг хийж байна. Судалгаагаар Монгол Улс нь Дэлхийд инновацын индексээр 2022 онд 74-р эрэмбэлэгдэж байсан	90%

						бол 2023 онд 68-д болж 7 шатаар ахиж бүсийн зэрэглэлээрээ 13-т жагссан байна. - Төрийн байгууллагын индексээр дэлхийд 80-д эрэмбэлэгдэж байна. - Дэд бүтцийн индексээр 81-т эрэмбэлэгдэж байна. - Мэдээлэл технологийн индексээр 88 дугаарт, бүтээлч байдлаараа Дэлхийн индексийн түшингээр 40-т эрэмбэлэгдэж байна. - Хүний нөөц, ажиллах хүчний индексээр 65-д эрэмбэлэгдэж байгаа бөгөөд үүнээс боловсролын зарим салбарын хөгжлийн түвшнийг тодорхойлон гаргадаггүй мөн Бизнесийн орчин индексээр Дэлхийд 67-т эрэмбэлэгдэж үүнээс бизнесийн судалгааны хөгжлийн түвшнийг тодорхойлон гаргадаггүй байгаа нь Монгол Улсын индексийн түвшнийг тодорхойлоход сөрөг үр дагавартай байна.	
3.25.	Инновацын үйл ажиллагаанд	-	-	-	-	ЭЗХЯ-ны дотоод нөөц бололцоонд	100%

	оролцогчдыг нэгдсэн арга зүй, удирдлагаар хангана.					тулгуурлан сервер, тоног төхөөрөмж, дотоод сүлжээний бүтэц зохион байгуулалтад үнэлгээ хийж зөвлөмж гаргасан. - Яамны мэдээллийн аюулгүй байдал, кибер халдлагаас урьдчилан сэргийлэх журмын төсөл боловсруулав. - Албан бичгийн программ хангамжийг сайжруулан Төрийн албан бичиг солилцооны системтэй холбох ажлыг гүйцэтгэв. - Яамны хэмжээнд firewall ажиллуулан аюулгүй байдлыг хангаж, Үндэсний аудитын газрын шалгалтад хамруулав. - Японы Олон Улсын Хамтын Ажиллагааны Байгууллага (ЖАЙКА)-н Монгол дахь төлөөлөгчийн газраас зохион байгуулж буй MICS-2023 хөтөлбөрийн MID-TERM EVENT, EuroChamber Innovation and Digitalization 2023-10-06-ны өдөр, Монголын Инновацын 7 хоног /	

						Mongolian Innovation Week 2023-06-05-с 12-ны өдөр эрэг арга хэмжээнд оролцож мэдээллээр хангаж ажиллав. - Эдийн засаг, хөгжлийн яамны дотоод нөөц бололцоонд тулгуурлан сервер зохион байгуулж, төрийн мэдээлэл солилцооны ХУР системтэй холболт хийх гэрээ байгуулан, холболтыг хийв. ГЕГ-ын мэдээллийн сантай холболт хийсэн. ЭЗХЯ-ны албан хаагчдад зориулсан платформын хөгжүүлэлт эхэлсэн.	
3.25.1	Үндэсний инновац, өндөр технологийн талаарх судалгаа шинжилгээ хийх, судалгаа, шинжилгээнд суурилан үндэсний инновацын тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлно.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Боловсруулсан баримт бичгийн тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Баримт бичиг боловсруулсан байна. /1 баримт бичиг/	Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдрийн 95 дугаар тогтоолоор "ИННОВАЦИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ 2020-2025" батлагдсан. "ИННОВАЦИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ 2025-2030"-ын 2024 онд багтаан батлуулахаар энэ	70%

						жилээс судалгааны ажлыг эхлүүлэх арга хэмжээ болон бусад оролцогч нартай уулзалт хийж байна. Яамны ахмад ажилтан Бат-Эрдэнэтэй (Шинжлэх ухаан, технологийн чиглэлийн төрийн бус байгууллагын тэргүүнээр ажиллаж байгаа) 2 удаагийн уулзалт хийж, санал солилцов.	
3.25.2	Үндэсний инновацын бодлого, төлөвлөлтийн хүрээнд хэрэгжиж буй төсөл, хөтөлбөрүүдэд арга зүйн дэмжлэг үзүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хэрэгжүүлсэн байна. /3 төсөл/	1. Монголын Инновацын 7 хоног / Mongolian Innovation Week 2023 оны 6-р сард зохион байгуулагдсан арга хэмжээнд оролцогчоор оролцож Инновац технологийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй Стартапп компаниудтай уулзалтад оролцов. 2. EuroChamber Innovation and Digitalization 2023-10-06 өдөр зохион байгуулсан арга хэмжээнд оролцогчоор оролцож Инновац технологийн чиглэлээр үйл	70%

						ажиллагаа явуулж буй Стартапп компаниудтай уулзалт хийв. 3. Японы Олон Улсын Хамтын Ажиллагааны Байгууллага (ЖАЙКА)-н Монгол дахь төлөөлөгчийн газраас зохион байгуулж буй MICS-2023 хөтөлбөрийн MID-TERM EVENT - хөтөлбөрт оролцож дэмжлэг арга зүй туслалцаа үзүүлсэн. Монгол Улсын Засгийн газраас “Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын эхний 10 жилийн хэрэгжилтийг хангах “Шинэ сэргэлтийн бодлого”-ыг төр, хувийн хэвшил, хөрөнгө оруулагчдын идэвхтэй түншлэлд тулгуурлан Монгол Улсын хөгжлийг хязгаарлаж буй зургаан багц асуудлуудыг шийдвэрлэхээр ажиллаж байна. Мөн “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогыг үр дүнтэй	

						хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн 2 дахь 10 жилийн цогц бодлогын баримт бичгийг уул уурхай голлосон хөгжлөөс шинжлэх ухаан, технологи, инновацад суурилсан хөгжлийг тэргүүлэх чиглэл болгон, бүх салбарт технологи, инновацын шилжилт хийх зорилт, арга хэмжээг тусган боловсруулах "Ажлын хэсэг"-ийг байгуулсан. MICS-2023 хөтөлбөрийн зорилт болох дотоод болон гадаадын олон талын оролцогчдын мэдлэг, хөрөнгө, инновацыг нэгтгэх замаар хамтын бүтээлийг бий болгож, ногоон хөгжлийг дэмжих агуулга нь манай яамны тэргүүлэх чиглэлүүдээр тусгагдсан үйл ажиллагаануудтай нягт уялдаатай юм.	
3.25.3	Хувь хүн, хуулийн этгээдэд үндэсний инновац, өндөр технологийн талаар мэдлэгийг дээшлүүлэх	Үйл ажиллагааны зардлаар	Арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн байх, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Сургалтад хамрагдсан байна. /3 сургалт/	1. Монголын Инновацын 7 хоног / Mongolian Innovation Week 2023 оны 6-р сард зохион байгуулсан арга	70%

	арга хэмжээ зохион байгуулна.					хэмжээнд оролцогчоор оролцож Инновац технологийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй Стартапп компаниудтай уулзалтад оролцов. 2. EuroChamber Innovation and Digitalization 2023-10-06 өдөр зохион байгуулсан арга хэмжээнд оролцогчоор оролцож Инновац технологийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй Стартапп компаниудтай уулзалтад оролцов. 3. Японы Олон Улсын Хамтын Ажиллагааны Байгууллага (ЖАЙКА)-н Монгол дахь төлөөлөгчийн газраас зохион байгуулж буй MICS-2023 хөтөлбөрийн MID-TERM EVENT - хөтөлбөрт оролцож арга зүй, ханган, дэмжлэг үзүүлэв. Монгол Улсын Засгийн газраас “Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын эхний 10 жилийн	

						хэрэгжилтийг хангах “Шинэ сэргэлтийн бодлого”-ыг төр, хувийн хэвшил, хөрөнгө оруулагчдын идэвхтэй түншлэлд тулгуурлан Монгол Улсын хөгжлийг хязгаарлаж буй зургаан багц асуудлуудыг шийдвэрлэхээр ажиллаж байна. Мөн “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогыг үр дүнтэй хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн 2 дахь 10 жилийн цогц бодлогын баримт бичгийг уул уурхай голлосон хөгжлөөс шинжлэх ухаан, технологи, инновацад суурилсан хөгжлийг тэргүүлэх чиглэл болгон, бүх салбарт технологи, инновацын шилжилт хийх зорилт, арга хэмжээг тусган боловсруулах "Ажлын хэсэг"ийг байгуулсан. MICS-2023 хөтөлбөрийн зорилт болох дотоод болон гадаадын олон талын оролцогчдын мэдлэг, хөрөнгө, инновацыг	

						нэгтгэх замаар хамтын бүтээлийг бий болгож, ногоон хөгжлийг дэмжих агуулга нь манай яамны тэргүүлэх чиглэлүүдээр тусгагдсан үйл ажиллагаануудтай нягт уялдаатай юм.	
3.26.	Үндэсний инновацын хөгжлийн түвшнийг үнэлэх аргачлал боловсруулах, мөрдүүлэх, хууль тогтоомж хөтлөхөөр заасан мэдээллийн сангуудын чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.	-	-	-	-	Яамны дотоод сүлжээ, серверийг зохион байгуулалтад оруулан эрх бүхий албан хаагчийг хандах боломжоор ханган ажиллаж байна. - Яамны дотоод Кибер аюулгүй байдлыг хангах журам боловсруулав. - “Зөвшөөрлийн нэгдсэн сангийн мэдээлэл, түүнийг бүрдүүлэх, уг санд зөвшөөрлийг бүртгэх, лавлагаа, мэдээлэл өгөх журам” -ын төслийг бэлтгэн Засгийн газрын 2023 оны 7 дугаар сарын 5-ны өдрийн 251 дүгээр тогтоолоор батлуулсан. - Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 07 дугаар сарын 26-ны өдрийн хуралдаанаар Зөвшөөрлийг	100%

						цахимаар олгох ажлыг эрчимжүүлэх 30 дугаар тэмдэглэлийн төслийг танилцуулж эрхлэх асуудал, хариуцсан салбарын хүрээний тусгай зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох шийдвэр гаргах үйл ажиллагааг холбогдох хууль, журамд нийцүүлэн цахим хэлбэрт шилжүүлэх арга хэмжээ авч ажиллахыг Засгийн газрын гишүүдэд даалгаж, зөвшөөрөл олгох эрх бүхий холбогдох бусад байгууллага, албан тушаалтанд зөвлөв. - Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 11 дүгээр сарын 01-ний өдрийн хуралдаанаар "Макро эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангах чиглэлээр авах арга хэмжээний тухай" Засгийн газрын 2023 оны 233 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийн явцыг танилцуулсан. - Зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт	

						өөрчлөлт оруулах тухай тогтоолын төслийн боловсруулалтад оролцон ажилласан. -Энгийн болон тусгай 363 зөвшөөрлийг олгодог эрх бүхий 30 байгууллагын 190 албан хаагчдад зөвшөөрлийн мэдээлэл оруулах эрх нээж 2023 оны 09 дүгээр сарын 28-ны байдлаар 21089 зөвшөөрлийн мэдээлэл бүртгээд байна. Зөвшөөрлийн нэгдсэн санд мэдээлэл оруулах албан хаагчдад цахим болон танхимын сургалт явуулж, гарын авлага бэлтгэн гаргасан.	
3.26.1	Мэдээллийн нэгдсэн сангуудын үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох арга хэмжээ, төсөл, хөтөлбөрийн санал боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: -Жилийн эцэст: Хэрэгжүүлсэн байна. /3 төсөл/	Яамны дотоод сүлжээ, серверийг зохион байгуулалтад оруулан эрх бүхий албан хаагчийг хандах боломжоор хангасан. Яамны дотоод сүлжээ, аюулгүй байдлыг хангах хүрээнд "Кибер аюулгүй байдлыг хангах журам" боловсруулан	90%

						батлуулахаар бэлэн болоод байна.	
3.26.2	Зөвшөөрлийн мэдээллийн нэгдсэн сангийн талаарх хууль, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох санал, дүгнэлт боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хэрэгжүүлсэн байна. /3 төсөл/	- "Зөвшөөрлийн нэгдсэн сангийн мэдээлэл, түүнийг бүрдүүлэх, уг санд зөвшөөрлийг бүртгэх, лавлагаа, мэдээлэл өгөх журам" -ын төслийг бэлтгэн Засгийн газрын 2023 оны 7 дугаар сарын 5-ны өдрийн 251 дүгээр тогтоолоор батлуулсан. - Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 07 дугаар сарын 26-ны өдрийн хуралдаанаар Зөвшөөрлийг цахимаар олгох ажлыг эрчимжүүлэх 30 дугаар тэмдэглэлийн төслийг танилцуулж эрхлэх асуудал, хариуцсан салбарын хүрээний тусгай зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох шийдвэр гаргах үйл ажиллагааг холбогдох хууль, журамд нийцүүлэн цахим хэлбэрт шилжүүлэх арга хэмжээ авч ажиллахыг Засгийн газрын	100%

						гишүүдэд даалгаж, зөвшөөрөл олгох эрх бүхий холбогдох бусад байгууллага, албан тушаалтанд зөвлөж ажилласан. - Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 11 дүгээр сарын 01-ний өдрийн хуралдаанаар "Макро эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангах чиглэлээр авах арга хэмжээний тухай" Засгийн газрын 2023 оны 233 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийн явцыг танилцуулсан. - Зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай тогтоолын төслийн боловсруулсан.	
3.26.3	Зөвшөөрлийн мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлж, холбогдох судалгаа, тооцооллыг хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хэрэгжүүлсэн байна. /3 төсөл/	Энгийн болон тусгай 363 зөвшөөрлийг олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох шийдвэр гаргах үйл ажиллагааг холбогдох хууль, журамд нийцүүлэн цахим хэлбэрт шилжүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан	90%

						зөвшөөрөл олгох эрх бүхий 30 байгууллагатай хамтран ажиллаж байна. -2023 оны 11 дүгээр сарын 30-ны байдлаар 21,085 зөвшөөрлийн мэдээлэл бүртгээд байна. -Зөвшөөрлийн цахим систем License.mn-д Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.2-т тусгагдаагүй 222 зөвшөөрөл бүртгэсэн байсныг холбогдох байгууллагуудтай хамтран идэвхгүй болгосон. -Хуульд зааснаас өөр нэршлээр бүртгэгдсэн 223 зөвшөөрлийг засаж, 132 тусгай зөвшөөрөл, 89 энгийн зөвшөөрлийн нэршлийг тус тус нэмсэн. -Зөвшөөрөл, түүнийг цахим хэлбэрээр олгохтой холбоотойгоор иргэн, хуулийн этгээдээс ирсэн санал, гомдлыг холбогдох байгууллагууд руу уламжилж,	

						шийдвэрлүүлэн ажиллаж байна.	
3.26.4	Зөвшөөрлийн нэгдсэн санд нэгдсэн байгууллага, нэгж, албан тушаалтныг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хэрэгжүүлсэн байна. /3 төсөл/	Энгийн болон тусгай 363 зөвшөөрлийг олгодог эрх бүхий 30 байгууллагын 190 албан хаагчдад зөвшөөрлийн мэдээлэл оруулах эрх нээж 2023 оны 09 дүгээр сарын 28-ны байдлаар 21089 зөвшөөрлийн мэдээлэл бүртгэгдээд байна. Зөвшөөрлийн нэгдсэн санд мэдээлэл оруулах албан хаагчдад цахим болон танхимын сургалт явуулж, гарын авлага бэлтгэн гаргаж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгсөн.	100%
3.26.5	Мэдээллийн сангуудын нууцлал, хамгаалалт, аюулгүй байдлын хангана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хэрэгжүүлсэн байна. /3 төсөл/	ЭЗХЯ-ны дотоод нөөц бололцоонд тулгуурлан сервер, тоног төхөөрөмж, дотоод сүлжээний бүтэц зохион байгуулалтад үнэлгээ хийж зөвлөмж гаргасан. "Яамны мэдээллийн аюулгүй байдал, кибер халдлагаас урьдчилан сэргийлэх журам"-ын төсөл боловсруулж,	100%

						батлуулахад бэлэн болсон. Албан бичгийн программ хангамжийг сайжруулан Төрийн албан бичиг солилцооны системтэй холбох ажлыг гүйцэтгэв. Яамны хэмжээнд firewall ажиллуулан аюулгүй байдлыг хангаж, Үндэсний аудитын газрын шалгалтад хамруулсан.	
3.26.6	Мэдээллийн сангийн бүрдүүлэлт, ашиглалтыг оновчтой болгох, технологи-инновац нэвтрүүлэх, суурь болон төрөлжсөн сангийн уялдаа холбоо, нийцэл, нэгдмэл байдлыг хангана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хэрэгжүүлсэн байна. /3 төсөл/	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны дотоод нөөц бололцоонд тулгуурлан сервер зохион байгуулж, төрийн мэдээлэл солилцооны ХУР системтэй холболт хийх гэрээ байгуулан, холболтыг хийж гүйцэтгэж байна. ГЕГ-ын мэдээллийн сантай холболт хийж, ЭЗХЯ-ны албан хаагчдад зориулсан платформын хөгжүүлэлт хийж байна. MS office 365 -ын хүрээний POWER APPs ашиглан өдөр тутмын мэдээний АПП	90%

						хөгжүүлэн ашиглагдаж байна.	
Гурав. Хуулиар олгосон нийтлэг чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилт, арга хэмжээ							
4.1.	Төрийн захиргааны болон хүний нөөцийн удирдлагын манлайллыг хангах, газрын үйл ажиллагааг нэгтгэн төлөвлөх, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, захиргааны нийтлэг үйлчилгээ, санхүү, аж ахуйн асуудлыг зохицуулна.	-	-	-	-	Яамны хэмжээний хүний нөөцийн хэвийн үйл ажиллагааг тасралтгүй зохион байгуулж ажилласан. Үүнд. Ажлаас чөлөөлөх, томилох, шилжүүлэх тушаалыг боловсруулж батлуулсан. Засгийн газрын 241 тогтоолын дагуу албан хаагчдын цалингийн шатлалын шинэчлэн гаргасан. Албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах хүрээнд шинээр хүүхэдтэй болсон МЭЗБГ-ын ахлах мэргэжилтэн Х.Мөнхжавхлан, НБТГ-ын дарга Л.Балчинлувсан, шинээр гэр бүл болсон шинээр хүүхэдтэй болсон ХЭЗХАБГ-ын мэргэжилтэн Р.Болорцэцэг, ТЗУГ-ын ахлах мэргэжилтэн Ч.Нарангэрэл, Г.Энхцацрал, ТЗУГ-ын ахлах шинжээч С.Манлайдуламын эмчилгээнд, НБТГ-ын	100%

						СНБХ-ийн мэргэжилтэн О.Ойгонбаяр, ахлах мэргэжилтэн С.Цогзолмаагийн хүүхдийн эмчилгээнд, ТЗУГ-ын ахлах мэргэжилтэн Г.Санчирын эхнэрийн эмчилгээнд, ТЗУГ-ын мэргэжилтэн Я.Хулан, архивын эрхлэгч Г.Энхцацрал, ХСГ-ын дарга Л.Эрдэнэбаярын ар гэрт гарсан гачигдалд, хүүхдийн баярын бэлэг, ахмадын баяр зэрэг арга хэмжээнд нийт 46.3 сая төгрөг зарцуулсан байна.	
4.1.1	Төрийн захиргааны болон хүний нөөцийн удирдлагын манлайллыг хангана.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	Хүний нөөцийн болон үйл ажиллагааны чадавхыг бэхжүүлж, шилжилт хөдөлгөөнийг бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээнүүдийг тогтмол хэрэгжүүлж ажилласан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хүний нөөцийн болон үйл ажиллагааны чадавхыг бэхжүүлж, шилжилт хөдөлгөөнийг бууруулж, байгууллагын үйл ажиллагааг хэвийн, тасралтгүй үргэлжлүүлнэ. /100 хувь/	Хүний нөөцийн бодлого, зорилт нь шударга, эрх тэгш, эерэг таатай орчныг бий болгож байгууллагын эрхэм зорилго, үйл ажиллагааны стратеги төлөвлөгөөнд тулгуурлан байгууллагын хүний нөөцийн хэрэгцээг тодорхойлох, төлөвлөх, судалж сонгох, ажилд томилох, сургаж хөгжүүлэх, ажлын	100%

						гүйцэтгэлийг үнэлэх, урамшуулах, ажилтнуудын тогтвортой үйл ажиллагааг хангах зорилгоор тэдгээрийн албан тушаалыг залгамжлах хүмүүсийг тодорхойлох, албан тушаалд сэлгэн, шилжүүлэн ажиллуулах зэрэг хүний нөөцтэй холбоотой үйл ажиллагааг зохицуулан ажилласан. Үүнд: 1. Хүний нөөцийн удирдлагын хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд байгууллагын хүний нөөцийн бодлогын бичиг баримт, төрийн албаны тухай хууль, тогтоомжид нийцүүлэн чадахуйн зарчмыг хэрэгжүүлэх, тухайн албан тушаалд хувь хүний мэдлэг, боловсрол мэргэжил, мэргэшил, ур чадвар, туршлагыг шалгуур болгон түүнийг хамгийн сайн хангаж байгаа хүнийг сонгон шалгаруулж томилсон. Сонгон шалгаруулах үндсийг	

						тогтоосон албан тушаалын тодорхойлолтыг боловсруулж, ТАЗ-өөс зөвшөөрөл авч, батлуулах цаг хугацаа хүчин чармайлт шаардсан томоохон ажлыг хэрэгжүүлэн ажилласан. 2. Албан хаагчийн цалин хөлс, шагнал урамшуулал олгох, албан тушаал дэвшүүлэх, бууруулах, халах, чөлөөлөхөд тухайн албан хаагчийн ажлын гүйцэтгэл, үр дүнгээс хамаарах тогтолцоог бүрдүүлсэн. 3. Байгууллагын бүтэц, орон тоог оновчтой үр ашигтай байх зарчимд нийцүүлэх арга хэмжээ авсан. 4. Төрийн албанд иргэнийг авах, албан тушаал дэвшүүлэх, чөлөөлөх, шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах, томилох, сургаж хөгжүүлэх бодлого зохицуулалтыг чадахуйн зарчимд нийцүүлэн хэрэгжүүлсэн. 5. Төрийн албан хаагчдыг ажиллах нөхцөл, нийгмийн	

						баталгаагаар хангаж ажилласан. 6. Ёс зүйн үнэт зүйлсийг хэвшүүлэн ажилласан.	
4.1.2	Албан хаагчдын мэдлэг боловсролыг дээшлүүлж, чадавхыг бэхжүүлж, туршлага солилцох боломжийг бүрдүүлнэ.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Сургалтад хамрагдсан албан хаагчдын тоо	Тогтмол сургалтад хамрагдсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Албан хаагчдын 50 хувийг сургалтад хамруулсан байна. /50 албан хаагч/	Яамны албан хаагчдын сургалтын хэрэгцээг тодорхойлж 2023 оны сургалтын төлөвлөгөөг Төрийн нарийн бичгийн даргаар батлуулан, төлөвлөгөөний дагуу албан хаагчдыг сургалтад хамруулсан. Мэдээллийн цагийн хуваарийг батлуулан, хуваарийн дагуу газар, хэлтсүүд мэдээллийг хүргэх ажлыг тухай бүр зохион байгуулж ажиллав. Койка, Жайка, НҮБ-аас зохион байгуулагдсан сургалтад давхардсан тоогоор нийт 52 албан хаагчдыг, Удирдлагын академи, АТГ, Төрийн худалдан авах ажиллагааны газраас зохион байгуулсан бусад сургалтад нийт 40 албан хаагчийг хамруулсан байна. Чиглүүлэх богино хугацааны сургалтад- 5, Мэргэшүүлэх дунд	100%

						хугацааны болон давтан сургалтад-3, Ахлах, эрхэлсэн түшмэлийн багц сургалтад-3 албан хаагчдыг тус тус хамруулсан байна. Гадаадад сургалтад Жайка, Койка, НҮБ, олон улсын байгууллагаас зохион байгуулагдсан сургалтад давхардсан тоогоор 45 албан хаагчдыг, дотоод сургалтад Удирдлагын академийн төрийн албанд анх томилогдсон албан хаагчийн сургалтад 4, дунд хугацааны 2, ахлах түшмэлийн 6, эрхэлсэн түшмэлийн 4 албан хаагчид суралцаж, амжилттай төгссөн. Албан хаагчдад үндэсний монгол бичгийн анхан шатны сургалт, НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөрийн хүрээнд "Бизнес ба хүний эрхийн удирдах зарчим" сэдэвт сургалтыг яамны албан хаагчид болон 3 чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын албаны албан	

						хаагчид, Хөрөнгө оруулалт, худалдааны газрын нийт 40 гаруй албан хаагчдыг хамруулсан байна.	
4.1.3	Албан хаагчдын ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах чиглэлээр арга хэмжээ авна.	Үйл ажиллагаагаан ы зардлаар	Арга хэмжээг тухай бүр авч ажилласан байх, хувиар	2022 онд холбогдох арга хэмжээг тухай бүр авч ажилласан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Албан хаагчдын ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах чиглэлээр шаардлагатай арга хэмжээг тухай бүр зохион байгуулж ажилласан байна. /100 хувь/	Албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах хүрээнд шинээр хүүхэдтэй болсон МЭЗБГ-ын ахлах мэргэжилтэн Х.Мөнхжавхлан, НБТГ-ын дарга Л.Балчинлувсан, шинээр гэр бүл болсон шинээр хүүхэдтэй болсон ХЭЗХАБГ-ын мэргэжилтэн Р.Болорцэцэг, ТЗУГ-ын ахлах мэргэжилтэн Ч.Нарангэрэл, Г.Энхцацрал, ТЗУГ-ын ахлах шинжээч С.Манлайдуламын эмчилгээнд, НБТГ-ын СНБХ-ийн мэргэжилтэн О.Ойгонбаяр, ахлах мэргэжилтэн С.Цогзолмаагийн хүүхдийн эмчилгээнд, ТЗУГ-ын ахлах мэргэжилтэн Г.Санчирын эхнэрийн эмчилгээнд, ТЗУГ-ын мэргэжилтэн Я.Хулан, архивын эрхлэгч Г.Энхцацрал, ХСГ-ын	100%

						дарга Л.Эрдэнэбаярын ар гэрт гарсан гачигдалд, хүүхдийн баярын бэлэг, ахмадын баяр зэрэг арга хэмжээнд нийт 46.3 сая төгрөг зарцуулсан байна.	
4.1.4	Хүний нөөцийн ил тод байдлыг хангах мэдээ мэдээллийг цахим хуудсанд оруулах, хүний нөөцийн бүрэлдэхүүн хөдөлгөөний тайланг гаргах, Төрийн албаны зөвлөлд хүргүүлнэ.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Хүний нөөцийн ил тод байдлыг хангах, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хүний нөөцийн ил тод байдлыг хангах үүднээс цахим систем болон Төрийн албаны зөвлөлд холбогдох тайлан мэдээ, мэдээллийг тухай бүрд хүргүүлнэ. /100 хувь/	Хүний нөөцийн ил тод байдлыг хангах мэдээ, мэдээлэл, сул орон тоог шилэн дансанд хуулийн хугацаанд оруулсан. Төрийн албан хаагчийн сул орон тоог 2023 оны 3 дугаар сарын 10-ны өдөр зохион байгуулж, 15 албан тушаалд өрсөлдөх албан тушаалын тодорхойлолтод тавигдах шаардлага болон бусад шаардлагыг хангасан 26 иргэнийг тусгай шалгалтад оруулахаар бүртгэсэн. Үүнээс шалгалт өгөөгүй 2, Төрийн албаны зөвлөлөөс хассан 1 нийт 23 иргэн тусгай шалгалтаа өгснөөс 18 иргэн хамгийн өндөр оноог авч шалгалтад тэнцсэн. Төрийн албан хаагчийн сул орон тоог	100%

						нөхөхөөр Төрийн албаны зөвлөлд 2023 оны 11 дүгээр сарын 16-ны өдрийн албан тоотоор 14 албан тушаал зарлуулахаар захиалга хүргүүлж, нийт 34 хүн бүртгүүлснээс албан тушаалын тодорхойлолтод тавигдах шаардлага болон бусад шаардлагыг хангасан 18 иргэн оролцож, 12 хамгийн өндөр оноо авч шалгалтад тэнцсэн.Сул орон тооны зарыг цахим хуудастаа тухай бүр байрлуулан https:/төрийн албаны зөвлөл/ сайтад байршуулсан. Хуулийн хугацаанд төрийн албан хаагчийн шилжилт хөдөлгөөний холбогдох мэдээ, тайланг хүргүүлсэн.	
4.1.5	Албан хаагчдын албан тушаалын тодорхойлолтыг холбогдох хууль журмын дагуу боловсруулж, батална.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Албан тушаалын тодорхойлолт батлагдсан байх, хувиар	Төрийн нарийн бичгийн даргын 2023 оны 6 дугаар сарын 7-ны өдрийн А/98 тушаалаар зохион байгуулалтын	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Яамны зохион байгуулалтын бүтэц болон хууль тогтоомжийн өөрчлөлтөд нийцүүлэн албан	Төрийн нарийн бичгийн даргын 2023 оны 6 дугаар сарын 7-ны өдрийн А/98 тушаалаар зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжүүдийн орон тоо, албан тушаалын	100%

				бүтцийн нэгжүүдийн орон тоо, албан тушаалын жагсаалт баталсан.	тушаалын тодорхойлолтыг боловсруулж, зөвшөөрөл авч, баталсан байна. /100 хувь/	жагсаалт баталсан.Эдийн засаг, хөгжлийн яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2023 оны 4 дүгээр сарын 25-ны өдрийн "Ажлын хэсэг байгуулах тухай" А/61 тоот тушаал батлуулж, Төрийн албаны зөвлөлийн 2023 оны 10 дугаар сарын 06-ны өдрийн 413, 414, 415, 416, 417 дугаар тогтоолоор албан тушаалын тодорхойлолтыг боловсруулж, зөвшөөрөл авч батлуулсан. Албан тушаалын тодорхойлолтыг Төрийн нарийн бичгийн даргын 2023 оны 10 дугаар сарын 31-ны өдрийн А/208, 209, 210, 211, 212, 213 тоот тушаалаар батлуулсан. Албан тушаалын тодорхойлолтыг боловсруулах хүрээнд яамны эрхзүйн актуудыг судалж , үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх, чиг үүргийн шинжилгээ хийж, албан тушаалын харьцуулалт,	

						танилцуулга, давхардал, хийдлийг арилгах, ачааллыг тэнцвэржүүлэх судалгаа шинжилгээ хийсэн. Нийт 129 албан тушаалын тодорхойлолтыг боловсруулан батлуулсан.	
4.1.6	Яамны үйл ажиллагааны стратеги 2023-2025 оны төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулна.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Төсөл боловсруулсан байх, хувиар	ЭЗХС-ын 2022 оны А/46 тушаалаар Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2022-2024 он стратеги төлөвлөгөөг баталсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Яамны зохион байгуулалтын бүтэц болон хууль тогтоомжийн өөрчлөлтөд нийцүүлэн үйл ажиллагааны стратеги төлөвлөгөөг 2023-2025 оны шинэчлэн боловсруулж, батлуулсан байна. /100 хувь/	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны сайдын 2023 оны 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн "Ажлын хэсэг байгуулах тухай" А/36 тоот тушаалаар, Эдийн засаг, хөгжлийн яамны үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөр, зохион байгуулалтын бүтэц, орон тооны хязгаар шинэчлэн батлагдсантай холбогдуулан Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023-2025-оны стратеги төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулсан. “Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайд”-ын эрхлэх асуудалд хамаарах 8 ерөнхий чиг үүргийн 16 зорилт,	100%

						96 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгасан. Засгийн газрын 2020 оны 216 дугаар тогтоолоор баталсан “Стратеги төлөвлөгөө боловсруулах, батлах хэрэгжилтийг хангах журам” болон Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын даргын 2020 оны 100 дугаар тушаалын 1, 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан “Стратеги төлөвлөгөө боловсруулах аргачлал, загвар”-ын дагуу боловсруулсан. Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны 8 дугаар сарын 15-ны өдрийн "Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023-2025 оны стратеги төлөвлөгөө батлах тухай" А/54 дүгээр тушаалаар батлуулсан. Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны 6 дугаар сарын 22-ны ""Алтанбулаг", "Замын-Үүд", "Цагааннуур" чөлөөт бүсийн 2023-2025 оны үйл ажиллагааны	

						стратеги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөр батлах тухай" А/38 тоот тушаалаар, Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны 7 дугаар сарын 05-ны өдрийн "Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө батлах тухай" А/44 тоот тушаалаар "Алтанбулаг", "Замын-Үүд", "Цагааннуур" чөлөөт бүсийн ажлын албаны 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, Гадаадын хөрөнгө оруулалт, худалдааны газрын "Стратеги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөр"-ийг Эдийн засаг хөгжлийн сайдын 2023 оны 7 дугаар сарын 03-ны өдрийн А/42 тоот тушаалаар тус тус батлуулсан.	
4.1.7	Яамны үйл ажиллагаатай холбогдох төлөвлөгөөг боловсруулж, батлуулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Төлөвлөгөөний тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж, батлуулсан байна. /1 төлөвлөгөө/	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2023 оны 8 дугаар сарын 25-ны өдрийн "Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө батлах тухай" А/143 дугаар	100%

						тушаалаар" батлуулсан. Нийт 15 зорилт, 143 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгасан.Засгийн газрын 2020 оны 217 дугаар тогтоолоор баталсан “Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулах, гүйцэтгэлийн зорилт, шалгуур үзүүлэлтийг тогтоох, тайлан гаргах журам”-ын 2.1 дэх заалтын дагуу боловсруулсан. Яамны www.plan.igovernment.mn программд 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг Төрийн нарийн бичгийн даргаар баталгаажуулсан. Нэгж болон ТЖАХ гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг батлуулсан. Засгийн газрын 301 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл, үр	

						дүн, мэргэшлийн түвшнийг үнэлэх журам"-ыг баталсан. Үүний дагуу программд өөрчлөлт оруулан баталгаажуулсан.	
4.1.8	Яамны үйл ажиллагаатай хамааралтай тайланг гаргана.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Нэгтгэсэн тайлангийн тоо /удаа/	2022 онд үйл ажиллагаатай холбогдох тайланг тухай бүр гаргаж, эрх бүхий байгууллагад хүргүүлсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хууль тогтоомжид заасан хугацаанд холбогдох тайланг гаргасан байна. /3 тайлан/	Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийг сар бүрийн 05-ны дотор, хагас болон бүтэн жилийн хэрэгжилтийг яамны дотоод бүтцийн нэгжүүдээс нэгтгэн авч ХШҮДАГ-т хүргүүлэв. Ил тодын тайланг жилийн эцсийн байдлаар, байгууллагын стратеги бүтцийн өөрчлөлтийн тайлан, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний тайланг тус тус нэгтгэн гаргаж ХШҮДАГ-т хуулийн хугацаанд нь хүргүүлсэн. Мөн ЗГҮАХ/2020-2024/-ийн хагас жилийн тайлан, Монгол Улсыг хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэлийн хагас жилийн тайлан, Монгол Улсыг хөгжүүлэх 2022 оны төлөвлөгөөний жилийн эцсийн болон	100%

						2023 оны эхний хагас жилийн ЭЗХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний тайланг яамны дотоод бүтцийн нэгжүүдээс нэгтгэн тус тус ХШҮДАГ-т хуулийн хугацаанд хүргүүлсэн.	
4.1.9	Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, тайланг хагас, бүтэн жилээр гаргаж дүгнүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, тайланг гаргаж дүгнүүлсэн эсэх	ТЖАХ-ийн 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, тайланг гаргаж дүгнүүлсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: ТЖАХ-ийн 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, тайланг гаргана. /1 төлөвлөгөө, тайлан/	Засгийн газрын 2023 оны 161 дүгээр тогтоолоор ЭЗХЯ-ны стратеги бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөр батлагдсантай холбогдуулан яамны 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг Төрийн нарийн бичгийн даргын 2023 оны А/143 тушаалаар шинэчлэн баталж, яам болон нэгжүүдийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө цахим болон цаасан хэлбэрээр баталсан. Хагас болон бүтэн жилээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний тайланг Төрийн нарийн бичгийн даргаар үнэлүүлэн дүгнүүлсэн. Засгийн газрын 2023 оны 301 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн	100%

						төлөвлөгөө боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл, үр дүн, мэргэшлийн түвшнийг үнэлэх журам"-ын дагуу www.plan.igovernment.mn программд бүртгэн, баталгаажуулж, байгууллага, нэгж, ТЖАХ гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг дүгнэн баталгаажуулж байна.	
4.1.10	МУ-ын ерөнхийлөгчийн зарлиг, ҮАБЗ-ийн зөвлөмж, УИХ-ын болон ЗГ-ын тогтоол, ЕС-ын захирамж, албан даалгавар, ЗГ-ын хуралдааны тэмдэглэл хууль, тогтоомжийн биелэлтийг сар бүр болон хагас, бүтэн жилээр газруудаас нэгтгэн авч, холбогдох газарт хүргүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Яамны газруудаас нэгтгэн гаргуулж, хуулийн хугацаанд хүргүүлэх, хувиар	2022 оны биелэлтийг сар бүр болон хагас, бүтэн жилээр газруудаас авч нэгтгэн, холбогдох газарт хүргүүлсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Биелэлтийг газруудаас нэгтгэн авч холбогдох газар хүргүүлнэ. /100 хувь/	Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн тайланг www.med.igovernment.mn программаар сар бүрийн 5-ны дотор, хагас болон бүтэн жилийн биелэлтийг дараа сарын 10-ны дотор яамны дотоод бүтцийн нэгжүүдээс нэгтгэн авч тайланг ХШҮДАГ-т хүргүүлэн ажиллаа. Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар болон Хяналт, хэрэгжүүлэх газарт 2023 оны 11 дүгээр сарны 6-ны өдрийн 03/2053 тоот албан бичгээр Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын эрхлэх асуудлын 319	100%

						арга хэмжээнээс чиг үүрэг хамаарахгүй, бүрэн хэрэгжсэн 242 арга хэмжээг хасуулахаар тайлбарын хамт хүргүүлсэн.	
4.1.1 1	Сайдын болон ТНБД-ын шуурхай хуралдааныг зохион байгуулах, тухай бүр үүрэг даалгаврын биелэлтийг гаргаж, танилцуулна.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Биелэлтийн явц, хувиар	Тухай бүр биелэлт гаргаж танилцуулсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Удирдлагаас тогтоосон хугацаанд үүрэг даалгаврын биелэлтийг гаргаж танилцуулсан байх /100 хувь/	Газрын дарга нарын шуурхай хуралдааныг тухай бүр зохион байгуулж, удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгаврын биелэлт, нэмэлт ажлуудыг Planner темс программд оруулан, биелэлтийг 7 хоног бүр гарган, удирдлагад танилцуулж ажиллаж байна. Засгийн газрын хуралдаан болон цаг үеийн шинжтэй яаралтай өгөгдсөн үүрэг, даалгаврын биелэлт, ирсэн, явсан бичгийн тайлагналт болон хоцорсон албан бичгийн шийдвэрлэлтийн мэдээллийг Хуулийн хэлтэс хяналт тавин ажиллаж байна. Мөн цаг ашиглалт, яамны дотоод зохион байгуулалтын бусад асуудлаар Төрийн захиргааны	100%

						удирдлагын газар хяналт тавьж ажиллаж байна.	
4.1.12	Мэдээллийн системүүдийн үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, системийн нууцлал, аюулгүй байдал болон байнгын найдвартай ажиллагааг хангана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Системүүд хэвийн ажилласан байх, хувиар	Тухай бүр ажилласан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Мэдээллийн системүүдийн үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, системийн нууцлал, аюулгүй байдал болон байнгын найдвартай ажиллагааг хангаж ажилласан байна. /100 хувь/	Сүлжээний аюулгүй байдлыг хангах үүднээс сүлжээний галт хана /firewall/ төхөөрөмж дээр тогтмол хяналт тавьж, сүлжээний урсгалыг сайжруулах ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. Яамны албан хэрэгцээнд ашигладаг Microsoft office 365 цогц программын боломжийг нэмэгдүүлэх, 2022 оны үйл ажиллагааны бичиг баримтуудыг цахим архив үүсгэх ажлыг үйлчилгээ үзүүлэгч компани инженертэй хамтран хэрэгжүүлсэн. Өдөр тутам ашигладаг системийн хэвийн ажиллагаа болон доголдлыг илрүүлж, цаг тухай бүрд нь арга хэмжээ авч ажилласан. Мөн Гадаадын хөрөнгө оруулагч нарт зориулсан нэг цэгийн үйлчилгээний төвийн e-invest.mn цахим үйлчилгээг	100%

						сайжруулах, шинэчлэх, хэвийн найдвартай ажиллагаа, мэдээллийн аюулгүй байдлыг ханган ажиллаж байна.	
4.1.13	Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн удирдах болон гүйцэтгэх албан тушаалын сул орон тооны захиалгыг Төрийн албаны салбар зөвлөлд хүргүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	Яамнаас Төрийн захиргааны албан тушаалын сул орон тооны захиалгыг нийт 3 удаа гарган, ТАСЗ-д хүргүүлэн холбогдох албан тушаалтныг журмын дагуу томилсон.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Төрийн захиргааны албан тушаалын сул орон тооны захиалгыг ТАСЗ-д хүргүүлэн холбогдох албан тушаалтныг журмын дагуу томилсон байна. /100 хувь/	Хүний нөөцийн ил тод байдлыг хангах мэдээ, мэдээлэл, сул орон тоог шилэн дансанд хуулийн хугацаанд оруулсан. Төрийн албан хаагчийн сул орон тоог 2023 оны 3 дугаар сарын 10-ны өдөр зохион байгуулж, 15 албан тушаалд өрсөлдөх албан тушаалын тодорхойлолтод тавигдах шаардлага болон бусад шаардлагыг хангасан 26 иргэнийг тусгай шалгалтад оруулахаар бүртгэсэн. Үүнээс шалгалт өгөөгүй 2, Төрийн албаны зөвлөлөөс хассан 1 нийт 23 иргэн тусгай шалгалтаа өгснөөс 18 иргэн хамгийн өндөр оноог авч шалгалтад тэнцсэн. Төрийн албан хаагчийн сул орон тоог нөхөхөөр Төрийн	100%

						албаны зөвлөлд 2023 оны 11 дүгээр сарын 16-ны өдрийн албан тоотоор 14 албан тушаал зарлуулахаар захиалга хүргүүлж, нийт 34 хүн бүртгүүлснээс албан тушаалын тодорхойлолтод тавигдах шаардлага болон бусад шаардлагыг хангасан 18 иргэн оролцож, 12 хамгийн өндөр оноо авч шалгалтад тэнцсэн.Сул орон тооны зарыг цахим хуудастаа тухай бүр байрлуулан https:/төрийн албаны зөвлөл/ сайтад байршуулсан.	
4.1.14	Архивын баримтаас мэдээ, лавлагаа олгоно.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тухай бүр мэдээ, лавлагаа олгосон байх, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Яамны архивын баримтаас мэдээ, лавлагааг тухай бүр гаргасан байна. /100 хувь/	Албан хаагчид болон хувь хүн албан байгууллагуудад байгууллагын архивын сангаас шаардлагатай баримт материалаар тухай бүрд нь хууль тогтоомжийн дагуу олгож ажилласан. Хуулбар үнэн-116 дарж баталгаажуулсан. Архивын баримтаас 60 гаруй материалыг	100%

						хэвлэх болон түр ашиглуулсан. Архивын баримт хүлээлгэн өгөх хуваарийг ТНБД-аар батлуулж, хүлээн авсан. Газар, хэлтсийн хүлээлгэж өгсөн архивыг баримтын стандартын дагуу товьёг хийж, үдэж хавтаслан, данс бүртгэлд бүртгэж, нийт 274 баримт хавтасласан. Архивын баримтыг эмхлэн, цэгцлэх ажлыг зохион байгуулж дуусгасан. Дэлгэрцэцэг ТББ-тай хөлсөөр ажиллах гэрээ байгуулан, 1992 оноос хойших архивын 5 байгууллагын 4500 боть шинжилгээ хийж, үдэж хавтаслаж, ангилан, төрөлжүүлж, данс бүртгэлд тусгасан.	
4.1.15	Яамны дотоод сүлжээ, сервер, компьютер тоног төхөөрөмжийн хэвийн ажиллагааг хангаж, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тухай бүр хангаж ажилласан байх, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Яамны интернэт, дотоод сүлжээ, сервер, компьютер тоног төхөөрөмжийн хэвийн ажиллагаа болон мэдээллийн аюулгүй байдлыг	Яамны шаардлагатай байгаа интернэт сүлжээний урсгалыг судлан тодорхойлж, шаардлага хангасан интернэт үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагатай гэрээ байгуулж, хяналт тавих, яамны гадаад,	100%

					хангасан байна. /100 хувь/	дотоод сүлжээний найдвартай, тасралтгүй хэвийн ажиллагааг хянах, сүлжээ, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах, хянах, яамны сервер, сүлжээний хэвийн, найдвартай, тасралтгүй ажиллагааг хянах, үйлчилгээг хийх, ажилтнуудын техник хэрэгслийн ашиглалтын нормд хяналт тавьж, компьютер, техник хэрэгслийн ашиглалтад мэргэжлийн зөвлөгөө өгөх, мэдээллийн технологи, техник хэрэгслийн сайжруулалт, шинэчлэлийг төсвийн төлөвлөгөөтэй уялдуулан боловсруулах, санал оруулах, яамны байрны завсар шинэчлэлийн хүрээнд интернэт, дотоод сүлжээ, галын дохиолол камерын системийг бүрэн шинэчлэх зэрэг дээрх	

						ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн.	
4.1.16	Яамны цахим хуудсаар дамжуулан иргэн, аж ахуйн нэгжүүдэд шаардлагатай мэдээ, мэдээллээр хангана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Мэдээ мэдээлэл тухай бүрд орсон байх, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Цахим хуудсыг яамны цаг үеийн шинэ мэдээ, мэдээллээр байнга баяжуулж, хэвийн ажиллагаанд нь хяналт тавьж ажилласан байна. /100 хувь/	Цахим хуудас болон Facebook хуудсанд цаг үеийн шинэ мэдээ, мэдээллийг тогтмол оруулж, баяжуулсан. Яамны цахим хуудсанд хуулиар 68 төрлийн мэдээллийг 98 шалгуур үзүүлэлтийн хүрээнд мэдээллүүдээ ил тод байрлуулан оруулах ажлыг эхлүүлж, тухайн мэдээллүүдийг хариуцсан хүмүүсээс нэгтгэн авч цахим хуудсанд нийтэлж оруулсан. Мөн харьяа байгууллагуудад нээлттэй мэдээллүүдийг цахим хуудсандаа оруулах ажлыг үүрэг болгон өгч, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажилласан.	100%
4.1.17	Байгууллагын албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагааг хэвийн явуулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэвийн үйл ажиллагааг хангасан байх, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Байгууллагын албан хэрэг хөтлөлтийн өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааг хангаж ажилласан байна. /100 хувь/	Эдийн засаг, хөгжлийн яамнаас 2023 оны 11 дугаар сарын 22-ны өдрийн байдлаар иргэн, аж ахуй нэгж байгууллага болон төрийн байгууллагад нийт 2171 албан бичгийг албажуулж	100%

						хүргүүлсэн байна. Газар тус бүрээр нь: /ТЗУГ-698, ХОБГ-363, ХЭЗХАБГ-599, НБТГ-149, МЭЗБГ-157, БНАҮБГ-126, ХШҮДАГ-34, ИБГ-45/ тус тус албан бичгийг албажуулсныг албан хэрэг хөтлөлтийн программд тогтмол оруулан ажилласан. - Байгууллагаас албажиж гарсан албан бичгийн явах хувийг дугтуйлан хаяглаж "Монгол шуудан" шуудангийн үйлчилгээгээр дамжуулан 2023 оны 11 сарын 22-ны өдрийн байдлаар нийт 2376 албан бичгийг бүртгэл хөтлөн иргэн, аж ахуй нэгж байгууллагад хүргүүлсэн байна.	
4.1.18	Яамны удирдлагын төрийн ордонд нэвтрэх үнэмлэх, автомашины тусгай бүсэд нэвтрэх, баяр ёслолын үеэр хариуцлагатай жижүүр томилох, утасны жагсаалт байнга шинэчлэх, эрүүл мэндийн үзлэг, ахмадын хорооны ажлыг болон	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	Арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Холбогдох газруудад албан бичиг төлөвлөх, тушаалын төсөл боловсруулах, зохион байгуулалтын ажлыг хийсэн байна. /100 хувь/	Яамны удирдлагын төрийн ордонд нэвтрэх үнэмлэхийг бүх газар, хэлтсийн даргад хагас болон бүтэн жилээр, болон автомашины тусгай бүсэд нэвтрэх эрхийг гаргах тухай хүсэлтийг / 3 удирдлага/ боловсруулж,	100%

	ёслол хүндэтгэлийн арга хэмжээг зохион байгуулна.					холбогдох газруудад албан бичиг төлөвлөж хүргүүлсэн. Баяр ёслолын үеэр хариуцлагатай жижүүр томилох тушаалыг 2 удаа гаргаж, дагаж мөрдүүлэн, холбогдох албан хаагчдаар хариуцлагатай жижүүр хийсэн тухай илтгэл гаргуулан нэгтгэж Төрийн тусгай хамгаалалтын газарт хүргүүлсэн. Яамны албан хаагчдын утасны жагсаалт тухай бүр шинэчлэн оруулж, ахмадын хорооны ажлыг зохион байгуулж, ёслол хүндэтгэлийн арга хэмжээг ахмадын баяраар зохион байгуулж ажилласан. ТЖАХ-ийн тангараг өргөх арга хэмжээг 2023 оны 4 дүгээр сард, мөн хагас, бүтэн жилийн яамны баярын хурлыг зохион байгуулсан.	
4.1.19	Яамны болон эдийн засгийн салбарын ажилтан нарыг шагнуулахаар тодорхойлсон ажилтнуудад холбогдох	Үйл ажиллагааны зардлаар	Холбогдох журмын дагуу шийдвэр гаргуулсан байх	2022 онд холбогдох журмын дагуу Сайдын тушаалаар шагнасан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Холбогдох шагналын тушаал гаргуулсан байна. /3 удаа тушаал/	Салбарын болон яамны шагналд тодорхойлсон ажилтнуудад холбогдох журмын дагуу шагнал	100%

	журмын дагуу шагнал урамшууллыг олгоно.					урамшууллыг тухай бүр сайдын тушаалаар гаргасан. Үүнд. Эдийн засгийн тэргүүнээр 9, Худалдааны тэргүүнээр 2, яамны жуух бичгээр 11, Монголын залуучуудын холбооны шагналаар 3, Төрийн дээд одон медалиар шагнуулахаар 5 албан хаагчийн нэр дэвшүүлэн ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн. Салбарын хэмжээнд Эдийн засгийн тэргүүнээр 80, Худалдааны тэргүүнээр 59, яамны жуухаар 86 хүнийг сайдын 2023 оны 7 дугаар сарын 7-ны А/46 тушаалаар олгогдсон.	
4.1.20	Жендерийн салбар зөвлөлийн хурлыг зохион байгуулах, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг батлуулан, хэрэгжилтийг хангана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	2022 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг батлуулах	Салбар зөвлөлийн хурлыг 3 удаа зохион байгуулж, үйл ажиллагааны төлөвлөгөө батлуулах, тайланг нэгтгэн холбогдох байгууллагад хүргүүлсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Биелэлт, тайланг нэгтгэн гаргаж, холбогдох байгууллагад хүргүүлнэ. /2 биелэлт, 2 тайлан/	Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1.9-д заасны дагуу Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах үйл ажиллагааны явц, үр дүнгийн тайланг боловсруулан ЖҮХ-д хүргүүлсэн. • Эдийн засаг, хөгжлийн	100%

						сайдын А/108 дугаар тушаалаар "Жендерийн салбар зөвлөлийг байгуулах" жендерийн эрх тэгш байдлын тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. • Жендерийн үндэсний хорооны Ажлын албатай хамтран Жендерийн мэдрэмжтэй бодлого, төсөл, хөтөлбөрийн талаар мэдлэг олгох сургалтыг зохион байгууллаа. Мөн Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах салбар дундын стратеги төлөвлөгөө /2022-2031/-г танилцуулав. Жендерийн үндэсний хорооны дэргэдэх Жендерийн үндэсний шинжээчдийн бүлгийн шинжээч Б.Долгор тус стратеги төлөвлөгөөний шаардлага үндэслэл, зорилго зорилт, үйл ажиллагааны чиглэлийг танилцуулж, Жендерийн үндэсний хорооны Ажлын албаны салбар	

						дундын бодлого, зохицуулалт, хууль тогтоомжийн хэрэгжилт хариуцсан ахлах мэргэжилтэн О.Буянаа нар удирдан явууллаа. • Яамны эцэг, эхийн зөвлөлийг Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын А/109 дүгээр тушаалаар байгуулсан. Тус зөвлөл нь яамны хэмжээнд ажилтан, албан хаагчдын гэр бүл, хүүхдэд чиглэсэн арга хэмжээг зохион байгуулах, гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, гэр бүлийн боловсролын ач холбогдлыг сурталчлан таниулах, сургалт зохион байгуулах, хүүхдэд ээлтэй байгууллага хамт олныг бий болгоход дэмжлэг үзүүлэхээр ажиллаж байна.	
4.1.2 1	Яамны дайчилгааны төлөвлөгөө батлуулсан байна.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Төлөвлөгөө батлуулсан байх	2022 оны төлөвлөгөө батлуулсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Төлөвлөгөө батлуулж, гэрээг дүгнэсэн байна./ 1 төлөвлөгөө, 1 тайлан/	Эдийн засаг, хөгжлийн яам нь 2023 оны 9 дүгээр сард хоёр үе шаттайгаар Засгийн газрын 11-р байранд нүүж ирсэн. Засгийн газрын 11-р байранд	90%

						Төрийн албаны зөвлөл, Сонгуулийн ерөнхий хороо, Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Чөлөөт бүсийн захирагчийн алба, Худалдаа хөрөнгө оруулалтын газар гэсэн таван байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байна. Монгол Улсын Шадар сайдын 2018 оны 120 дугаар тушаалын 3 дугаар хавсралтын 1.4 дэх хэсэгт "Нэг барилга байгууламжид олон төрлийн байгууллага, хүмүүс үйл ажиллагаа явуулж буй тохиолдолд уг барилгын үндсэн эзэмшигч тухайн барилгад үйл ажиллагаа явуулдаг бусад байгууллага хувь хүмүүстэй хамтран гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг боловсруулна" гэж заасны дагуу Засгийн газрын 11-р байрны захиргаанд Эдийн засаг, хөгжлийн яам шилжин ирсэнтэй холбогдуулан гамшгаас хамгаалах	

						төлөвлөгөөнд тодотгол хийх хэрэгтэйг Засгийн газрын 11-р байр хариуцсан мэргэжилтэнд мэдэгдсэн. Мөн шилжин ирсэнтэй холбогдуулан Төрийн ордны Онцгой байдлын албаны гамшгаас хамгаалах улсын хяналтын байцаагч ахмад Л.Мөнхтөр, Гал түймрийн Улсын хяналтын байцаагч ахлах дэслэгч Д.Өсөхбаяр тэргүүтэй холбогдох албаны хүмүүс 11 дүгээр сарын 7-ны өдөр Засгийн газрын 11-р байранд ирж хяналт шалгалтын талаар болон бусад зөвлөгөө мэдээллийг Засгийн газрын 11 дүгээр байр хариуцсан мэргэжилтэн болон холбогдох ажилтнуудад өгсөн. Засгийн газрын 11 дүгээр байрны үндсэн эзэмшигч болох Засгийн газрын байрнуудын нийтлэг үйлчилгээний газар нь Засгийн газрын 11-р	

						байранд үйл ажиллагаа явуулж буй Төрийн албаны зөвлөл, Сонгуулийн ерөнхий хороо, Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Чөлөөт бүсийн захирагчийн алба, Худалдаа хөрөнгө оруулалтын газартай хамтран гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөнд тодотгол хийн шинэчлэн боловсруулах шаардлагатай байна.	
4.1.22	Сайд, дэд сайд, Төрийн нарийн бичгийн даргын өдөр тутмын ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх, өгсөн үүрэг даалгаврыг шуурхай гүйцэтгэнэ.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	Гадаад, дотоод иргэдтэй уулзалтыг хуваарьт оруулан хяналт тавьж ажилласан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хуваарь батлуулж, шийдвэрлүүлсэн байна. /1 төлөвлөгөө, 1 тайлан/	Сайд, дэд сайд, Төрийн нарийн бичгийн даргын өдөр тутмын ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх, өгсөн үүрэг даалгаврыг тухай бүр шуурхай гүйцэтгэн ажиллаа.Planner Темсын групп биелэлтийг 7 хоног бүр гарган, удирдлагад танилцуулсан. Сайд, дэд сайд, ТНБД-ын 80 гаруй уулзалт давхардсан байдлаар /эдийн засгийн хамтын ажиллагааг өргөтгөх чиглэлээр, гадаад худалдаа, хөрөнгө	100%

						оруулалт чиглэлээр/, ажлын хэсгийн хурал - 100 гаруй зохион байгуулан ажилласан. Мөн дотоод томилолтоор ажилласан тайлан гаргаж, санхүүд хүргүүлсэн. Тогтоол шийдвэрийн хүрээнд ажлын хэсгийн хурлын тайлан гаргаж танилцуулсан. Албан бичгийн боловсруулалтад хяналт тавьж, өргөдөл гомдлын хариуг хуулийн хугацаанд өгөхөд хяналт тавьж ажилласан. Эдийн засгийн гадаад орчны шинжилгээ, гадаад улсын хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн стратеги судлан 4 судалгааг танилцуулсан.	
4.2.	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсөв боловсруулах, зарцуулах, төсвийн төслийг боловсруулах, батлуулах, хэрэгжилтийг зохицуулахад бүх талын дэмжлэг үзүүлэх, ерөнхийлөн захирагчийн болон яамны аппаратын санхүүгийн өдөр тутмын	-	-	-	-	Санхүүгийн хэлтсийн үйл ажиллагааны чиглэлийн дагуух ажлуудыг хийж гүйцэтгэлээ. Тухайлбал: Байгууллагын ажиллагсдын сар бүрийн цалинг тооцоолох, санхүүжүүлэх,	100%

	үйл ажиллагааг хариуцан зохион байгуулна.						санхүүжилтийн өдөр тутмын зарлагын гүйлгээг системээр хийхээс гадна, байгууллагын төсөвт нэмэлт өөрчлөлт оруулах саналыг Сангийн яаманд хүргүүлэн зохих өөрчлөлтүүдийг хийж, санхүүжилтийн гүйлгээг цаг алдалгүй системээр хянан баталгаажуулах ажлаас гадна хэлтсээр хянуулахаар ирүүлсэн тушаал шийдвэрүүдийг хянаж, баталгаажуулах, албан бичгийн боловсруулалт хийх, зөвшөөрөх, хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтийн гүйлгээг хянан, баталгаажуулах, нэмэлт санхүүжилтийн харилцах дансаар санхүүжилтийг хянан, тооцох, зохих зөвшөөрлийг холбогдох яамнаас авч, санхүүжүүлэх, Шилэн дансны системд сар бүр мэдээлэх мэдээг удирдлагаар хянан оруулах зэрэг ажлуудыг цаг	

						алдалгүй хийхэд анхаарч ажилласан. Үндэсний аудитын газрын удирдамжийн дагуу Санхүүгийн баримт, холбогдох мэдээллийг хугацаанд нь гарган шалгуулах арга хэмжээ авлаа. Хөрөнгийн бүртгэлийг үнэн зөв болгон хөтлөх тал дээр анхаарал хандуулан ажиллаж байна. Яамны үндсэн хөрөнгөд бүртгэлтэй 58,7 сая төгрөгийн үнэ бүхий 165 ширхэг хөрөнгийг харьяа газруудын хүсэлтээр балансад шилжүүлэх талаар шийдвэр гаргуулахаар ТӨБЗГ-т албан тоотоор хандаад байна. Хуучин хөрөнгүүдийг нүд үзэн нэг бүрчлэн тоолж, зургаар баталгаажуулан, тооллого хийгдээд хүн нэг бүрээр эд хөрөнгө ашиглалтын картад бүртгэл хийгдэж байна. Санхүү хэлтсийн хэвийн үйл ажиллагааг ханган ажилласан.	

4.2.1	Байгууллагын санхүү, төсвийн асуудлыг эрхлэн гүйцэтгэж, өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааг явуулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	2022 оны байдлаар гадаад, дотоодын байгууллагуудтай байнгын хамтын ажиллагаатай ажиллаж байна.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Байгууллагын дотоод үйл ажиллагааг 100 хувьд хүргэнэ.	Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын Б/138 дугаар тушаалын дагуу 2023 оны 10 дугаар сарын 09-ны өдрөөс хойш чиг үүрэгт ажлыг гүйцэтгэхээс гадна Санхүүгийн хэлтсийн үйл ажиллагааны чиглэлийн дагуух ажлуудыг хийж гүйцэтгэлээ. Тухайлбал: Байгууллагын ажиллагсдын сар бүрийн цалинг тооцоолох, санхүүжүүлэх, санхүүжилтийн өдөр тутмын зарлагын гүйлгээг системээр хийхээс гадна, байгууллагын төсөвт нэмэлт өөрчлөлт оруулах саналыг Сангийн яаманд хүргүүлэн зохих өөрчлөлтүүдийг хийж, санхүүжилтийн гүйлгээг цаг алдалгүй системээр хянан баталгаажуулах ажлаас гадна хэлтсээр хянуулахаар ирүүлсэн тушаал шийдвэрүүдийг хянаж, баталгаажуулах, албан бичгийн	100%

						боловсруулалт хийх, зөвшөөрөх, хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтийн гүйлгээг хянан, баталгаажуулах, нэмэлт санхүүжилтийн харилцах дансаар санхүүжилтийг хянан, тооцох, зохих зөвшөөрлийг холбогдох яамнаас авч, санхүүжүүлэх, Шилэн дансны системд сар бүр мэдээлэх мэдээг удирдлагаар хянан оруулах зэрэг ажлуудыг цаг алдалгүй хийхэд анхаарч ажилласан. Үндэсний аудитын газрын удирдамжийн дагуу Санхүүгийн баримт, холбогдох мэдээллийг хугацаанд нь гарган шалгуулах арга хэмжээ авлаа. Хэлтсийн орон тоо дутуу ажилласан хугацаанд ажлын өндөр ачаалал авч, Санхүү хэлтсийн хэвийн үйл ажиллагааг ханган ажилласан.	

4.2.2	Яамны албан хаагчдын цалин, тэтгэмжийг бодож олгох, нийгмийн даатгалын шимтгэл, хүн амын орлогын албан татварын тайлангуудыг тайлагнана.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Хэрэгжилтийн хувь	Цалин олголт, НДШ, татварын тайлан тухай бүр гаргаж, тайлагнасан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Цалин олголт, НДШ тайлан, татвар тайлан гаргасан хувь /100 хувь/	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны албан хаагчдын 9 сарын сүүлийн хагаст цалин 185,0 сая төгрөг, НДШ /даатгуулагчид/ 37,7 сая НДШ /АО/ 42,8 сая, ХХОАТ 29,1 сая төгрөгийг бүрэн санхүүжүүлсэн. 10-р сарын эхний цалин хөлсний тооцоог Төрийн албаны цалингийн нэгдсэн системээр дамжуулан тооцоолж, хугацаанд нь тавьсан бөгөөд 10-р сарын сүүлийн хугацаанд нийт 80 албан хаагчид цалин 110,2 сая төгрөг, НДШ /даатгуулагчид/ 25,8 сая НДШ /АО/ 28,8 сая, ХХОАТ 18,7 сая төгрөг, 11-р сарын эхний хагаст 77,3 сая төгрөгийг байгууллагын дотоод журамд заасан хугацаанд бүрэн санхүүжүүлсэн. Мөн Нийгмийн даатгалын 9 дүгээр сарын тайлангаар 47,8 сая төгрөгийн өртэй бөгөөд холбогдох эдийн засгийн ангилал хооронд өөрчлөлт	100%

						оруулж өрийг тэглэсэн. Нийгмийн даатгалын 9-р сарын тайланд төслийн нэгжийн 3 ажилтныг хассан байсан тул нөхөж оруулахаар Чингэлтэй дүүргийн Нийгмийн даатгалын хэлтэст албан бичгээр мэдэгдэж шийдвэрлэгдсэн.	
4.2.3	Байгууллагын шилэн дансны мэдээлэл оруулна.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Шилэн дансны мэдээллийг хугацаанд оруулсан байх, хувиар	Тухай бүр мэдээлэл оруулсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тайланг тухай бүр хугацаанд www.shilendans.gov.mn сайтад байршуулна. /100 хувь/	Шилэн дансны системд байршуулбал зохих 5 нэр төрлийн мэдээллийг хугацаанд нь оруулсан. Тухайлбал: Сар бүрийн 2 /Төсвийн байгууллагын батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбарын хамт-эдийн засгийн ангилал/, /Төсвийн байгууллагын батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл – Хөтөлбөр, зориулалт/, Тухай бүрд 2 /Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын мөнгөн гүйлгээ/, /Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш	100%

						үнийн дүн бүхий орлогын мөнгөн гүйлгээ/ 7 хоног бүрийн дараа мэдээлэх 1 /Тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт/. Шилэн дансны системд цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын мөнгөн гүйлгээ 9 сард 17, 10 сард 11, 11 сард 4 гүйлгээг тус тус нийтэд мэдээлээд байна.	
4.2.4	Газрын чиг үүрэгт хамаарах худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулна.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Худалдан авах ажиллагааг амжилттай зохион байгуулсан байх, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Худалдан авах ажиллагааг амжилттай зохион байгуулж, гүйцэтгэгчтэй гэрээ байгуулсан байна. /100 хувь/	Монгол Улсын Шадар Сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын Сонсгол Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2023 онд худалдан авах бараа, ажил үйлчилгээний нэгдсэн төлөвлөгөөг 2023 оны 08 дугаар сарын 15-ны өдөр шинэчлэн баталсан байдаг. Уг төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлууд бүрэн хийгдэж дууссан. Зам, тээврийн хөгжлийн сайд, Эрүүл мэндийн сайд, Боловсрол, шинжлэх ухааны	100%

						сайдаас ирүүлсэн саналын дагуу Шадар Сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын багцад туссан "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээний техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв, зөвлөх үйлчилгээний бэлтгэл хангалт /Улсын хэмжээнд/-ын хүрээнд 2023 онд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг 2023 оны 07 дугаар сарын 27 өдөр шинэчлэн баталсан. Уг ажлын гүйцэтгэл төрийн худалдан авах ажиллагааны газраас ирүүлсэн гэрээ байгуулах эрхийг үндэслэн хийгдэж байна. Сангийн яамны Pmis программд гэрээг цаг хугацаанд нь оруулж гүйцэтгэлийн санхүүжилтүүдийг олгож байна.	
4.2.5	Яамны хөрөнгийн тооллого хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тооллого хийх тоо	2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг нэгтгэн холбогдох	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Яамны хөрөнгийн тооллогыг хагас болон бүтэн жилээр	Байгууллагын өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийг 2023 оны 10 дугаар сарын 31 өдөр бүрэлдэхүүнийг дахин	100%

				байгууллагад хүргүүлсэн.	тоолсон байна. /2 удаа/	шинэчлэн баталсан. Эдийн засаг, хөгжлийн яаманд Үндэсний хөгжлийн газраас 814,7 сая төгрөгийн үнэтэй 285 нэр төрлийн эд хөрөнгийг Төрийн Өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2022 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн 329 дүгээр тогтоолоор шилжүүлсэн. Тогтоолын 1 дүгээр хавсралтад зааснаар балансын үнэ болох 139,778,226.32 төгрөгийн 116 нэр төрлийн 316 ширхэг хөрөнгө, ашиглах хугацаа дуусаж, тухайн хөрөнгүүдийн үнийг шинэчилж 104,412,384.85 төгрөгийн үнэтэй болсон. Яамны балансад эдгээр хөрөнгүүдийг 244,190,611.17 төгрөгийн үнэтэй 232 нэр төрлийн 632 ширхэг болгон давхардуулан бүртгэсэн байсан алдаа гарсан тул "Өмч хамгаалах байнгын зөвлөл"-д танилцуулсан. Дээрх	

						асуудлыг 329 дүгээр тогтоолын 1 дүгээр хавсралт дахь балансын үнээр буюу 139,778,226.32 төгрөгийн үнэтэй 138,690,963.24 төгрөгийн хуримтлагдсан элэгдэлтэй 316 ширхэг хөрөнгийг балансаас хасаж, бүртгэлийг үнэн зөв хөтлөх шаардлага үүссэн талаар, мөн Эдийн засаг, хөгжлийн яамны үндсэн хөрөнгөд бүртгэлтэй 58,734,936.74 төгрөгийн үнэ бүхий 165 ширхэг хөрөнгийг харьяа газруудын хүсэлтээр балансад шилжүүлэх талаар шийдвэр гаргуулахаар ТӨБЗГ-т албан тоотоор хүргүүлсэн. Хуучин хөрөнгүүдийг нэг бүрчлэн тоолж зургаар баталгаажуулан тооллого хийж, хүн нэг бүрээр эд хөрөнгө ашиглалтын картад бүртгэл хийж албажуулаад байна. Эцсийн тайлан	

						хараахан гараагүй байна	
4.2.6	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн тайланг нэгтгэн гаргана.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Тайлангийн тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр хэрэгжүүлж ажилласан байна. /8 тайлан/	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нэгтгэл 2023 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн 8 төрлийн тайлан нэгтгэгдэн баталгаажигдсан бөгөөд 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг Төсвийн тухай хуульд заасан хугацаанд нь нэгтгэн гаргахаар хүлээгдэж байна. Үндэсний Аудитын газрын удирдамжийн дагуу санхүүгийн 2023 оны эхний хагас жилийн үйл ажиллагаанд санхүүгийн хяналт шалгалтын ажил хийгдэж байна. Удирдамжид заагдсан Нягтлан бодох бүртгэлийн дэлгэрэнгүй, хураангуй бүртгэл, тайлантай холбоотой 22 ш баримт, батлагдсан төсөв, гүйцэтгэлтэй холбоотой 5 ш баримт материал, байгууллагын үндсэн үйл ажиллагаатай	100%

						холбоотой 111 баримт материалыг бэлтгэж, хүлээлгэн өгсөн. Мөн цалин дэлгэрэнгүй, бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авсан гэрээ, тээврийн хэрэгслийн судалгаа, байгууллагаас авах нэгтгэл мэдээлэл судалгааг гарган өгсөн.	
4.3.	Сайд, Дэд сайд, яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын шийдвэр болон яамнаас бусад байгууллагатай харилцах, гэрээ байгуулахад хууль, эрх зүйн үйлчилгээ үзүүлэх, шаардлагатай хууль, эрх зүйн зөвлөгөө, мэдээлэл, дэмжлэг үзүүлнэ.	-	-	-	-	1/Эдийн засаг, хөгжлийн сайд, дэд сайд, Төрийн нарийн бичгийн даргын зүгээс байгуулах гэрээ, хэлцэл болон тус албан тушаалтнуудын гарын үсгээр баталгаажих албан бичгийн төслүүдийг хянаж, байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагаанд хууль, эрх зүйн зөвлөгөө, мэдээллээр ханган ажиллаж байна. 2/Байгууллагын дотоод зохион байгуулалтын нэгжүүд болон харьяа агентлаг, чөлөөт бүсүүдийн үйл ажиллагаанд хууль эрх зүйн дэмжлэг үзүүлэн ажилласан. 3/Монгол Улсын	100%

						Засгийн газар болон Эдийн засаг, хөгжлийн яамыг хариуцагчаар тодорхойлсон аливаа хэрэг, маргаанд төлөөлөгчөөр оролцож, нийтийн ашиг сонирхлыг хамгаалан ажиллаж байна.	
4.3.1	Засгийн газрын болон яамтай холбоотой хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд төлөөлөх, төлөөлүүлэгчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаална.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд төлөөлөл хэрэгжүүлсэн байх, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Монгол Улсын Засгийн газар, Эдийн засаг, хөгжлийн яамны хууль ёсны эрх ашиг хамгаалагдсан байна. /100 хувь/	Монгол Улсын Засгийн газар болон Эдийн засаг, хөгжлийн яамыг хариуцагчаар татсан нийт 15 иргэн, эрүү, захиргааны хэрэг маргаан байна. Үүнээс Хуулийн хэлтсийн зүгээс дор дурдсан маргаануудад итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр оролцож байна. 1/Томо бьюлдинг ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй Монгол Улсын Засгийн газар болон Эдийн засаг, хөгжлийн яаманд холбогдох иргэний хэрэг; 2/ Алтай трест ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй Эдийн засаг, хөгжлийн яам болон Сангийн яаманд холбогдох захиргааны хэрэг; 3/Иргэн Д.Энхээгийн нэхэмжлэлтэй Эдийн	100%

						засаг, хөгжлийн яаманд холбогдох иргэний хэрэг; 4/Хил хязгааргүй алхам ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй Эдийн засаг, хөгжлийн яаманд холбогдох захиргааны хэрэг; 5/Улаандөл ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй Үндэсний аудитын газар, Эдийн засаг, хөгжлийн яаманд холбогдох захиргааны хэрэг (2 хэрэг); 6/Эс Ар Пи инженеринг консалтинг ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй Эдийн засаг, хөгжлийн яаманд холбогдох захиргааны хэрэг; 7/Кью Эс Си ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй Монгол Улсын Засгийн газар, Эдийн засаг, хөгжлийн яаманд холбогдох захиргааны хэрэг (2 хэрэг), 8/Замын-Үүд чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албаны авлигын эрүүгийн хэрэг, 9/Чингис лэнд девелопмент-шинэ хөгжлийн зам ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй Эдийн засаг, хөгжлийн яаманд холбогдох иргэний хэрэг,	

						10/Иргэн Д.Шинэхүүгийн нэхэмжлэлтэй Худалдаа, аж үйлдвэрийн танхимд холбогдох хэрэг. Харин дор дурдсан хэргүүдэд шүүх хуралдаанд бэлтгэх болон холбогдох шаардлагатай бусад бүх арга хэмжээг авч ажиллаж байна. 1/Макс рөүд ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй Монгол Улсын Засгийн газарт холбогдох иргэний хэрэг; 2/Фифт комбайнд повер плант ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй Монгол Улсын Засгийн газарт холбогдох захиргааны хэрэг; 3/Пик девелопмент ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй Монгол Улсын Засгийн газарт холбогдох иргэний хэрэг. Дээрх маргаануудаас 2023.11.30-ны өдрийн байдлаар 7 хэргийн анхан шатны шүүх хуралдаан явагдаж дууссан бөгөөд давж заалдах шатны арга хэмжээ авагдаж байна. Харин 4 хэргийн хэрэг хянан	

						шийдвэрлэх ажиллагаа түдгэлзсэн ба үлдсэн 4 хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүх хурал болоогүй байна.	
4.3.2	Яамны эрх бүхий албан тушаалтны гарын үсгээр баталгаажих шийдвэр, албан бичгийн төслүүдийг боловсруулж, хянана.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Төслийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтны гарын үсгээр баталгаажих шийдвэр, албан бичгийн төслүүдийг тухай бүр боловсруулж, хянасан байна. /100 хувь/	1/Хуулийн хэлтсээс Эдийн засаг, хөгжлийн яаманд хандаж ирүүлсэн албан бичиг болон яамны бусад зохион байгуулалтын нэгжүүдээс санал авахаар ирүүлсэн дотоод бичиг нийт 775 албан бичгийг хууль тогтоомжид заасан хугацаанд шийдвэрлэж зохих хариуг хүргүүлсэн байна. Үүнээс гадагшаа чиглэсэн 487 албан бичиг, 278 дотоод бичиг, Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргасан өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэх тухай хуулийн дагуу иргэн, хуулийн этгээдээс ирүүлсэн 10 өргөдөл, гомдлыг тус тус шийдвэрлэж, холбогдох төслийг боловсруулж, хянаж, албажуулсан. 2/ Эдийн засаг, хөгжлийн	100%

						яамны Хуулийн хэлтсийн даргын албан тушаалын тодорхойлолтод заасны дагуу тус яамнаас гарч байгаа нийт албан бичгийн эргэлтэд хяналт тавьж, албан бичиг, тушаал, шийдвэрийн төслүүдийг тухай бүр хууль тогтоомж, Монгол хэлний үг, үсэг, найруулга зүйн хүрээнд хянаж байна. 3/Сайдын болон Төрийн нарийн бичгийн даргын тушаал, шийдвэрийн төслийг боловсруулах, бусад нэгжүүдээс ирүүлсэн төслийг хянах ажил үүргийг тогтмол хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.	
4.3.3	Байгууллагын хэмжээнд дагаж мөрдөх дүрэм, журмын төслийг боловсруулна.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Дүрэм, журмын тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Яамны хөдөлмөрийн дотоод журам, орон сууцны журмыг шинэчлэн боловсруулсан байна. /2-3 журам/	Энэхүү ажлын хүрээнд дор дурдсан Дотоод хэм хэмжээний актын төслийг боловсруулсан болно. 1/ Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2.3-т заасан "Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээний стандарт загвар" -ийн төслийг	100%

						боловсруулж, Хөрөнгө оруулалтын бодлогын газрын Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хэлтсийн даргад хүргүүлсэн; 2/Эдийн засаг, хөгжлийн яамны Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн журмын төсөлд бүтцийн нэгжүүдийн саналыг авч, нэгтгэн боловсруулж, танилцуулгын хамт удирдлагад хүргүүлэхээр бэлтгэж байна; 3/Мэдээллийн технологийн аюулгүй байдлыг хангах журмын төслийг боловсруулан Инновацын бодлогын газарт хүргүүлсэн бөгөөд зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжүүдээс санал авах ажиллагаа хийгдэж байна; 4/ "Яамны зохион байгуулалтын нэгжийн үйл ажиллагаанд хяналт шинжилгээ хийх, үр дүнг үнэлэх журам"-ын төсөлтэй танилцаж, Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газартай хамтран ажилласан. 5/Эдийн засаг,	

						хөгжлийн яамны нийт албан хаагчдын гаргаж буй захиргааны хэм хэмжээний актыг журамлах үүднээс "Захиргааны хувийн хэрэг хөтлөх журам"-ыг боловсруулан Төрийн нарийн бичгийн даргаар батлуулсан.	
4.3.4	Долоо хоног бүрийн Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцэх асуудалд ЭЗХЯ-наас хүргүүлсэн саналуудын жагсаалтыг нэгтгэн боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: 2023 оны III-IV улиралд Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцэх асуудлын жагсаалтыг тухай бүр гаргасан байна. /100 хувь/	1/ Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэх асуудал тус бүрд яамны зүгээс хүргүүлсэн хариуг нэгтгэн боловсруулж, удирдлагыг мэдээллээр хангах ажлыг тогтмол зохион байгуулан ажиллаж байна. 2/ Удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгаврын хүрээнд яамнаас Засгийн хуралдаанаар орох дараах асуудлыг тухай бүр хариуцан гүйцэтгээд байна. Үүнд: 1. Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн дагалдах хууль тогтоомжийн төсөл болох 1/Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай	100%

						хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, 2/Зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, 3/Гаалийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай; 2. Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон түүний үзэл баримтал; 3. Чөлөөт бүсэд архи, согтууруулах ундаа худалдаалахтай холбоотой ажлын хэсэгт ажиллах, хууль зүйн дүгнэлт гаргасан; 4.Уул уурхайн бус экспортыг дэмжих тухай хуулийн төслийн хэлэлцүүлэгт оролцох, үндэслэл бүхий санал боловсруулж хүргүүлсэн; 5.Шударга өрсөлдөөн хэрэглэгчийн төлөө газрыг Эдийн засаг, хөгжлийн яамны харьяанд шилжүүлэхтэй холбоотой хууль тогтоомжийн төсөл, танилцуулгыг бэлтгэж, Хөрөнгө оруулалтын	

						бодлогын газарт хүргүүлсэн, 6/Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн тандан судалгаа болон холбогдох баримтуудыг боловсруулахад оролцсон	
4.3.5	Яамны хэмжээнд байгуулагдаж буй гэрээний нэгдсэн бүртгэл хөтлөх, дугаар олгох, архив үүсгэнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Яамны хэмжээнд байгуулагдаж буй гэрээний нэгдсэн бүртгэл хөтлөх, дугаар олгох, архив үүсгэх ажиллагааг тухай бүр хийж гүйцэтгэсэн байна. /100 хувь/	1/Эдийн засаг, хөгжлийн яамнаас 2023 онд байгуулсан давхардсан тоогоор нийт 165 гэрээний төслийг боловсруулах, хянаж бүртгэх ажлыг зохион байгуулсан ба үүнээс Хуулийн хэлтсийн зүгээс Сайдын 2023 оны А/51 дүгээр тушаалын хавсралтаар батлагдсан "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний техник эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв боловсруулах 131 төсөл, арга хэмжээ"-ний 69 гүйцэтгэгчтэй холбогдох гэрээг хариуцан байгуулсан байна. 2/ Тус яамнаас 2023 онд байгуулсан нийт гэрээний хэрэгжилтийг үнэлэх,	100%

						архивлах ажлыг 2023 оны 12 дугаар сард зохион байгуулахаар төлөвлөж, хэрэгжилтийн судалгааг гаргаж эхэлсэн байна.	
4.3.6	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны Авлигын эсрэг үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх, яамны нэгжүүдийг авлигын эсрэг мэдээллээр хангана.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Яамны авлигын эсрэг үйл ажиллагааны тайланг гаргах, албан хаагчдыг сургалтад хамруулах /100 хувь/	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны Авлигын эсрэг үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг 02 дугаар сарын 08-ны өдөр Авлигатай тэмцэх газрын хөтөлбөр бүртгэх сайтад бүртгүүлэн Төрийн нарийн бичгийн даргаар батлуулсан бөгөөд төлөвлөгөөнд дурдсан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Төлөвлөгөөнд заасанчлан яамны нийт албан хаагчдыг 2 удаагийн сургалтад хамруулсан. Төлөвлөгөөний тайланг Авлигатай тэмцэх газарт хуульд заасан хугацаанд буюу 12 дугаар сарын 15-нд хүргүүлнэ. Мөн Авлигын эсрэг 110 самбарыг тогтмол шинэчлэн ажиллаж байна.	100%

4.3.7	ХАСХОМ-ийг хуульд заасан хугацаанд гаргуулах, бүртгэх, баталгаажуулна.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Хуулийн хугацаанд мэдүүлсэн байх, хувиар	2022 онд албан хаагчид 100 хувь мэдүүлсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Хуулийн хугацаанд нийт албан хаагчид мэдүүлсэн байна. /100 хувь/	2023 оны 11 дүгээр сарын байдлаар давхардсан тоогоор 120 албан хаагчийн Хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлгийг хянуулахаар Авлигатай тэмцэх газарт хүргүүлсэн. Мөн Авлигын эсрэг хуульд заасан Шинээр томилогдсон, Хөрөнгө орлогод их хэмжээний өөрчлөлт орсон болон шинэчлэн мэдүүлсэн /2 сарын 15-ны дотор/ зэрэг үндэслэлээр яамны нийт албан хаагчдын Хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг гаргуулан бүртгэж баталгаажуулсан.	100%
4.3.8	Нууцын асуудлыг эрхлэн хөтөлнө.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Тухай бүр хөтөлсөн байна. /100 хувь/	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны нууцын асуудлыг эрхлэн хөтлөх ажлын хүрээнд: - 2023 онд нийт 118 нууц албан бичиг ирж, 68 нууц албан бичигт хариуг хүргүүлсэн. - 2023.05.11-ний өдрийн 03/795 дугаар албан бичгээр Эдийн засаг, хөгжлийн яамны нууцын зэрэгтэй бичиг	100%

						баримттай танилцах эрх бүхий албан тушаалтны жагсаалтыг хүргүүлсэн. - 2023.05.17-ны өдрийн 09/567 дугаартай албан бичгээр Тагнуулын ерөнхий газраас Эрх олгох тухай албан бичиг ирүүлсэн бөгөөд дээрх албан хаагчдад нууцын зэрэгтэй бичиг баримттай танилцах эрх олгосон болно. - 2023.05.25-ны өдөр Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын А/34 дугаар тушаалаар “Эдийн засаг, хөгжлийн яамны албаны нууцад хамаарах мэдээллийн жагсаалт”-ыг баталсан. Тус жагсаалтыг боловсруулахдаа нэгжүүдээс санал авч бүрэн тусгасан бөгөөд Тагнуулын ерөнхий газраар хянуулан, саналыг авч баталгаажуулсан.	
4.3.9	Сайдын тушаалаар баталсан төсвийн хөрөнгөөр 2023 онд санхүүжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Байгуулсан гэрээний тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Нийт 130 төсөл хөтөлбөрийн Зөвлөх үйлчилгээний гэрээ	1/ Сайдын тушаалаар баталсан төсвийн хөрөнгөөр 2023 онд санхүүжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл,	100%

	хэмжээ, барилга байгууламжийн жагсаалтад туссан "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв, зөвлөх үйлчилгээний бэлтгэл хангалт"-ын хүрээнд ТХААГ-аас тендер сонгон шалгаруулалтад шалгарсан этгээдтэй Зөвлөх үйлчилгээний гэрээ байгуулна.				байгуулагдсан байна.	арга хэмжээ, барилга байгууламжийн жагсаалтад туссан “Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв, зөвлөх үйлчилгээний бэлтгэл хангалт /улсын хэмжээнд/”-ын хүрээнд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтын дагуу ТХААГ-аас тендер сонгон шалгаруулалтад шалгарсан этгээдтэй Зөвлөх үйлчилгээний гэрээг тухай бүр байгуулж, гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавин ажиллаж байна. 2/ Хуулийн хэлтсийн зүгээс Сайдын 2023 оны А/51 дүгээр тушаалын хавсралтаар батлагдсан "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний техник эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв боловсруулах 131 төсөл, арга хэмжээ"-ний 69 гүйцэтгэгчтэй холбогдох гэрээг	

						хариуцан байгуулсан байна.	
4.4.	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуульд заасан Монгол Улсын урт, дунд, богино хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн тайланг нэгтгэн гаргах, хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, дүгнэлт, зөвлөмж гаргана.	-	-	-	-	Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 2022 оны хэрэгжилт, Монгол Улсын 2021-2025 оны хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн 2022 оны хэрэгжилт, Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн биелэлт, Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний жилийн эцсийн хэрэгжилт, Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөөний эхний хагас жилийн хэрэгжилт, Яамны эрхлэх асуудлын хүрээнд хэрэгжүүлэхээр туссан Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилт, Аймаг, нийслэл, хотыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 2022 оны хэрэгжилт, Шинэ сэргэлтийн бодлогын 2023 оны хэрэгжилтэд Засгийн газрын 2020	100%

						оны 206 дугаар тогтоолоор баталсан "Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам"-д заасны дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, нэгдсэн тайлан болон холбогдох бусад материалыг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт тус тус тайлант хугацаанд хүргүүлж ажилласан.	
4.4.1	Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 2022 оны хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, нэгдсэн тайланг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тайлангийн тоо	Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 2021 оны хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, нэгдсэн тайланг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 2022 оны хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн байна. /1 тайлан/	Улсын Их Хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл"-ийн 2022 оны жилийн эцсийн улсын хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, 2023 оны 01 дүгээр сарын 13-ны өдрийн 01/75 тоот албан бичгээр Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар хүргүүлж, Засгийн газрын 2023 оны 01 дүгээр сарын	100%

						25-ны өдрийн хуралдаанд танилцуулсан. Улмаар “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”-ний биелэлтийг Засгийн газрын 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхээр шийдвэрлэсэн. Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн дагуу Улсын Их Хурлын Төрийн байгуулалтын байнгын хороо болон Эдийн засгийн байнгын хорооны хамтарсан хуралдаанаар 2023 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдөр, Улсын Их Хурлын 2023 оны 03 дугаар сарын 23-ны өдрийн нэгдсэн чуулганы хуралдаанаар хэлэлцүүлсэн.	
4.4.2	Монгол Улсын 2021-2025 оны хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн 2022 оны хэрэгжилтэд хяналт-	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Тайлангийн тоо	Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн 2021 оны хэрэгжилтэд	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Монгол Улсын 2021-2025 оны хөрөнгө оруулалтын	Улсын Их Хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан “Монгол	100%

	шинжилгээ, үнэлгээ хийж, нэгдсэн тайланг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлнэ.			хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, нэгдсэн тайланг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн.	хөтөлбөрийн 2022 оны хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн байна. /1 тайлан/	Улсын 2021-2025 оны хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр”-т тусгасан төсөл, арга хэмжээний 2022 оны жилийн эцсийн улсын хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, 2023 оны 01 дүгээр сарын 13-ны өдрийн 01/75 тоот албан бичгээр Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар хүргүүлсэн. Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн 150 төсөлд 2022 онд нийт төсөвт өртгийн 27.5 хувь буюу 13.6 их наяд төгрөгийн санхүүжилт хийхээр төсөвлөж, гүйцэтгэлээр төсөвлөсөн дүнгийн 44.0 хувь буюу ойролцоогоор 6.0 их наяд төгрөгийн санхүүжилт хийсэн байна. Энэ нь нийт төсөвт өртгийн 12.1 хувийг эзэлж байна. Батлагдсан нийт 150 төсөл, арга хэмжээнд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд дунджаар 45.7 хувийн биелэлттэй гарсан. Энэхүү бодлогын	

						баримт бичгийн 2023 оны хэрэгжилтийн тайланг хуулийн хугацаанд гаргах хүрээнд Эдийн засаг, хөгжлийн яам болон “ЖАЙКА” Японы Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллагаас “Улсын хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлтийн чадавх бэхжүүлэх MDPI-TA төсөл”-тэй хамтран “Улсын хөрөнгө оруулалтын төслийн хэрэгжилтийн тайлан боловсруулах сургалт”-ыг 2023 оны 11 дүгээр сарын 17-ны өдөр Засгийн газрын хяналт хэрэгжүүлэх газар, Төсвийн ерөнхийлөн захирагч, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, Биеийн тамир спортын улсын хорооны хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хариуцсан албан хаагч нарт хийж, УХОХ-ийн ач холбогдол, хяналт-шинжилгээ, хавсралт маягтыг хэрхэн бөглөх, өнгөрсөн жилүүдэд гарсан алдаа дутагдлын	

						талаар санал солилцсон.	
4.4.3	Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тайлангийн тоо	Яамны эрхлэх асуудлын хүрээнд тусгагдсан арга хэмжээний 2022 оны эхний хагас жилийн болон жилийн эцсийн биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, Засгийн газрын Хэрэг эхлэх газар хүргүүлнэ.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: - Яамны эрхлэх асуудлын хүрээнд тусгагдсан арга хэмжээний 2023 оны эхний хагас жилийн болон жилийн эцсийн биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, Засгийн газрын Хэрэг эхлэх газар хүргүүлнэ.	Улсын Их Хурлын 2020 оны 24 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”, Засгийн газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө”-нд Эдийн засаг, хөгжлийн яамнаас хэрэгжүүлэхээр тусгагдсан арга хэмжээний хэрэгжилтийг яамны дотоод бүтцийн нэгжүүдээс нэгтгэн авч Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан нийтлэг журмын дагуу үнэлгээ хийж сар бүрийн 10-ний дотор www.unelgee.gov.mn цахим системд	100%

						хэрэгжилтийг тайлагнаж ажилласан. Мөн “Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”-т тусгагдсан Эдийн засаг, хөгжлийн яамнаас хариуцан хэрэгжүүлэх арга хэмжээний 2023 оны эхний хагас жилийн хэрэгжилтэд Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан нийтлэг журмын дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийж Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт 2023 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдрийн 02/1164 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн бол 2023 оны жилийн эцсийн биелэлтэд нийтлэг журамд заасны дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдөр хүргүүлэхээр ажиллаж байна.	

4.4.4	Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний жилийн эцсийн хэрэгжилт, 2023 оны төлөвлөгөөний эхний хагас жилийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, нэгдсэн тайланг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тайлангийн тоо/ тоо/	Монгол Улсын хөгжлийн 2021 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, нэгдсэн тайланг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн.	Эхний хагас жилд: -Жилийн эцэст: Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний жилийн эцсийн хэрэгжилт, Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны эхний хагас болон жилийн эцсийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн байна. /2тайлан/	Улсын Их Хурлын 2021 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө”-нд тусгагдсан төсөл, арга хэмжээний жилийн эцсийн биелэлтийг яамд, байгууллагуудаас ирүүлсэн материалд үндэслэн боловсруулж, Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийж, танилцуулга, холбогдох тайлангийн хамт Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 13-ны өдрийн 01/74 албан бичгээр хүргүүлсэн. Улмаар “Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө”-ний биелэлтийг Засгийн	100%

						газрын 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, 05 дугаар тэмдэглэлээр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхээр шийдвэрлэсэн. Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн дагуу Улсын Их Хурлын Төрийн байгуулалтын байнгын хороо болон Эдийн засгийн байнгын хорооны хамтарсан хуралдаанаар 2023 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдөр, Улсын Их Хурлын 2023 оны 03 дугаар сарын 23-ны өдрийн нэгдсэн чуулганы хуралдаанаар хэлэлцүүлсэн. Улсын Их Хурлын 2022 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 23 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөө”-ний эхний хагас жилийн хэрэгжилтийг гаргах хүрээнд яамд, Төрийн албаны зөвлөл, Авлигатай тэмцэх газар, Монголбанк,	

						Санхүүгийн зохицуулах хороо, Нийслэлийн Засаг дарга нарт “Хэрэгжилт ирүүлэх тухай” 2023 оны 05 дугаар сарын 31-ний өдрийн 01/965 тоот албан бичгийг хүргүүлсэн. Засгийн газрын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний цахим санд хэрэгжилтийг баталгаажуулж, хэрэгжилт ирүүлсэн яам, аймгуудын тайланг Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан нийтлэг журмын хавсралтын дагуу тайланг нэгтгэж, хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт 2023 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдрийн 02/1164 дугаартай албан бичгээр тайлан, танилцуулга, холбогдох материалыг хүргүүлсэн.	
4.4.5	Яамны эрхлэх асуудлын хүрээнд хэрэгжүүлэхээр туссан Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөөний	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тайлангийн тоо/тоо/	Яамны эрхлэх асуудлын хүрээнд хэрэгжүүлэхээр туссан Монгол	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Яамны эрхлэх асуудлын хүрээнд хэрэгжүүлэхээр	Улсын Их Хурлын 2022 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 23 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Монгол	100%

	хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, нэгдсэн тайланг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлнэ.			Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, нэгдсэн тайланг ЗГХЭГ-т тайлант хугацаанд хүргүүлсэн.	туссан Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөөний эхний хагас болон жилийн эцсийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, цахим системээр тайлагнасан байна./2 тайлан/	Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөө”-нд Эдийн засаг, хөгжлийн яамны эрхлэх асуудлын хүрээнд хэрэгжүүлэхээр туссан 5 бүлэг 18 зорилго 75 арга хэмжээнээс Эдийн засаг, хөгжлийн яамны үндсэн хариуцагчаар тусгагдсан 3 бүлгийн хүрээнд 3 зорилго, 4 төсөл, арга хэмжээ, 4 шалгуур үзүүлэлт, хамтран хариуцагчаар тусгагдсан 1 зорилго, 1 төсөл, арга хэмжээ, 5 шалгуур үзүүлэлтийн хэрэгжилтийг журмын дагуу үнэлсэн. Нийт 4 зорилгын хүрээнд 5 төсөл, арга хэмжээ, 9 шалгуур үзүүлэлтийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн. “Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөө”-нд Эдийн засаг, хөгжлийн яамны хариуцан хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн 5 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт эхний хагас жилийн байдлаар 90.0 хувьтай үнэлэгдсэн. Засгийн газрын Хяналт-шинжилгээ,	

						үнэлгээний цахим санд хэрэгжилтийг хуулийн хугацаанд тайлагнаж баталгаажуулсан буюу Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2023 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн 01/1070 дугаартай албан бичгээр тайлан, танилцуулга, холбогдох материалыг хүргүүлсэн. Жилийн эцсийн хэрэгжилтийг хуулийн хугацаанд буюу 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор тайлагнахаар ажиллаж байна.	
4.4.6	Аймаг, нийслэл, хотыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 2022 оны хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, нэгдсэн тайланг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлнэ.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Тайлангийн тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Аймаг, нийслэл, хотыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 2022 оны хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, нэгдсэн тайланг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлнэ./1 тайлан/	"Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 7.7.1-т заасны дагуу Аймаг, нийслэл, хотыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн	100%

						чиглэлийн 2022 оны хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, тайлан танилцуулгыг 2023 оны 03 дугаар сарын 14-ний өдрийн 01/377 тоот албан бичгээр Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн. Аймаг, нийслэлийн таван жилийн үндсэн чиглэлийн хэрэгжилтийн тайланг ЗГХЭГ-ын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний www.new.unelgee.gov.mn цахим мэдээллийн сангаар баталгаажуулж, хяналтад авч ажилласан. “Аймаг, нийслэлийг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”-ийг батлахдаа дийлэнх аймгууд үндсэн 8 зорилгын хүрээнд зорилт, үйл ажиллагааг баталсан бөгөөд Булган, Дархан-Уул аймгууд 7 зорилгын хүрээнд, Өвөрхангай аймаг 4 зорилгын хүрээнд, нийслэл 9 зорилгын хүрээнд арга хэмжээг баталсан байна.	

						Тайлант онд нийт 724 зорилт 3,101 арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийснээс 36.9 хувь нь үр дүнтэй, 36.8 хувь нь тодорхой үр дүнд хүрсэн, 22.2 хувь нь эрчимжүүлэх шаардлагатай, 4.1 хувь нь үр дүнгүй үнэлэгдэж, дунджаар 76.5 хувиар үнэлэгдсэн. Аймаг тус бүрээр үнэлгээг гаргахад нийт дүнгээр 17 аймаг тодорхой үр дүнд хүрсэн гэж үнэлэгдсэн бөгөөд Сэлэнгэ аймаг 89.8 хувь, Төв аймаг 88.1 хувийн үнэлгээтэй гарч, 2022 оны хэрэгжилтээр хамгийн өндөр үнэлгээтэй гарсан бол Сүхбаатар аймаг 55.1 хувь, Завхан аймаг 52.8 хувийн биелэлттэй үнэлэгдэж удирдлага, зохион байгуулалт, хариуцлагыг сайжруулж, үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх шаардлагатай байна. Цаашид авч хэрэгжүүлэх арга	

						хэмжээний тухайд 3 санал боловсруулсан.	
4.4.7	Алсын хараа-2050 Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн тайланг нэгтгэх, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, нэгдсэн тайлан мэдээг боловсруулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Явцын тайлангийн тоо	Алсын хараа-2050 Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын 2022 оны хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн..	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Баримт бичгийн 2022 оны хэрэгжилтийн явцын мэдээллийг нэгтгэн тайлан мэдээг боловсруулсан байна.	УИХ-ын 2020 оны 52 дугаар тогтоолын хоёрдугаар хавсралтаар батлагдсан ““Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа”-ны 2022 оны хэрэгжилтэд Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.2-т заасны дагуу үндсэн 9 зорилго 47 зорилтын хүрээнд зорилтын хүрээнд явцын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд 9 зорилгын хэрэгжилт дунджаар 69.03 хувьтай гарсан бөгөөд “зорилт нь шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ хүрээгүй, удирдлага, зохион байгуулалт,	100%

						хариуцлагыг сайжруулж, үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, зорилтод чиглэсэн арга хэмжээг сайжруулах шаардлагатай” гэж үнэлэгдсэн. Засгийн газрын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний цахим мэдээллийн сан /www.unelgee.gov.mn/-гаар баталгаажуулан, хяналтад авч нэгтгэсэн бөгөөд 16 яам, 5 агентлаг, нийслэл, 20 аймгаас тайланг хугацаандаа ирүүлсэн. Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газраас ирүүлсэн чиглэлийн дагуу уг бодлогын 2022 оны хэрэгжилтэд хийсэн явцын тайланг 2022 оны 12 дугаар сарын 14-ний өдрийн 01/1565 тоот албан бичгээр Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн. Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2023 оны 02 дугаар сарын 29 дүгээр захирамжийн дагуу байгуулагдсан ажлын хэсэгт ажиллаж	

						“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтийн явц, онцлох ажлууд”-ын тайланг 2020-2023 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар эцэслэн бэлтгэж, 2023 оны 06 дугаар сарын 09-ний өдөр Улаанбаатар хотноо зохион байгуулсан “Шинэ сэргэлтийн бодлого” анхан шат-2023 хэлэлцүүлгийн арга хэмжээний үеэр бүх аймаг, сум, багийн 3,000 орчим Засаг дарга нарт танилцуулсан.	
4.4.8	Хөгжлийн зорилтот хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Тайлангийн тоо	Шинэ сэргэлтийн бодлогын 2022 оны хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар хүргүүлсэн.	Эхний хагас жилд: -Жилийн эцэст: Шинэ сэргэлтийн бодлогын 2023 оны хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар хүргүүлсэн байна./ 1 тайлан/	Коронавируст халдвар /КОВИД-19/-т цар тахлын эдийн засагт үзүүлж байгаа сөрөг нөлөөллийг бууруулж, эдийн засгийн суурийг тэлэх, "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогыг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх, төрийн бүтээмжийг сайжруулах зорилготойгоор Улсын Их Хурлын 2021 оны 106 дугаар тогтоолоор	100%

						батлагдсан "Шинэ сэргэлтийн бодлого"-ыг хэрэгжүүлэх эхний үе шатны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Хөгжлийн төсөл, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганаар нэн яаралтай хэлэлцүүлэх болон Монгол Улсын Их Хуралд 2022 онд үе шаттайгаар өргөн мэдүүлж, хэлэлцүүлэх хуулийн төслийн 2023 оны хэрэгжилтийг яамд, байгууллагуудаас ирүүлсэн материалд үндэслэн нэгтгэн боловсруулж, Засгийн газрын 206 дугаар тогтоолын 6.2.2-т заасны дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд 1/“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-ыг хэрэгжүүлэх эхний үе шатны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 6 сэргэлтийн бодлогын хүрээнд 29 зорилт, 103 үйл ажиллагааны явц дунджаар 56.2 хувьтай, 2/“Шинэ сэргэлтийн бодлого”-ын 6 сэргэлтийн хүрээнд нийт 94	

						хөгжлийн төслөөс хэрэгжих хугацаа болоогүй 14 төсөл байгаа бөгөөд хэрэгжиж эхэлсэн 80 төслийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд дунджаар 44.1 хувьтай, 3/"Шинэ сэргэлтийн бодлого"-ын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хүрээнд Монгол Улсын Их Хурлын чуулганаар нэн яаралтай хэлэлцүүлэх хуулийн төслийн жагсаалтад 7 хуулийн төслийг баталсан бөгөөд 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар 100.0 хувийн хэрэгжилттэй гэж тус тус үнэлэгдсэн. Тус хөгжлийн зорилтот хөтөлбөрийн 2023 оны явцын хэрэгжилтийн тайлан, танилцуулга болон холбогдох бусад материалыг 2023 оны 08 дугаар сарын 30-ны өдрийн 01/1510 тоот албан бичгээр Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлж ажилласан.	

4.4.9	Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тайлангийн тоо	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны эрхлэх асуудлын хүрээнд тусгагдсан хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн 2021 оны биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Яамны эрхлэх асуудлын хүрээнд тусгагдсан хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн 2022 оны жилийн эцсийн болон 2023 оны эхний хагас жилийн биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн байна. /2 тайлан/	Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолын хавсралт “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.3 дахь заалтыг баримтлан хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн зүйл, заалтын хэрэгжилтийг үнэлэх аргачлалаар хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг сар бүрийн 10-ны өдрийн дотор хийж Засгийн газрын unelgee.gov.mn цахим системд тайлагнан ажилласан. Яамны эрхлэх асуудлын хүрээнд тусгагдсан хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн 2022 оны хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж 2023 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 01/111 тоот албан бичгээр Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн. Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн 2023 оны эхний хагас	100%

						жилийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийж, тайлан танилцуулгыг бэлтгэн Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт 2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн 01/1235 дугаартай албан бичгээр хүргүүлж ажилласан.	
4.4.10	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нартай байгуулсан гэрээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тайлангийн тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нартай байгуулсан 2022 оны гэрээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, дүгнэлт зөвлөмж гаргасан байна. /1 тайлан/	Монгол Улсын яамны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1-т “Яам нь сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд дараах нийтлэг ажил эрхэлнэ:”, 7.1.4-т “төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас яам, агентлаг, Засгийн газраас байгуулсан бусад байгууллага, холбогдох аймаг, нийслэлийн Засаг даргатай үр дүнгийн гэрээ байгуулах, гэрээний биелэлтийн явц, үр дүнд хяналт тавих, дүгнэх;”, 7.1.6-т “аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, Засаг даргын Тамгын газрын бүтцийн нэгж, Засаг даргын дэргэдэх холбогдох	100%

						байгууллагыг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах;” гэсэн заалт болон Бүс нутаг, аж үйлдвэрийн бодлогын газраас ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу Монгол Улсын Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нартай 2022 оны 01 дүгээр сарын 02-ны өдрөөс 12 дугаар сарын 31-ний өдөр хүртэл 1 жилийн хугацаанд байгуулсан гэрээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд дунджаар 79.1 хувийн биелэлттэй, “зорилт нь шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ бүрэн хүрээгүй, тодорхой үр дүн гарч эхэлж байгаа, цаашид үр дүнг нэмэгдүүлэх шаардлагатай” гэж дүгнэгдсэн. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газраас Монгол Улсын Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нартай	

						байгуулсан хамтран ажиллах гэрээний биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн тайланг 2023 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдөр Бүс нутаг, аж үйлдвэрийн бодлогын газарт хүргүүлсэн. Улмаар Бүс нутаг, аж үйлдвэрийн бодлогын газраас гэрээний биелэлтийг 2023 оны 03 дугаар сарын 21-ний өдрийн 01/400 тоот албан бичгээр Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн. Мөн 2023 оны гэрээний биелэлтийн явцад эхний хагас жилийн байдлаар хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд дунджаар 72.0 хувьтай үнэлэгдсэн бөгөөд тайланг 2023 оны 10 дугаар сарын 02-ны өдөр Бүс, орон нутгийн хөгжлийн бодлогын газарт хүргүүлсэн.	
4.4.1 1	Байгууллагын 2022 оны стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ.	Үйл ажиллагаан ы зардлаар	Тайлангийн тоо	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2022 оны стратеги	Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2022 оны А-46 тушаалаар баталсан яамны 2022-2024 онд хэрэгжүүлэх стратеги	100%

					төлөвлөгөөний жилийн эцсийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн байна. /1 тайлан/	төлөвлөгөөний 2022 оны хэрэгжилтэд Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.7-т заасны дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд 2022 онд 50 арга хэмжээ 100 хувийн биелэлттэй, 4 арга хэмжээ 90 хувийн биелэлттэй, 7 арга хэмжээ 70 хувийн биелэлттэй, 4 арга хэмжээ 50 хувийн биелэлттэй, 5 арга хэмжээ 30 хувийн үнэлгээтэй, дунджаар 88.6 хувийн биелэлттэй гарсан бөгөөд тайланг 2023 оны 01 дүгээр сарын 31-ны өдрийн 01/181 тоот албан бичгээр Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн.	
4.4.12	Байгууллагын 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тайлангийн тоо	Эдийн засаг хөгжлийн яамны 2021	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Эдийн засаг	Байгууллагын 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний	100%

	хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ.			оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний жилийн эцсийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн.	хөгжлийн яамны 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний жилийн эцсийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн байна. /1 тайлан/	хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, 2023 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 02/301 дугаартай албан бичгээр тайлан танилцуулгыг хавсралтын хамт бэлтгэн боловсруулж Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн. Эдийн засаг, хөгжлийн яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын “2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө”-нд 24 стратеги зорилтын хүрээнд 92 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаснаас жилийн эцсийн байдлаар дунджаар 96.2 хувийн биелэлттэй үнэлэгдсэн. Жилийн эцсийн байдлаар нийт 92 арга хэмжээнээс “үр дүнтэй” буюу 100 хувийн хэрэгжилттэй 79 арга хэмжээ, “тодорхой үр дүнд хүрсэн” буюу 90 хувийн хэрэгжилттэй 5 арга хэмжээ, ”тодорхой үр дүнд хүрсэн буюу” 70 хувийн хэрэгжилттэй 6	

						арга хэмжээ, “эрчимжүүлэх шаардлагатай буюу 50 хувийн хэрэгжилттэй 1 арга хэмжээ, “үр дүнгүй” буюу 30 хувийн хэрэгжилттэй 1 арга хэмжээ байна. Нийт дундаж үнэлгээгээр 96.2 хувийн үнэлгээтэй байна.	
4.4.13	Байгууллагын 2022 оны ил тод байдлын үнэлгээнд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тайлангийн тоо	Байгууллагын 2021 оны ил тод байдлын үнэлгээнд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Байгууллагын 2022 оны ил тод байдлын үнэлгээнд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн байна. /1 тайлан/	Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор баталсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 9 дүгээр хавсралтаар батлагдсан “Ил тод байдлын шалгуур үзүүлэлтийн хэрэгжилтийг тайлагнах хүснэгт”-ийн дагуу үйл ажиллагааны ил тод байдал, хүний нөөцийн ил тод байдлын хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд 99.4 хувийн биелэлттэй үнэлэгдсэн. Үүнд, үйл	100%

						ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын талаарх мэдээлэл, хүний нөөц, үзүүлж байгаа үйлчилгээний болон бусад мэдээллийн нээлттэй ил тод байдал 100 хувийн биелэлттэй, төсөв, санхүү, худалдан авах ажиллагааны талаарх мэдээлэл 98.0 хувийн биелэлттэй байна. Мөн албан хаагчийг сонгон шалгаруулах журмыг байгууллагын цахим хуудас https://med.gov.mn/ хүний нөөцийн ил тод үйл ажиллагаа хэсэгт байршуулж байна. Төрийн албаны зөвлөлийн цахим хуудсанд сул орон тооны зарыг байршуулан 18 орон тоог нөхөх сонгон шалгаруулалт зарлаж 40 хүн бүртгүүлж 26 хүн шалгалтад орсноос 18 иргэн тэнцсэн бөгөөд Төрийн нарийн бичгийн даргын 2023 оны 1 дүгээр сарын 02-ны өдрийн тушаалаар төрийн албанд жинхлэн томилсон	

						байна. Албан хаагчдын ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх хүрээнд Төрийн нарийн бичгийн даргын 2022 оны 12 сарын 7-ны өдрийн А/141 тушаалаар үнэлгээний багийг нэгжийн дарга нарын болон хүний нөөцийн асуудал хариуцсан ахлах мэргэжилтний бүрэлдэхүүнтэйгээр байгуулж, Засгийн газрын мэдээллийн цахим сан болох www.plan.igoverment.mn программд нийт албан хаагчид цахимаар гүйцэтгэлийн тайланг оруулж нэгжийн дарга нар нь үнэлгээг баталгаажуулсан байна. Ил тод байдлын 2022 оны хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тайлан, танилцуулга холбогдох материалыг 2023 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 02/301 тоот албан бичгээр Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн.	

4.4.14	Байгууллагын 2023 оны үйл ажиллагааны тайланд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тайлангийн тоо	Байгууллагын 2022 оны үйл ажиллагааны тайланд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Байгууллагын 2023 оны үйл ажиллагааны тайланд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн байна. /1 тайлан/	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2022 оны жилийн эцсийн үйл ажиллагааг бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, байгууллагын чиг үүргийн болон нээлттэй байдлын үзүүлэлт гэсэн үндсэн 3 үзүүлэлт 8 арга хэмжээний биелэлтийн хүрээнд дүгнэхэд ерөнхий үнэлгээ 89.16 хувь буюу 4.46 оноотой үнэлэгдсэн бөгөөд Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор баталсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 9.1-т заасны дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2022 оны үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж тайлан, танилцуулга холбогдох материалыг 2023 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 02/301 тоот албан	100%

						бичгээр Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн.	
4.4.15	Байгууллагын шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтэд дотоод аудит хийнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц /Хувь/	Байгууллагын шилэн дансны хуулийн 2022 оны хэрэгжилтэд хяналт тавьсан.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Байгууллагын шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж, яамны удирдлагад танилцуулсан байна. /100 хувь/	Төсвийн тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1 дэх заалт, Монгол Улсын Засгийн газрын 2015 оны 483 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Дотоод аудитын дүрэм”-ийн дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн яамны Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтэд дотоод аудит хийх удирдамжийг Монгол Улсын Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдаар 2023 оны 05 дугаар сарын 15-ны өдөр батлуулж, шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудас www.shilendans.gov.mn-д байршуулсан яамны 2023 оны 1-4 дүгээр сарын мэдээлэл оруулсан байдалд 2023 оны 05 дугаар сарын 15-ны өдрөөс 05 дугаар сарын 26-ны өдрийг дуусталх хугацаанд дотоод аудит хийсэн. Мэдээллийг төрийн	100%

						сангийн дансны хуулга, удирдлагын гаргасан хөрөнгө мөнгө зарцуулсан тушаал шийдвэр болон хүний нөөц, худалдан авах ажиллагаатай холбоотой тушаал, шийдвэртэй тулган шалгаж, нягтлан бодогч болон бусад албан хаагчаас нэмэлт тодруулга, мэдээллийг авч ажиллаа. Шилэн дансны мэдээллийг хугацаанд нь тайлагнасан эсэхийг мэдээллийн төрлөөр авч үзэхэд, 2023 оны 1-4 дүгээр сарын байдлаар төсөв/гүйцэтгэлийн чиглэлээр 6 төрлийн 15 мэдээлэл тайлагнахаас 13 нь хугацаандаа мэдээлэгдсэн, 2 мэдээллийг шилэн дансанд мэдээлээгүй байна. Хөрөнгө оруулалт, тендер, худалдан авалт чиглэлээр 5 төрлийн 11 мэдээлэл оруулахаас 13 мэдээллийг хугацаанд нь оруулж, 2	

						мэдээллийг мэдээлээгүй, бусад мэдээллийн хувьд төрлийн 20 мэдээлэл оруулахаас 19 мэдээллийг хугацаандаа, 1 мэдээллийг хугацаа хоцроож тайлагнажээ. Нийт 46 мэдээлэл тайлагнахаас 42 мэдээллийг хугацаандаа, 1 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 3 мэдээллийг тайлагнаагүй бөгөөд 2023 оны 1 дүгээр улирлын Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт 91.3 хувьтай үнэлэгдсэн. Цаашид авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай 5 чиглэлийн хүрээнд зөвлөмж боловсруулж, цаашлаад дотоод аудитын тайланг яамны удирдлагад 2023 оны 05 дугаар сарын 29-ний өдөр танилцуулсан.	
4.4.16	Байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц /Хувь/	-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Байгууллагын санхүүгийн үйл	Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.10-т заасныг үндэслэн	100%

	аудит, хяналт шалгалт хийнэ.				ажиллагаанд дотоод аудит хийж, яамны удирдлагад танилцуулсан байна. /100 хувь/	2023 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдөр Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдаар байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийх тухай удирдамжийг батлуулсан. Удирдамжид заасны дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд төлөвлөгөөт дотоод аудитыг 2023 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрөөс эхлэн ажлын 11 хоногт хийж гүйцэтгэсэн. Дотоод аудитаар 2023 оны эхний хагас жилийн яамны санхүүгийн үйл ажиллагааг Төсвийн тухай хууль болон холбогдох дүрэм, журам, тушаал, шийдвэрт нийцсэн эсэхэд үнэлэлт өгч, тайлант хугацаанд илэрсэн зөрчил, дутагдлыг арилгах, засаж сайжруулах эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр холбогдох ажилтнуудад танилцуулан дүгнэлт,	

						зөвлөмж өгч ажилласан.	

Үнэлсэн: *Ч.Хүрэлбаатар*

Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайд. *Ч.Хүрэлбаатар* */................................/*

(албан тушаал) *(гарын үсэг)*

....

(огноо)

Тайлагнасан: *И.Батхүү*

Төрийн нарийн бичгийн дарга *И.Батхүү* */................................/*

(албан тушаал) *(гарын үсэг)*

....

(огноо)